

Catalunya Cristiana

Dijous, 21 de novembre de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 635 150 ptes.

AFINANT...

Un poble ben singular

La festivitat de Crist-Rei, tot i ser de recent creació —la va instaurar Pius XI, el Papa de l'Acció Catòlica, l'any 1933— resumeix ben bé el que en podríem anomenar "la fesomia religiosa peculiar del catolicisme" des dels temps apostòlics fins avui. Els cristians en general som uns creients singulars pel fet que, més que creure en unes veritats, creiem en algú. Aquest algú, Jesucrist, que des de Pere i Tomàs anomenem Nostre Senyor, és a dir sobirà i rei nostre. Els catòlics, a aquest tret comú hi afegim un aspecte històric i social complementari. El nostre sobirà, Jesucrist, no el professem rei només dels nostres cors o de la nostra ment o de la nostra conducta privada, sinó que el proclamem també sobirà d'una realitat humana, l'Església, que tot i essent misteriosa en la seva dimensió més pregona, és no gensmenys ben tangible des de fa vint segles enmig de la humanitat, amb una presència que crea la seva pròpia història i les seves pròpies formes socials fins a poder identificar-la com un poble. Un poble pelegrí: sense terra pròpia, però no sense Senyor. Un poble sense passaport ni carta d'identitat, però no sense una identificació: en formem part tots aquells que, en comunió amb els successors del Apòstol, confessem que Jesús de Nazaret és el Rei, "el Senyor".

■ Joan E. Jarque i Jutglar

Mons. Suquía, en obrir la LV Sessió Plenària de la Conferència Episcopal

"La democràcia necessita d'una sòlida base moral"

MADRID.— El cardenal arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Angel Suquía, afirmà que "una democràcia sense valors es converteix fàcilment en un totalitarisme visible i encobert".

Monsenyor Angel Suquía obrí la LV Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola amb un discurs en el qual parlà dels principals problemes que avui afecten la societat espanyola, com la droga o la violència, i féu una anàlisi de la caiguda dels règims comunistes de l'Est d'Europa i la posició dels catòlics davant aquesta situació social.

Segons el cardenal, la fi del comunisme no ha significat el final de determinats valors materialistes, ja que "la societat del benestar ha anat

realitzant a Occident una destrucció de l'home com a subjecte responsable de la història i del seu destí".

Suquía: "El fenomen del consumisme, que cerca aspectes purament materials, porta a la frustració i al buit"

Les "modernes ideologies europees —segons Mons. Suquía— "busquen desarrelar l'home de la veritat originària", encara que

això no significa que l'Església receli de la democràcia, ni del sistema econòmic en ella existent, sinó que critica un sistema ètico-cultural".

Un sistema que, en opinió del cardenal arquebisbe de Madrid, condueix al nihilisme i a la que va denominar "moral laica", que propugna un subjectivisme exacerbada, que tendeix a sufocar la vida civil entre les lluites de poder i l'hedonisme que han envaït tots els òrgans vitals de la societat, amb la complicitat submissa dels mitjans de comunicació social i la protecció complaent de l'Estat.

Considera, per tant, que la democràcia, més que cap altre sistema polític, "té necessitat d'una sòlida base moral", ja que una democràcia sense valors es converteix fàcilment en un totalitarisme visible i encobert.

El fenomen del consumisme i el cercar en aspectes purament materials la felicitat de l'home, porta al buit "que genera frustració i violència", com el cas de la droga, la difusió de la qual "es du a terme a l'empar d'una moralitat permissiva que no és capaç de justificar racionalment l'existència d'uns límits a la llibertat individual".

El Dr. Camprodon demanà al Vaticà que empri el topònim "Girona"

GIRONA.— El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va aprofitar la seva Visita "ad limina" al Sant Pare per presentar una petició formal a la Congregació de Bisbes perquè en el futur s'utilitzi sempre el topònim català de Girona en tots els documents del Vaticà.

La petició anava acompanyada d'un certificat signat per l'alcalde de Girona, Joaquim Nadal, i per una còpia del Decret de la Generalitat que ordena la reposició dels noms propis de totes les poblacions i noms geogràfics de tot el país. Jaume Camprodon ha manifestat

que la seva petició va ser molt ben rebuda però que malauradament encara no es podrà posar en pràctica en l'edició de l'Anuari Pontifici de l'any 1992 perquè ja es troba a la impremta. Per altra banda, el bisbe de Girona ha recordat que en la seva visita particular al Papa

aquest li va preguntar espontàniament quin idioma es parlava a la seva diòcesi. En contestar-li que es parlava majoritàriament el català com a Vic o Solsona, Joan Pau II li va comentar: "I a Andorra, també!" Monsenyor Camprodon ha dit després que l'havia sorprès molt

agradablement el comentari del Papa que demostrava que estava molt ben assabentat del tema. De fet, en la mateixa Visita "ad limina" hi va participar el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Joan Martí i Alanís, que probablement va il·lustrar Joan Pau II sobre la situació social i lingüística del país.

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

AVANÇ DE LA PROGRAMACIÓ

ITINERARIS 1992

VIATJAR / PELEGRINAR AMB ELS AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA" VOL DIR:

ITINERARIS PENSATS AMB TOTA CURA

- per tal d'aprofitar el temps al màxim, sense presses
- per conèixer bé els països i els llocs visitats
- per gaudir de les belleses naturals
- per assaborir l'arqueologia, l'art, la cultura
- per visitar i saludar les Esglésies locals

GRUPS DE VIATGE MOLT AGRADABLES

- formats per amics actuals o, ben segur, futurs
- fent reunió abans i després de cada viatge
- amb uns interessos bàsicament comuns

UNA BONA DIRECCIÓ, RESPONSABLE I EFICAÇ

- tant des del punt de vista tècnic de la nostra agència
- com per l'experiència del cap de grup (tour leader) dels AMICS DE CC que acompanya sempre cada viatge/pelegrinatge

ASSISTÈNCIA CULTURAL I ESPIRITUAL

- garantida, quan cal, per guies locals escollits
- complementada pel mossèn que acompanya sempre cada grup-amb la celebració de l'Eucaristia i amb pregària diària

TERRA SANTA

Viatge al país on va néixer Jesús; on va viure i accomplir la redempció, i on va fundar la seva Església. Tot un recorregut per Judea i Galilea, amb estada a Jerusalem i Natzaret.

Visites: Betlem, Betània, Ain Karem, mar Morta, Jericó, Jordà, Generaret, Cafarnaüm, Canà, Tabor, Akko, Carmel, Cesarea marítima, etc.

Del 17 al 24 de maig.
Del 9 al 16 d'octubre.
Del 27 de desembre al 5 de gener (cap d'any).

Altres expedicions emparaulades:

Del 15 al 24 de març.
Del 21 al 30 d'abril.
Del 9 al 18 de juliol.
Del 17 al 26 d'agost.
Del 27 de desembre al 3 de gener.

EGIPTE

Del 17 al 28 de febrer.

Del passat faraònic al cristianisme primitiu. Viatge amb creuer pel Nil.

RUTA DE SANT PAU

(Grècia i Turquia) Del 24 d'abril al 10 de maig.

Seguiment dels indrets evangelitzats per Pau i esglésies de l'Apocalipsi.

IRLANDA I PAIS DE GAL·LES

Del 3 al 14 de juny.

Viatge als extrems de la cristianització durant l'alta edat mitjana.

PAISOS ESCANDINAUS

Del 16 al 28 d'agost.

L'oportunitat estiuenca d'anar a conèixer l'altra cara dels països freds.

INDIA

Del 3 al 24 de novembre.

El gran mosaic de pobles, de llengües, de cultures, de creences...

FE, CULTURA I ESPLAI

Així són els viatges de "CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:

Amb l'assistència tècnica de

 ULTRAMAR EXPRESS

**ASSOCIACIÓ
D'AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA**

Pelegrinatges i Viatges:
Plaça Urquinaona, 11 3er. A.
08010 Barcelona
Telèfon: 301 37 18

EDITORIAL

La importància d'un discurs que no farà soroll

El discurs del Papa als bisbes de Catalunya i d'Astúries amb motiu de la visita "ad limina" ha resultat clarificador. No se'n parlarà tant com d'aquell famós del neopaganisme... perquè no conté la mena d'elements que serveixen per muntar polèmiques. Però la gent de bona voluntat hi trobarà les veritables línies de pensament del Papa actual, al marge d'intoxicacions.

Per cert que algun mitjà informatiu, entès a mirar-ho tot pel forat del sensacionalisme, ha intentat forçar el sentit d'una frase de Joan Pau II, atribuint-li la intenció de respondre al tema d'una possible conferència episcopal catalana. La frase és aquesta: "Vull expressar el meu afecte per la vostra voluntat i pel vostre esforç per mantenir i acréixer la unitat i comunió als de l'Església i de la vostra mateixa Conferència Episcopal". No es tracta, evidentment, d'un posicionament jurídic, sinó de l'exhortació habitual a estrènyer una comunió, necessària en qualsevol hipòtesi organitzativa i que les transcendeix totes. Mal aniria que la unitat de l'Església depengués del nombre de les seves conferències episcopals... El que demana el Papa és la creixença contínua en una comunió que agermana les diferències tot respectant-les. Una comunió capaç de no escandalitzar-se per una iniciativa de caràcter accidental com l'esmentada —perfectament discutible—, sinó d'interessar-se, amb simpatia de germà, per les raons que l'han fet aflorar.

Però el punt més substancial del discurs del Papa és aquell que esbandeix la suspicàcia mantinguda per part d'alguns sobre la voluntat de convivència democràtica de l'Església. En aquest sentit, Joan Pau II ha volgut refermar que cal "impulsar el testimoni dels cristians en la societat actual democràtica i pluralista, en actitud sempre de diàleg i de respecte mutu". És justament dins d'aquest marc de llibertat que l'Església vol exercir el seu dret a predicar l'Evangeli i a veure respectades les conviccions morals i religioses dels ciutadans. Per què aquesta pràctica de la democràcia hauria de despertar sospites d'ambició de domini i de privilegi?

Un govern que vulgui de debò el bé comú del poble pel qual ha estat elegit desitjarà comptar amb les aportacions humanitzadores de totes les famílies espirituals i, sobretot, aquí, de la catòlica, que ha estat la matriu que ha configurat el bagatge ètic d'amplíssimes capes de població. Més encara perquè l'Església no es conforma amb proclamar la paraula, sinó que l'acompanya de signes de justícia i de pau oberts a tothom.

D'aquests signes el Papa n'ha esmentat tres de decisius: l'acció social que, com va dir a Montjuïc de Barcelona i ara ho ha recordat, sol·licita una solidaritat sense fronteres que abasti treballadors i empresaris; el treball assistencial "sacriat i silenciós" que duen a terme les institucions diocesanes, les parròquies, les congregacions religioses i, d'una manera especial, Caritas; i —un aspecte particularment proper a "Catalunya Cristiana"— la presència als mitjans de comunicació social que "han d'integrar el missatge cristià en la nova cultura creada per la comunicació moderna".

Es tracta realment d'un discurs clarificador i estimulante per a les nostres diòcesis, a les quals ha estat dedicat.

Quan l'arquebisbe de Tarragona sortia de la biblioteca papal el passat dia 8, al pati de Sant Damas començava a arribar la comitiva de 40 cotxes amb el president Bush per a fer la seva visita al Papa, que no es pot anomenar *ad limina*, com la dels bisbes catalans, perquè ell no va a visitar, com nosaltres, les tombes de Sant Pere i Sant Pau.

La nostra visita a la cripta de la basílica de Sant Pere, el dia 9, acompanyats per un grup de preveres catalans i per la Coral de Canet de Mar, va ser un acte emotiu. Monsenyor Torrella va glossar el significat de la visita, la comunió amb la fe dels apòstols i el record d'insignes prelatos de la nostra terra com Torras i Bages i el cardenal Vidal i Barraquer que, com nosaltres, mantingueren la tradicional romanitat de l'Església a Catalunya. Al final, el cant del Virolai portava el record de la Moreneta i de la pàtria.

A fora, aquests dies, tot eren especulacions polítiques. Vàrem coincidir amb la cimera de l'OTAN. Bastants d'aquells personatges anaren a veure el Papa i llurs col·laboradors. Pocs dies abans la Santa Seu havia reunit els seus nuncis de l'Orient Mitjà i del Magrib. Per això el procés de pau a l'Orient, "la urgència tràgica dels esdeveniments de Croàcia", amb paraules de Navarro Valls, portaveu pontifici, i per alguns periòdics la manca de llibertat de l'Església a la Xina i en alguns països islàmics, com l'Àrab Saudita, havien estat les preocupacions del Papa i els temes tractats amb els visitants. La qüestió de Jerusalem i dels llocs sants diuen que va tenir preferència. I també la situació dels més dèbils, el Líban i els palestins.

Jo vaig marxar per la plaça de Sant Pere cap al portone de bronze per a veure el Papa a dos quarts d'onze de dissabte. "Vigileu!" va advertir mossèn Josep Font, "el terra rellicsa". Hi ha zones on els excrements dels coloms són perillosos. Ben cert. I encara vaig llegir el mateix dia un escrit d'Arianna Lensi protestant per la col·locació d'una barrera elèctrica anticolums als teulats de Sant Pere.

Els guardes suïssos no es descuiden de saludar-me en tot el trajecte i, al cap de poc, ja em teniu parlant amb el sant pare. Aquesta vegada el vaig trobar més comunicatiu que mai. El bisbat d'Urgell, amb els problemes socials del món rural i la muntanya, Andorra amb el canvi polític i els mitjans de comunicació, a Espanya varen ser els temes de la nostra conversació en el marc limitat d'una visita. Sobre la comunicació el Papa té idees ben definides.

Els bisbes van i vénen dels departaments de la Cúria romana. Encontres amb amics, invitacions, a sopar, trobades amb els estudiants que tenim a les Universitats pontificies. I un plat saborós: la visita a llibreria especialitzades. Nou llibres i un vídeo ha estat el meu mercat. I les temptacions inevitables d'un bon cappuccino i l'entrada a una pizzeria a mig matí per a comprar un trosset de pizza acabada de sortir del forn. Quan vaig a la Universitat Gregoriana sempre hi

entro en aquesta casa, perquè ho fan molt bé.

Aquests dies la premsa romana també menciona la publicació del document preparatori del Sínode sobre Europa que, per tractar de la nova situació de la societat i de l'Església després de la caiguda del comunisme, es farà a Roma des del proper dia 28 fins al 14 de desembre. Cent trenta-cinc bisbes i una seixantena d'experts. El consumisme, la permissivitat, les controvèrsies entre pobles diversos, la recerca de solucions pacífiques són avançades pel document.

Una possible visita del Papa al Líban i a Terra Santa o, si més no, a les antigues seus patriarcales disseminades per la zona càlida de l'Orient Mitjà; la possible obertura de relacions pre-diplomàtiques amb Israel, Jordània i els palestins són especulacions que es fan.

De vegades la imaginació corre molt. En celebrar la missa amb el Papa al seu oratori privat no he pogut evitar la impressió que la cadira on seu és com la part frontal del carro d'un auriga. "Els teus cavalls", he pensat, han guanyat els de Stalin, després de molts anys de cursa".

Però el moment més important ha estat la visita col·lectiva dels bisbes dilluns, el discurs que ens ha fet i el dinar amb ell. Un entrant de pernil amb meló, un tall de carn amb vege-

tals, vi blanc i postres. I un ambient de gran comunicació i cordialitat. El Papa ha resseguit la geografia i la història dels nostres bisbats. Ha recordat per pròpia iniciativa institucions i persones. Ha preguntat sobre moltes coses. Sembla que rejoveneix, aquest Papa. Més viu, jo diria, que en altres vegades.

El discurs és llarg i no pretenc reproduir-lo. Però sí que vull mencionar alguna frase. Recordo el que va dir a Montjuïc a obrers i patrons: "Sigueu solidaris, amb una solidaritat sense fronteres, donant prioritat a la persona humana". Menciona les crisis conjunturals de l'agricultura i la reconversió industrial. Fa un cant a la labor de Caritas i dedica un gran espai als mitjans de comunicació social i a la formació dels seminaristes.

Al final tanca el discurs amb una menció positiva al IX Centenari de la Restauració de la Seu Metropolitana de Tarragona i als Jocs Olímpics de Barcelona. Una flor per a les dues capitals, religiosa i civil, de Catalunya.

Allò, però, que endevino en el teixit del discurs, endemés dels temes religiosos normals, és un reconeixement del valor d'una societat democràtica. Dues frases per mostra: "Insistiu en la predicació de l'Evangeli animant el testimoni dels cristians en la situació democràtica i pluralista, en actitud sempre de diàleg i de respecte mutu", "els mitjans de comunicació social faciliten que les persones participin més activament en la vida social".

Amb el Papa hem celebrat la missa de Sant Martí. I el Sant ens ha regalat el seu estiuet. Amb el sol tebi i clar de la tardor, que bé que es veie la cúpula de la basílica de Sant Pere quan li hem dit l'adéu-siau!

■ Joan Martí i Alanis

Bisbe d'Urgell
(De l'Avui)

RESPIR

Quina ironia!

En un *crescendo* que acaba amb ironia, Alexis Carrell escrivia en el seu llibre: *L'home, aquest desconegut*, que els éssers humans han acceptat amb alegria la possibilitat de no estar mai sols, de formar part de les grans masses, de no pensar mai per ells mateixos. Déu n'hi do de la càrrega que porten aquestes frases que poden semblar dites de passada i alegrement! Pascal, marcant força les tintes, però seriosament, deia en un dels seus PENSAMENTS: "Tota la desgràcia dels homes ve d'una sola cosa: de no saber estar quietos i en repòs en una cambra". És de sant Agustí allò tan conegut, que el nostre cor estarà sempre agitat fins que no trobi repòs en Déu, que l'ha creat per a ell tot sol. Glossant el salm 131, escriu el P. Pirmin Hugger: "Per què estar sempre drets i enfilar-se sempre amunt? ¿No ha creat Déu l'home capaç també de seure?" No em queda espai, avui, per a res més!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.
Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collell; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaia; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Soler; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEM-

BARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRU; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.
Disseny: Josep Samper.
Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.
Resta d'Europa: 14.690 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 19.890 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 27.690 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels,
c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.
Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.
Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.
D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Evangelitzar de bell nou Europa (i 5)

Missatge, més que mètode i programa

La finalitat d'aquests articles ha estat d'apropar-nos al pensament pastoral del Papa sobre la nova evangelització, per tal de copsar-lo bé i acollir-lo de cor. Aquest exercici m'ha portat a una conclusió que espero compartiran els amics lectors: no és un mètode de treball ni un programa el que ens proposa Joan Pau II, sinó un missatge orientat a fer reverdir tots els mètodes i tots els programes pastorals, els més nous i directes i els altres.

És cert que el Papa es mostra receptiu respecte dels anomenats "nous moviments" i que valora positivament la seva aportació "que representa una segura novetat." (1) En això ens dona exemple d'obertura a l'Esperit que flecteix continuament les nostres rigideses. Però aquest acolliment no treu validesa —el pensament del Papa és ben clar en aquest sentit— a altres valors pastorals ja consolidats per l'experiència. Reduir la nova evangelització a l'estil d'uns moviments determinats o a simples campanyes d'anunci verbal i enardit de la fe al carrer i a la televisió, a imitació dels predicadors americans, seria minimitzar-la. Cal, més aviat, que la crida a la nova evangelització mogui tothom a l'autocrítica —que és fruit de l'autoevangelització— i a completar els dons que cadascú ha rebut amb la incorporació dels valors de l'altre.

D'una banda —la d'alguns moviments més nous— cal assumir que "abans de ser acció, la missió és irradiació i testimoniatge." (2) i que "sense testimoniatge i sense l'aval del signe, l'anunci té el perill de restar lletra morta". (3) Quan Joan Pau II insisteix en l'exemple dels patrons d'Europa, els sants Benet, Cirili i Metodi, assenyala un camí d'encarnació profunda en una realitat concreta, no pas una simple proclamació verbalista o un esclat sentimental. "El peculiar carisma de l'acció evangelitzadora d'aquells sants, remarca, consisteix en el fet que ells van posar la llavor i van donar vida a formes i estils d'encarnació de l'Evangeli en el teixit cultural i social i en l'ànima dels pobles europeus que aleshores s'estaven formant, i van posar el principi i fonament d'una síntesi nova i duradora de vida cristiana". (4)

De l'altra banda —la de la tradició de l'acció catòlica especialitzada— cal obrir-se a noves exigències i a noves situacions a les quals el Papa sovint també fa referència i que podrien ser resumides en quatre punts principals: un reforçament de la identitat, cristiana i eclesial, superadora de la crítica sistemàtica i creadora d'alegria; relativització d'algunes síntesis de fe i cultura o fe i ideologia corresponents a formes culturals i ideològiques que l'home d'avui ha abandonat; un anunci més directe del nucli de la fe sense excèssius circumloquis ni cauteles exagerades; necessitat de donar resposta a una demanda religiosa de les noves generacions, inimaginable fa vint anys.

Tant de bo la nova evangelització d'Europa sigui compresa tal com és: un missatge i un impuls universals del Papa, i no com a programa a part. Perquè aquesta nova evangelització serà cosa de total l'Església o no serà.

■ Mons. J. Carrera Planas

1. Discurs amb motiu del 30 aniversari de Comunió i Alliberament. 29/9/84.
2. Discurs al Consell de les conferències episcopals d'Europa. (11/10/1985).
3. *Ibidem*.
4. *Ibidem*.

ACUDIT

L'enfonsament del comunisme a l'espai europeu no ha posat pas fi a la gran querrela del liberalisme i del socialisme que travessa la nostra història des de després de la Revolució francesa. Alternativa i antinòmia que el marxisme, i aquest ha estat el seu error més gran, havia cregut tallar i resoldre definitivament. El conflicte roman, malgrat les vicissituds socials i polítiques.

Cert que la ventada i el rebombori de l'immens esdeveniment han donat ales al liberalisme, i obliga el socialisme, sempre massa lent per desmarxisar-se, a rèpliques tàctiques i replegaments interrogatius sobre si mateix. Però malgrat els capgiraments que canvien la cara o la superfície de les coses, resta subjacent un problema ben aviat dues vegades secular. La qüestió rau totalment en el xoc de dues idees incompatibles en una primera anàlisi: concurrència i

Concurrència i solidaritat

solidaritat. Els liberals, apòstols de l'economia de mercat, privilegien la concurrència; els socialistes encisats per l'ideal d'una societat igualitària, són, abans de tot delerosos de solidaritat. Dient concurrència i solidaritat, se subratlla una conjunció que desafia les disjuncions ideològiques, segons l'esperit de la doctrina social cristiana.

La concurrència, és l'alfa i omega del liberalisme clàssic sense la lliure confrontació entre les iniciatives i els interessos, ni vida, ni moviment, ni progrés. Aquesta seria la conclusió d'aquesta ciència econòmica de la qual els primers teòrics del liberalisme han estat els fundadors. Tanmateix, sota la seva ploma inspirada, aquest concepte de "concurrència" cessa de ser purament científic. Els autors liberals, que saben escriure i senten el gust per les metàfores, adornen la seva estimada "concurrència" amb virtuts metafísiques o mitològiques. Si hi ha víctimes sobre aquests camps de batalla, la concurrència és semblant a la llança d'Aquil·les que guaria les ferides que havia fet. D'un desordre que hauria de tornar al caos, la concurrència en fa sortir la més bella de les harmonies, feta d'un equilibri en marxa i sempre renovat. Aleshores, ¿com no invocar les potències tutelars les quals, màgia o providència, posseeixen el meravellós poder de metamorfosar els vicis subjectius en virtuts objectives?

Resumint, el liberalisme té una concepció pessimista de l'home, considerat com egoista i interessat per naturalesa, i una idea optimista de l'economia, capaç, pel seu propi joc, de fer del mal el mitjà i el camí del bé. Inversament, el socialisme, sobretot original, és pessimista sobre l'economia i optimista sobre l'home. De l'economia en el darrer estadi de la seva evolució, és a dir del capitalisme; el socialisme només en reté la cara sinistra i inhumana; en contra, aquest mateix socialisme espera immensament de l'home al qual jutja capaç d'una victòria definitiva sobre les forces hostils i alienants, tant naturals com socials. Enfront aquests adversaris, generadors d'adversitats, l'individu reduït a la seva solitud estaria nu i impotent; la unió de tots els que pateixen i aguanten assegurarà els "demà" triomfals. "Agrupem-nos i demà...". La paraula mestra del pensament i de l'acció socialistes no podrà ser altra que solidaritat.

Entre liberalisme i socialisme s'estableix una relació de negació recíproca, que és tanmateix el més increbantable dels lligams. La força de cada un dels dos sistemes resideix en la refutació sempre sumptuosament convincent de l'altre

sistema. És veritat que una societat de concurrència anuncia la dissolució de les solidaritats naturals i humanes, i degenera ràpidament en una jungla sense lleis on els forts es nodreixen de la substància dels febles i on els rics enriqueixen tant com els pobres s'empobreixen. I no és menys veritat que una solidaritat imposada des de dalt, a tots per al bé de tots, si suprimeix en nom de la justícia tota concurrència per la qual un home podria destacar sobre un altre home, estronca les fonts de la responsabilitat i de la creació, aboca a un nivellament per baix i generalitza una servitud sense esperança. Concurrència i solidaritat es rebutgen mútuament. Quan ací o allà és victoriosa aquesta lògica de repulsió, l'humà serà escarnit adés amb engrunes, adés amb formigó.

S'ha de pensar, doncs, conjuntament concurrència i solidaritat. L'enfrontament, deliberat i decidit, del liberalisme i del socialisme és un exemple ben instructiu d'una concurrència sense complença que no exclou, com s'ha assajat de demostrar, una solidaritat dialèctica: Que no se'ns parli aquí d'ajustament i de complementarietat, ja que concurrència i solidaritat no són pas solament conceptes,

cridats a funcionar més o menys bé en el camp teòric i pràctic, sinó també valors antagònics; cada un no s'afirma sinó trepitjant sobre l'altre. Tensió inevitable que caldria acceptar i aprofundir.

L'important és no deixar que els valors humans es degradin en un ordre infrahumà. Cosa que arriba quan, amb el pretext de justificar-los científicament, s'invoca la biologia darwiniana per fer de la concurrència entre els homes un cas particular de la lluita per la vida, llei fonamental de l'evolució; o a més, referint-se a una biologia estructuralista, hom pensa la solidaritat humana segons els models orgànics que farien del rusc i del formiguer uns exemples per a les nostres societats. Hom no podria confondre's més totalment: seguir aquest pendent anant de la teoria a la pràctica, s'ensorren irreparablement l'home i la societat.

Les precedents remarques no són més que preliminars que només pretenen posar el debat a prou altura descartant falses fugides retòriques i falses semblances ideològiques. Per fer llum al camí que s'obre, és necessari pouar en la nostra cultura i en les nostres consciències una idea de l'home, a partir de la qual podran ser enteses, en els seus beneficis i danys, sovint entrelaçats, concurrència i solidaritat. Se sent dir que l'humanisme hauria fet fallida perquè els homes d'aquest segle han descobert en ells una part irreductible d'inhumanitat. Com si es pogués parlar d'inhumà sense referir-se a una idea prèvia de l'humà. Breument, l'humanisme aguanta. Liberalisme i socialisme només tenen futur en la mesura que sabran humanitzar-se més i més remuntant el seu propi pendent.

Un llop depredador o una formiga laboriosa estan contents de que són i del que fan, però l'home és un animal pensant i aquest pensament és un principi permanent d'insatisfacció, en el seu ésser i la seva acció. Com actuar sense estar a la vegada amb i en contra de l'altre home, el concurrent amb el qual s'és solidari? Com sortir d'aquesta contradicció paralizadora, sinó enlairant-se sobre aquest desequilibri i fent de la inquietud, virtut? Com no hi hauria sempre, en tota situació, excés o manca de concurrència o de solidaritat? Incentiu per a la marxa avant, vers la necessària i impossible reconciliació. Sempre hom tindrà una cama més curta que l'altra, hom avançarà a pas coix, com Jacob després del combat nocturn amb l'Àngel, que va revelar-li la dramàtica veritat de la seva situació.

■ Étienne Borne
(De "la Croix")

En la seva visita "ad limina" dels bisbes catalans

El Papa elogià l'obra assistencial de l'Església a Espanya

El 7 de novembre començà oficialment la visita "ad limina" que els bisbes catalans realitzaren a Roma conjuntament amb els bisbes de la província eclesiàstica d'Oviedo.

Agenda de la visita

Els actes d'aquesta trobada començaren amb la vista als sepulcres dels apòstols Pere i Pau, les entrevistes particulars amb el Papa durant les quals els prelats rendiren comptes de l'estat de les seves diòcesis. Aquestes trobades es feren el divendres i dissabte al matí.

El dilluns al matí els bisbes concelebraren l'Eucaristia presidida pel Papa en la seva capella privada i a continuació es reuniren en audiència col·lectiva amb el Sant Pare que els adreçà un discurs.

Al migdia del mateix dilluns, tingué lloc un dinar amb Joan Pau II. Més que una trobada de treball fou una oportunitat per tractar cordialment els temes relatius a la vida de l'Església a Catalunya. A la tarda d'aquest mateix dia, els bisbes es dirigiren a la basílica de Sant Pau pel res de les vespres. La visita al Vaticà finalitzà el dimarts dotze de novembre.

No posar traves a l'acció de l'Església a Espanya

En el discurs de Joan Pau II als bisbes catalans i d'Oviedo va demanar que no es posin traves a l'acció de l'Església a Espanya.

El Papa ha recordat que els prelats espanyols, en el seu document col·lectiu titulat "La veritat us farà lliures", ja havien

"Tota manipulació de la veritat i dels valors ètics que, en nom d'interessos o de discutibles expressions culturals o artístiques, alteren l'escala d'aquests valors, fereixen els sentiments personals més íntims" digué el Papa als bisbes catalans i asturians en la seva visita "ad limina". Joan Pau II elogià, així mateix, l'obra assistencial de l'Església a Espanya, remarcant la tasca de Caritas.

afirmat que "l'Església respecta la pluralitat d'opcions i només demana llibertat per complir la seva missió evangelitzadora, sense privilegis ni limitacions". El Pontífex afegí que "aquesta llibertat en el compliment de la missió que li és pròpia representa un dret essencial, exigit per la naturalesa pròpia de l'Església". El Papa expressà la seva esperança que els responsables dels mitjans de comunicació espanyols evitin "tota forma de manipulació de la veritat i dels valors ètics que, en nom dels interessos o de discutibles expressions culturals o artístiques, en alterar l'escala d'aquests valors fereixen els sentiments personals més íntims".

Significativament, el Papa ha dit que "no es pot oblidar que els ciutadans, en l'exercici de la seva llibertat, tenen dret a ser respectats en les seves conviccions morals i religioses, també pel que fa als mitjans de comunicació que estan al servei del bé comú".

Elogi a l'obra assistencial de Caritas

El Papa va parlar dels problemes socials d'Espanya i assenyalà —en una aparent referència a la recent vaga general a Astúries— que "no han faltat

en el passat ni falten avui situacions de conflicte, creades per crisis conjunturals en l'agricultura, en la mineria i en altres camps, així com per les conseqüències de la reconversió industrial". Joan Pau II a dona un implícit suport als bisbes espanyols que es posaren al costat dels vaguistes.

El Papa va elogiar l'activitat "de l'obra assistencial i caritativa de l'Església a Espanya", i remarcà la tasca de Caritas. Pel que fa això, el doctor Joan A. Ventosa, director de Caritas Diocesana de Barcelona, va manifestar "que agràia molt les paraules que el Papa ha volgut dedicar-nos. Crec que aquest discurs serà per a tots nosaltres un estímul per a seguir treballant i fer-ho de la millor manera que sapiguem i puguem".

El document adreçat als bisbes catalans i asturians és, tanmateix, molt menys polèmic que el discurs que seguí a la visita

d'un grup de prelats espanyols, en el qual denunciava l'existència d'un "neopaganisme a Espanya". En aquesta ocasió, el Papa no ha parlat de neopaganisme sinó de "secularització", i ha dit que la millor manera de combatre-la és mitjançant "el despertar del poble cristià a una gran consciència de l'Església, construint comunitats vives en què el sentiment de Crist es fa concret i abraça totes les dimensions de la vida".

Commemoració jubilar tarraconense i jocs olímpics

Joan Pau II es referí també als seminaris com a "motiu de preocupació i esperança: cal continuar treballant en la pastoral vocacional i en la selecció de formadors i professors". Afegí que així mateix "és motiu de goig i exigència testimonial cristiana la celebració dels Jocs olímpics

de Barcelona". Acabà la seva al·locució recordant el IX Centenari de la restauració de la seu metropolitana de Tarragona.

Dinar fraternal

Els bisbes catalans i els d'Astúries es reuniren amb el Sant Pare en el seu menjador particular unes dues hores per dinar, en el qual regnà un ambient cordial i espontani, en què es va poder comprovar que Joan Pau II coneix bé les persones i fets del nostre país.

Roda de premsa oferta pels bisbes catalans

A les 16 hores del mateix dilluns, els bisbes catalans oferiren una roda de premsa als mitjans informatius. Es puntualitzaren alguns aspectes de la visita "ad limina", entre els quals la possible creació d'una conferència episcopal catalana. "L'afer no s'ha tractat —manifestà l'arquebisbe de Tarragona— ni era a l'ordre del dia".

Pel que fa a les relacions Església-Estat, el mateix prelat de la tarraconense va respondre als periodistes que aquestes relacions "són a l'edat de pedra de la nostra etapa democràtica".

■ C.C.

FILTRANT LA NOTÍCIA

No tot s'acaba amb el neotomisme

El divorci entre cultura i fe i l'esforç per recuperar una interrelació d'ambdues ha estat una de les constants del papa Joan Pau II. D'aquí el seu interès per totes les iniciatives de l'Església —en aquest cas de l'èlite intel·lectual per la restauració d'aquesta ruptura.

Els mitjans informatius —i la sala de premsa del Vaticà en particular— s'han fet ressó del simposium celebrat últimament a Roma durant la setmana del 28 al 31 d'octubre, on s'ha estudiat el tema com una aportació al proper Sínode de bisbes europeus, que tractarà extensament fe i cultura.

L'assemblea ha aplegat més de 50 professors universitaris de 16 països europeus, incloent els de l'Est. El tema general ha estat: "Cristianisme i cultura a Europa".

Obrí el simposium el cardenal Poupard, president del "Consell Pontifici per la Cultura" i organitzador d'aquesta trobada d'alt nivell intel·lectual.

A l'espanyol, Julián Marías, filòsof, escriptor, catedràtic i membre de l'esmentat Consell Pontifici, li fou assignat el tema, "Visió cristiana de l'home i filosofies europees". L'eximi pensa-

dor ha dit que el cristianisme, a més de religió, "és una font d'interpretació de l'home, en la qual és fonamental la idea de persona com a realitat lliure, responsable, intel·ligent i amorosa". En un altre moment afirmà que l'home supera el món amb el pensament, que elegix la seva vida, que pot ser bo o dolent, feliç o malaurat i que desitja viure per sempre després de la mort. Marías acabà proposant "una convergència entre la visió cristiana i la filosofia".

El Papa en la recepció als membres del simposium; digué, entre altres coses, que "l'Europa no retrobarà el seu equilibri i vigor, si no renova les seves arrels profundes, les seves arrels cristianes".

Fonts properes al simposium han considerat la dissertació del professor Marías com una oferta del neotomisme. Certes reticències al filòsof espanyol s'han fet en forma d'interrogants: És suficient i única la filosofia de sant Tomàs per un diàleg entre fe cristiana i cultura? L'Església no pot oferir un ventall més ampli de pensament —a més del tomisme— als distints corrents que fluctuen en l'Europa del postmodernisme?

■ Francesc Gamissans

50 ANIVERSARI DE L'ORFEÓ LAUDATE (1942-1992)

En la impossibilitat de convocar tothom personalment, convidem els amics que hagin estat cantaires, socis o simpatitzants de l'ORFEÓ LAUDATE, durant aquests cinquanta anys, per tal de celebrar conjuntament aquesta efemèride. Per tant, us esperem a la trobada prèvia d'organització i programació anunciada per el dia 27 de novembre actual, de 21 a 23 hores al nostre estatge, Enric Granados, 135, 3er. 2a.

Ignorats pels mitjans informatius de l'Estat espanyol

Dos missatges del papa Joan Pau II a la conferència de Madrid

Ha estat nul·la la informació que l'estament públic ha fet dels dos missatges que el Sant Pare ha adreçat a la cèlebre "Conferència de Madrid" per tractar de la pau a Orient Mitjà. Publiquem tot seguit i senceres les dues missives de Joan Pau II al president dels Estats Units, George Bush, i al president de la Unió Soviètica, Mikhaïl Gorbtxov.

A GEORGE BUSH, PRESIDENT DELS ESTATS UNITS

A l'honorable George Bush, president dels Estats Units d'Amèrica: Desitjo fer-li arribar com a co-president de la Conferència que s'inicia demà a Madrid, els meus fervorosos i millors desitjos que la Conferència sigui un camí autèntic vers la pau, tal com les parts implicades i el món sencer esperen i desitgen. He manifestat aquest mateix desig al senyor Mikhaïl Gorbtxov, president de l'URSS, que comparteix amb vostè la responsabilitat de presidir aquest encontre, i es tracta d'un desig que m'agradaria estendre a tots els participants.

Els vostres esforços i els vostres col·laboradors, en particular del secretari d'Estat Mr. James Baker, han conduït a aquesta primera important etapa, l'especial significació de la qual és que demostra la disponibilitat a fer front, mitjançant el diàleg, al greu problema que ha afeixugat el Pròxim Orient durant dècades.

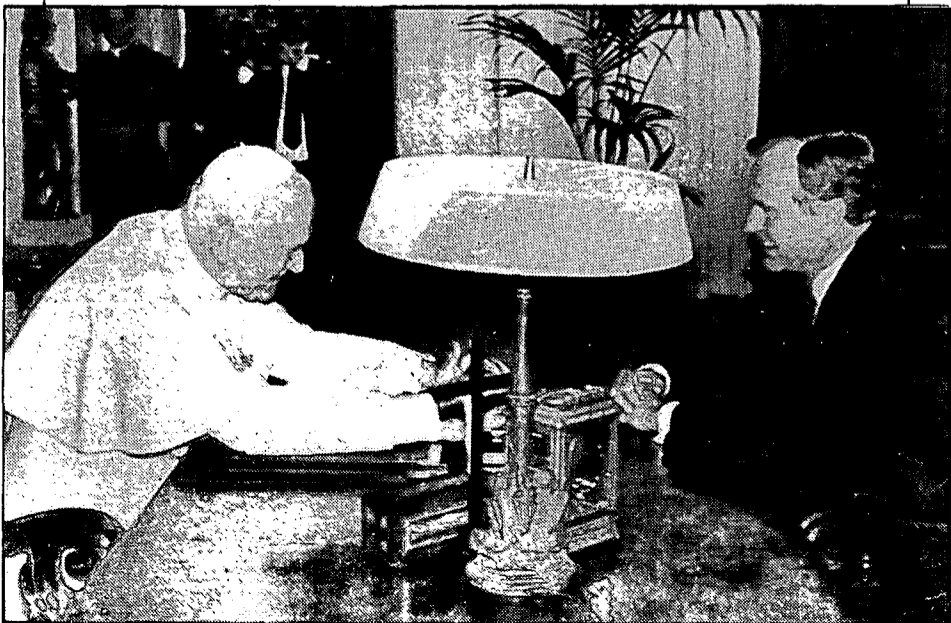
El camí a seguir no serà fàcil, però jo espero seriosament que amb la vostra ajuda i amb el suport de tots els que ocupen llocs de responsabilitat i influència, aquesta bona disposició per negociar no fallarà mai i que les parts afectades voldran aconseguir la mútua confiança que és necessària si mostren tenir coratge per buscar la pau després de les tràgiques experiències d'anys de guerra, hostilitat i sofriment.

Estic convençut que l'acord és possible si és buscat amb perseverança i és perseguit per tots els interessats amb constant sensibilitat pels drets fonamentals dels altres i amb la ferma convicció que la veritable pau, la pau permanent, només pot ser assolida si són satisfetes les exigències de la justícia. És també una font d'esperança per a mi i per a molts altres el fet que aquells que tenen aquesta responsabilitat representen uns pobles units per la creença en el Déu únic, i que estan buscant la pau per a la terra que és sagrada i volguda per a tots els creients jueus, cristians i musulmans.

Acompanyo aquestes esperances amb la meua i amb el prec al Déu Misericordiós que es digni il·luminar aquells que prenen part en la Conferència de tal forma que les reunions posteriors produeixin veritablement els resultats esperats per a totes les persones de bona voluntat.

Vaticà, 29 d'octubre de 1991.

Joan Pau II

A MIKHAÏL GORBATXOV, PRESIDENT DE LA UNIÓ SOVIÈTICA

A Sa Excel·lència el senyor Mikhaïl Sergueevitx Gorbtxov, president de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques:

M'adreço a vostè en la seva condició de co-president de la Conferència al Pròxim Orient que començarà demà a Madrid, per expressar-li els meus vots més fervorosos. Desitjo que aquesta Conferència marqui el començament d'un procés de pau fructífer tan ardentment esperat pels pobles afectats i per tots els homes de bona voluntat. He manifestat aquest mateix desig al senyor George Bush, president dels Estats Units d'Amèrica, que comparteix amb vostè la presidència de la reunió, i el formulo també en honor de tots els participants.

Els problemes a analitzar són profunds i greus, per la qual cosa el camí no serà gens fàcil ni breu, i aquesta primera etapa no serà fecunda en sentit històric, sinó en la mesura en què es manifestin una veritable voluntat de diàleg i un desig autèntic d'arribar a la pau en la justícia.

Espero que la seva influència, de la mateixa manera que la de tots els que, amb perseverança i bona voluntat, han fet possible aquest esdeveniment, puguin afavorir realment un clima de confiança i de comprensió. En efecte, només així podran ser superats els records i les experiències amargues de tants anys de conflicte, d'inseguretat i de sofriment.

He seguit amb una atenció particular tots els gestos que han conduït a la realització d'aquesta trobada i li asseguro que seguiré amb idèntic interès el desenvolupament dels seus treballs. Com vostè ja sap, la Seu Apostòlica ha sol·licitat la pau per a la regió del Pròxim Orient des de fa molts anys, demanant que es posi fi com més aviat millor a les situacions d'injustícia greu, tenint en compte les aspiracions legítimes de totes les parts. A més, és important observar que aquests pobles pertanyen a les tres religions monoteistes que tenen en aquesta terra les seves arrels i els seus llocs sants més estimats.

Formulo aquests desitjos i aquestes esperances en l'oració a fi que la Providència divina recompensi els esforços empresos i permeti que les negociacions que s'esdevindran produeixin els fruits esperats.

Vaticà, 29 d'octubre 1991.

Joan Pau II

BARCELONA

- **Cant de vespres a la Catedral.**— Cada diumenge, a partir del primer diumenge d'Advent dia 1 de desembre, fins a la Pentecosta, a les 19.45 se celebrarà l'hora litúrgica de **VESPRES** a la S.E. Catedral de Barcelona. Tots els fidels hi són convidats a participar en aquesta pregària per ajudar-nos a viure més plenament aquest temps litúrgic. S'han editat fulls per a la recitació del cant.
- **Institut de teologia espiritual de Barcelona.**— Des del 4 de desembre fins al 22 de gener es professarà el curs **Espiritualitat i litúrgia**. Les classes tindran lloc a la seu de l'Institut (Diputació, 231) els dimecres lectius des de les 19.15 fins a les 21 h. El curset, que dictarà el Dr. Pere Farnés, vol clarificar el paper de les celebracions litúrgiques com a cim i font de la

vida espiritual i remarcar la importància que tenen en la celebració els valors invisibles, i com en la litúrgia "res del que fem exteriorment és més important que el que realitza invisiblement Crist per l'Esperit" (Joan Pau II). Per informacions i inscripcions: Secretaria de l'Institut de teologia espiritual, Diputació, 231 (tel. 451 49 42), de dilluns a dijous de 19 a 21 hores.

- **Cristianisme i Justícia.**— Quatre sessions sobre el **Neoliberalisme: dades sociològiques perspectiva cristiana**. Primera sessió: **Arguments a favor i en contra**. Ponents: Luis de Sebastián, prof. d'Economia Internacional a ESADE; Xavier Alegre, prof. de Bíblia a la Fac. de Catalunya i a la UCA de San Salvador. **Dia: 29 de novembre. Hora:** de les 19.30 a les 21 h. **Lloc:** Roger de Llúria, 13. Entrada lliure.
- **Concert a Marata.**— El proper, 1 de desembre, a les 10 del

matí, a la parròquia de Santa Coloma de Marata, Les Franqueses del Vallès, **Concert de Música Gregoriana**. El grup de Cant Gregorià de l'Ateneu de Sant Just Desvern interpretarà peces del **Cicle de Nadal:** *Rorate caeli, Ave Maria, Venite, Christe Redemptor, Omagnum, Hodie i Magnificat, Ecce advenit, Dicit Dominus, Dominus dixit i Puer natus est.*

- **Ordenació sacerdotal d'un franciscà.**— El dia de la festa de la Immaculada Concepció, 8 de desembre, en el santuari de Sant Antoni de Pàdua de Barcelona, c/ Santaló, 80, el bisbe auxiliar, monsenyor Carles Soler i Perdigué, ordenarà de prevere fra Agustí Boadas i Llevat. L'acte serà a les cinc de la tarda. Fra Agustí ha obtingut el doctorat en filosofia a la Universitat de Barcelona, i actualment està preparant la llicenciatura en teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya. El que serà nou prevere invita a tothom a la festa a pregar per a ell.
- **Per un Advent creixent.**— Els dies 17, 18 i 19 de desembre, de les 12 a la 1 del migdia, es donaran unes conferències sobre aquest tema a la parrò-

quia de **Sant Josep Oriol** de la nostra ciutat. 1er dia: **"Amor esperançat"** pel Consiliari de "Vida Creixent" P. Sobrero. 2on dia: **"Espiritualitat vigilant"** per Manolita Pedra. 3er dia: **"Joia comunicativa"** per Joan Viñas Bona, Coordinador de "Vida Creixent".

- **Unió Sacerdotal Lumen Dei.**— Té el gust de convidar-lo a l'ordenació sacerdotal dels Reverends Gns. José Manuel Macho Fernández, Alfonso Dayan Then Lamarche i William Martínez Pastoriza i a l'ordenació diaconal dels Gns. Miguel Angel Díaz Meléndez i Felipe Uribe Sanhueza. La cerimònia tindrà lloc en la Parròquia de Sant Jaume Apòstol, c/ Ferran, 28, Barcelona, el proper 7 de desembre, a les 4 de la tarda. El ministre ordenant serà l'Excm. i Rvdm. Sr. D. Alcides Mendoza Castro, Arquebisbe de l'Arxidiòcesis del Cuzco (Perú). Les primeres Santes Misses se celebraran al dia següent, diumenge 8. Es posaran autobusos per anar-hi. Avisa si desitja reservar plaça.
- **L'Església davant els canvis actuals del món.**— A càrrec del Dr. Salvador Pié. Dia 1 de de-

sembre, a les 17.30 hores. Saló d'actes de la parròquia Ntra. Sra. de la Medalla Miraculosa. C/ Consell de Cent, 110. Organitza: Associación "Hijos de la Iglesia". Obert a tothom que vulgui participar-hi.

- **Grups d'Oració i d'Amistat.**— Celebraran el proper dia 1 de desembre a les 5 de la tarda al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, carrer de les Carolines, 10, el seu recés mensual, que serà predicat per Mn. Mollfulleda.
- **Moviment Cristià de Mestres.**— La propera trobada d'aquest curs serà el dia 30 de novembre a la casa de la Sda. Família de Rubí. Tema: Recés d'Advent, dirigit per Mn. Albert Ruiz. Hora: de les 10 del matí a les 5 de la tarda. Per confirmar l'assistència truqueu a Montserrat Sardà: 453 44 99.

AMICS DE MOZART

... "VICTÒRIA DELS ÀNGELS, cantarà en la cerimònia exequial que anualment, l'Associació AMICS DE MOZART de Barcelona, dedica en sufragi de WOLFGANG AMADEUS MOZART. Pel seu caràcter extraordinari, coincidint amb el bicentenari de la mort del compositor, aquest any la cerimònia seria presidida per monsenyor Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona. Durant la celebració litúrgica s'interpretarà el REQUIEM KV 626, amb la col·laboració també dels solistes ZANDRA Mc MASTER, IÑAKI FRESAN i ENRIC VIANA, conjuntament amb la CAMERATA INSTRUMENTAL DE CATALUNYA i l'ORFEÓ LAUDATE sota la direcció del mestre ÀNGEL COLLOMER. Aquest cerimonial tindrà lloc el proper dilluns 25 de novembre a la BASÍLICA DE SANTA MARIA DEL MAR, a les nou del vespre.

AMICS DE MOZART BARCELONA

MISSA EN SUFRAGI DE

WOLFGANG AMADEUS MOZART

en el 200 aniversari de la seva mort (1756-1791)

Presidida per Mons. Ramon Damaul bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

REQUIEM en Re menor K 626

VICTÒRIA DELS ÀNGELS
ZANDRA Mc MASTER
ENRIQUE VIANA
IÑAKI FRESAN

CAMERATA INSTRUMENTAL DE CATALUNYA
I ORFEÓ LAUDATE

Direcció: Àngel Colomer i del Romero
BASÍLICA de SANTA MARIA DEL MAR - Barcelona
Dilluns, 25 de novembre de 1991 a les 21 h.
Organització: AMICS DE MOZART

Mans Unides TU HO FAS POSSIBLE

(93) 318 08 87

Col·labora o informa't trucant
a aquest telèfon.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya
Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom
Adreça Població D.P. Tel.
Se subscriu a exemplar (s) ^{catàla} _{castellà} del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

domiciliació bancària (En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data..... Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors,
Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu ^{compte corrent} _{llibreta}

Data..... Signatura

Jornades del Moviment de Dones d'Acció Catòlica a Tarragona

Reciclar la vocació apostòlica a la llum de l'Evangelí

TARRAGONA

Els dies 19, 20 i 21 del present mes de novembre, el Moviment de Dones d'Acció Catòlica va celebrar unes Jornades de reflexió a les dependències del nou Centre Pastoral, ubicat al C/ Sant Francesc, de Tarragona, que han estat assignades a aquesta organització d'apostolar seglar. Les militants dels diversos grups existents actualment a la diòcesi són les destinatàries de la iniciativa.

El programa de cada jornada proposava l'exposició d'una ponència, el diàleg en grups de reflexió, la posterior posada en comú i l'adopció d'acords concrets.

En concret, el dia 19, Mn. Josep Martí Aixalà, consiliari diocesà del moviment, tractà el tema "L'apostolat seglar i l'acció Catòlica", i Teresa Balañá, militant, oferí una reflexió sobre "L'espiritualitat seglar". M. Te-

resa Rodríguez, membre de la Comissió diocesana, parlà, el dia 20, de "La situació del MAC a la nostra diòcesi". En l'última sessió, Mn. Josep Martí Aixalà centrà la seva atenció en "La metodologia".

M. Carmen Campo, Presidenta del Moviment de dones d'Acció Catòlica a nivell de la demarcació de l'Arquebisbat de Tarragona, va explicar que els objectius que impulsen la celebració de les Jornades són "la voluntat que les militants revisin la seva vocació apostòlica i de presència en un moviment evangelitzador concret el MAC i, també "el desig d'actualitzar aquesta vocació, de 'reciclar-la' a la llum de l'Evangelí, dels principis que informen l'apostolat seglar i dels propis d'Acció Catòlica. Considera important conèixer i valorar amb realisme la situació actual del moviment: el nombre de grups, de militants, de dirigents, el seu grau de for-

mació i d'integració en la pastoral parroquial, arxiprestal i diocesana, les activitats que es desenvolupen, el funcionament de la Comissió, etc., i va manifestar la seva esperança "que les jornades siguin un àmbit adequat per realitzar un treball en comú entre militants de base i dirigents, en el qual el diàleg resulti fructuós i es vagi prenent consciència de corresponsabilitat".

La finalitat del Moviment de Dones d'Acció Catòlica, segons s'informa en la **Guia de la Iglesia Catòlica en España** "és la labor evangelitzadora orientada a tota la realitat existent, que es concreta en el 'projecte apostòlic' en la seva doble vessant cívica i eclesial".

Implantat a la nostra diòcesi des de l'any 1919, és una de les organitzacions englobades en la denominada Acció Catòlica General.

■ M.C.T.

Mn. Joan Aragonès, nou Degà President del Capítol Catedral

TARRAGONA.— Mn. Joan Aragonès és, des de fa uns dies, el nou Degà President del Capítol Catedral. Va ser elegit pels capitulars en la sessió extraordinària celebrada el passat dia 12 d'octubre. L'Arquebisbe de Tarragona, amb data de 25 d'octubre, va signar el Decret de confirmació.

En el text del referit document, promulgat d'acord amb les disposicions del codi de Dret Canònic en vigor i dels Estatuts del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona, s'indica que, en principi, el nou Degà President exercirà la seva responsabilitat "fins el Capítol extraordinari de Sant Fructuós de 1993 inclusiu".

Mn. Joan Aragonès, que va ingressar en aquest organisme l'any 1962, succeeix en el càrrec a Mn. Felícia Pagès, que l'ocupava des del 9 de juny de 1988.

En el cànon 503 de l'actual Codi de Dret Canònic, vigent "des

del primer dia d'Advent de l'any 1983" —segons expressió de la Constitució "Sacrae disciplinae leges" del Sant Pare Joan Pau II, s'indica que "el capítol de canonges, tant el catedralici com el d'una col·legiata, és un col·legi de sacerdots al qual correspon la celebració de les funcions litúrgiques més solemnes a l'església catedral o col·legiata; a més, pertoca al capítol catedral accomplir aquelles tasques que el dret o el Bisbe diocesà li encomanen".

El punt 1r del cànon 509 afirma que "pertany al Bisbe de confirmar el qui hagi estat elegit pel capítol per a presidir-lo".

Joan Aragonès Llebaria va néixer el 29 de maig de 1929 a la localitat de Mont-roig. Havent cursat estudis eclesiàstics al Seminari de Tarragona, va rebre l'ordenació presbiteral el 19 de març de 1952. És llicenciat en Teologia i en Sagrada Escripura. L'any 1984 va ser nomenat Vicari General de l'Arquebisbe, càrrec que actualment compagina amb altres responsabilitats: és membre del Col·legi de Consultors, del Consell Presbiteral, del Consell d'Afers econòmics i de la Junta de Dotació al Clergat, i president patronal de l'Escola Universitària de Treball, Social. Exerceix la docència a l'Institut de Teologia, havent-ho fet anteriorment al Seminari Pontifici i a la Facultat de Teologia de Catalunya. Durant un temps va ser

Delegat diocesà d'Ensenyament i de Catequesi. Des de l'any 1960 és capellà de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, de Tarragona, i, des de 1977, consiliari diocesà del Moviment Familiar Cristià.

■ M.C.T.

FETS I CRITERIS

El Regne de Jesucrist

La litúrgia celebra la solemnitat de nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món. Abans, d'una manera més simple, es parlava de Crist Rei. Dues preguntes ajuden a centrar tota la qüestió: ¿de debò Jesucrist és Rei? ¿quina classe de regne és el seu?

L'evangeli de sant Joan, en la narració de la Passió ens diu d'una manera inequívoca que Jesús és Rei. El moment culminant de l'afirmació de la reialesa de Jesucrist es troba en l'interrogatori de Pilat: "Ets tu el rei dels jueus?" Jesús no respon ni sí ni no, però li demana uns aclariments sobre si aquesta pregunta ve d'ell o ve dels altres. Aleshores Pilat li respon: "És el teu poble i els mateixos grans sacerdots, els qui t'han entregat a les meves mans". Amb aquesta resposta era clar que l'acusaven que ell pretenia la reialesa messiànica.

Jesús fa, aleshores, una afirmació molt important: "La meua reialesa no és d'aquest món". Per a tots els creients, Jesucrist se'ns presenta com a veritable Rei, però d'una manera original i diferent a com són els reis temporals.

En altres ocasions Jesús ja havia parlat amb conceptes completament originals sobre l'autoritat i la manera d'exercir-la: "els qui es fan petits com aquest nen són els més importants al Regne del cel" (Mt 18,4). "Els reis de totes les nacions disposen com a amos absoluts... el més important de vosaltres s'ha de comportar com el criat que serveix" (cf. Lc 22,24-27).

En la mateixa conversa amb Pilat digué: "Si la meua reialesa fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat perquè jo no fos entregat als jueus. I és que la meua reialesa no és d'aquí".

¿Com hem d'entendre, doncs, el Regne de Crist? ¿Un Regne que serà establert a la fi del món? ¿Un Regne que ja existeix ara i amb el qual hem de col·laborar? creiem que és un Regne que ja ha començat amb Jesucrist i que arribarà a la seva plenitud.

És un Regne que el prefaci de la festa ens descriu com a Regne de veritat i de vida, Regne de santedat i de gràcia, Regne de justícia, d'amor i de pau. Aquest Regne el demanem quan preguem: "vingui a nosaltres el vostre Regne".

Som cridats a ser constructors del Regne amb l'anunci de la Bona Nova de la Salvació i amb la promoció dels valors de la veritat, de la llibertat, de la justícia, de la solidaritat, de la dignitat humana i de la comunió fraterna.

Sabem que la salvació de Jesucrist no s'identifica amb la promoció humana, però també hem de recordar aquelles paraules del Concili: "encara que el progrés terrenal s'ha de distingir acuradament de la creixença del Regne de Crist, amb tot, en tant que pot contribuir a ordenar millor la societat humana, interessa moltíssim al Regne de Déu... El Regne ja és present en aquesta terra, en el misteri, però quan el Senyor vindrà, serà consumat" (Gaudium et Spes, n° 39).

■ † Ramon Torrella i Castante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

XIV Jornada de Promoció de la Catequesi d'adults

EL VENDRELL.— El proper divendres, 29 de novembre, se celebrarà la XIV Jornada de Promoció de la Catequesi d'Adults al Col·legi de les Carmelites Missioneres Teresianes, del Vendrell. Com les anteriors, ha estat preparada i convocada pel Departament de Catequesi d'Adults de la Delegació diocesana de Catequesi.

En la primera part de la trobada, que s'iniciarà a les 9 del vespre, es proposarà l'intercanvi, en petits grups, de les experiències personals viscudes pels membres de grups d'educació de la fe i de les programacions particulars elaborades per a la seva realització durant el present curs 1991-92.

Després d'uns minuts de descans, Joaquim Brustenga, membre del Departament de Catequesi d'Adults del SIC —Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes— presentarà el volum titulat **Catequesis de adults. Orientacions pastorales**, document publicat recentment per la Comissió Episcopal d'Ensenyament de la Conferència Episcopal Espanyola.

Posteriorment s'iniciarà un temps per al diàleg i per a la comunicació d'informacions. La pregària posarà cloenda a l'encontre, que finalitzarà a l'entorn de la mitjanit.

Les Jornades de Promoció de la Catequesi d'Adults tenen caràcter itinerant, havent-se celebrat a diversos punts de la geografia de l'Arquebisbat de Tarragona.

Catequesis de adults. Orientacions pastorales és el títol del document de la Comissió-Episcopal d'Ensenyament i Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola editat recentment. El volum forma part amb el núm. 3 de la col·lecció "Documents catequéticos" de l'Editorial EDICE. El document està estructurat en 6 capítols i va adreçat als preveres, als diaques i als laics amb responsabilitat pastoral.

Mn. Josep Bofarull, Delegat diocesà de Catequesi, comentant el contingut d'aquest text, que considera "dens, ampli i profund", ha manifestat que "la catequesi d'adults és el camí privilegiat per fer adults en la fe en Jesucrist i membres responsables i actius de la Comunitat Cristiana". Ha recordat que "L'Església del postconcili ha tingut una constant preocupació per l'evident necessitat de desplaçar el centre de gravetat de la Catequesi de la comunitat parroquial i diocesana, del món dels infants al món dels joves i adults" i ha subratllat: "Tots estem convençuts que no tindrem comunitats adultes en la fe si no tenim adults en la fe". Ha reconegut que "a vegades, no sabem com fer una crida a participar en la catequesi que resulti convincent; tal vegada no som prou constants o oportuns"; però també creu que "potser ens falten motivacions i plantejaments, adonar-nos de la importància d'aquesta proposta educativa".

■ M.C.T.

LLICENCIADA d'Història Medieval s'ofereix per a transcripció, traducció i registre de qualsevol document. Tel. (93) 893 30 22 de 10 a 22 h.

Mil cinc-cents romeus del Ribagorça peregrinaren a Lourdes

"Maria, font de vida"

LLEIDA

Mil cinc-cents persones van participar en la XIII Romeria Comarcal del Ribagorça que aplegà la feligresia de 23 pobles de la Comarca i gent de Lleida que també acudiren a la cita mariana el 14 de setembre.

La Trobada començà amb l'arribada dels romeus provinents de les distintes parròquies que venien en autocars que va recollir la gent pels pobles. Cada grup venia portant la pròpia imatge de la Verge Maria que és venerada en el poble respectiu. La Verge que presidí la Romeria es la Verge del Pilar que s'honora a Tolva poble amfitrió de la Romeria enguany.

La processó anà de la Plaça Major fins el pla de l'Olsineta. Un cop allà se celebrà la Missa que presidí el sr. Bisbe de la

diòcesi Mons. Ramon Malla i Call concelebrant el Vicari General Mn. José Llanas i Mn. Angel Moril, Vicari Episcopal de la Zona amb tots els mossens dels pobles de la comarca.

L'Eucaristia fou molt viscuda i participada, ben preparats els cants, les lectures i la presentació d'ofrenes amb la participació de tres parelles que celebren aquest any les noces d'or matrimonials.

Després de la Missa, dinar i festa grossa amb orquestra formada per gent de la contrada.

Acabada la festa s'acompleix la dita popular: "A Tolva, qui vine, torna". Que en aquest cas vol dir que tothom espera amb delit la Romeria de l'any vinent, que ja des d'ara hom comença preparar. El lema de la XIII Romeria deia: Maria Font de Vida.

■ **Jaume Montaña**

Quatre estudien a Barcelona i cinc fan el BUP a la Seu

Nou joves urgellencs aspiren al sacerdoci

LA SEU D'URGELL.— Nou joves, de diferents pobles, han iniciat el curs escolar 1991-92 als dos centres de què disposa el Bisbat per preparar els candidats al sacerdoci. Quatre resideixen al Seminari Interdiocesà de Barcelona i assisteixen a les classes de la Facultat de Teologia, i els altres cinc cursen estudis de BUP a la Seu d'Urgell i són acollits a la Residència Vocacional de la ciutat.

Aquests joves són l'esperança de preveres i fidels sobretot pel significat que la seva decisió ja té avui i pel futur de la pastoral diocesana. Fa poc el Bisbe Joan, en una carta pastoral en la

qual comenta la situació de les parròquies del Bisbat i urgeix la col·laboració dels laics, manifestava: "Em començar el segle XXI la disminució de preveres serà radical i, per tant, hauran d'atendre moltes parròquies alhora, disminuint la quantitat i la qualitat dels serveis". Una crida a la responsabilitat de tots els creients i unes paraules a meditar per totes les persones que poden donar coratge a les vocacions actuals o bé fer-ne germinar de noves.

■ **Antoni Mirabet**

Dos documents amb la signatura autògrafa de sant Josep de Calassanç són lliurats al bisbat

LA POBLA DE SEGUR.— Els germans Marià i Neus Maluquer de Motes, naturals del Pont de Claverol i actualment residents a la Pobla de Segur, han lliurat al bisbat d'Urgell dos documents signats per sant Josep de Calassanç, fundador de les Escoles Pies. Ambdós documents havien estat adreçats personalment pel Sant a la família de Motes per la íntima relació que els unia.

La família de Motes, del Pont de Claverol, havia acollit a casa el seu rector, Josep de Calas-

sanç, que havia celebrat la missa a la capella particular de la llar pallaresa, esglesiola que, després d'unes obres d'ampliació, havia beneït. Cal recordar que sant Josep de Calassanç havia estat plebà d'Hortonedà i rector de Claverol i aquest és el motiu de la relació amb la família De Motes.

Els motius que han impulsat la família De Motes a lliurar els documents al Bisbat, segons expressen els actuals hereus, són "la voluntat manifestada per la mare dels dos actuals descendents i la garantia de la custòdia dels escrits". El bisbat d'Urgell ha agraït la donació i ha ajuntat els documents al dossier calassanç que custodia l'Arxiu Capitular.

Un dels documents correspon a una carta autògrafa de Josep de Calassanç, datada a Roma l'any 1617, en la qual el Sant dona instruccions a la família De Motes sobre una fundació i la dotació d'una causa pia a favor dels pobres de Claverol i Hortonedà, les parròquies que havia atès pastoralment Josep de Calassanç. L'altre document és una "Carta de Germanorat", impresa i signada pel Sant. La família De Motes ha guardat gelosament ambdós documents durant més de deu generacions i vol que el recent lliurament ratifiqui aquesta estimació i veneració.

■ **A.M.**

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Aristi . BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

JORDI NESTARES COMMUNAUTE SAINT-VIATEUR 22 - B.P. 542 ABIDJAN-22 COSTA D'IVORI.....	19.890 Ptes.
MONTSERRAT TRIBO PLANES AVD. CASTRO BARROS, 650 5000 ARGENTINA.....	19.890 Ptes.
M. ROSA PASTORET CASILLA 188. SANTIAGO 13 SAN MIGUEL CHILE.....	19.890 Ptes.
PERE JORDA I SUREDA AV. COSTA MARQUES, 561 D.P. 55 GUAJARA MIRIM 78.980 RONDONIA BRASIL.....	19.890 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
 Direcció..... Tel.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gr postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura.....
 "CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2ª. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Un camí prou costerut per portar una imatge de 62 quilos...

A Montserrat amb el Sant Crist

BARCELONA

VILANOVA I LA GELTRÚ.— La confraria del Sant Crist, de Vilanova, va celebrar enguany la seva habitual peregrinació a Montserrat d'una manera especial ja que van aconseguir pujar, amb la Creu, des del peu del funicular fins a la Santa Cova. L'experiència no va ser fàcil, ja que la imatge de la creu — que és una reproducció de l'original que datava del 1817 — pesa uns 62 quilos i el camí de pujada és costerut i sinuós. Els portants vilanovins creien que aquest camí ja l'havien fet anteriorment altres portants però van poder comprovar amb sorpresa que cap altre confraria de portants havia anat fins a la Santa Cova amb la imatge del Sant Crist.

El Sr. Rector Mn. Joan Escala i Mitjans, a la cova de Montserrat amb la imatge del Sant Crist, envoltat dels portants Srs.: Jaume Viñals, Antoni Senso, Jaume Soler, Jordi Juncosa, Antoni Martí Jr. i Josep Cabezas

La confraria vilanovina, fundada fa 200 anys, està formada actualment per 5 portants i uns 200 associats, i a part de la peregrinació a Montserrat, que

fan cada dos anys, realitzen el recorregut del Via Crucis pels carrers de Vilanova.

■ C.C.

25 anys de rectorat de Mn. Pere Sitjà a Santa Maria de la Geltrú

Durant el passat mes d'octubre els feligresos de la parròquia de Sta. Maria de la Geltrú han organitzat un cicle de conferències per celebrar el XXV aniversari de Mn. Pere Sitjà i Clapés com a rector de la comunitat.

Mn. Casimir Martí pronuncià la primera amb el títol "La diòcesi de Barcelona: 1986-1991"; la segona setmana fou Mn. Josep M. Aragonès qui parlà de "25 anys de fer de capellà"; l'escriptor vilanoví Joan Callejón ens donava la seva "Visió aproximativa dels darrers 25 anys de la Geltrú" la tercera setmana, i finalment el passat dia 26 se celebrava la cloenda amb l'explicació a càrrec de Mn. Pere Sitjà de "25 anys de rector a la Geltrú".

El teatre del Cercle Catòlic es va omplir de gom a gom per a aquest acte d'homenatge a Mn. Pere Sitjà, que va ser presidit pel vicari episcopal de la zona, Mn. Francesc Pardo i per l'alcalde de la vila, Sr. Josep González. Mn. Pardo, en

un emotiu parlament, va insistir que aquell havia de ser un acte per donar gràcies a Déu, ja que Mn. Pere Sitjà és un servidor del Déu vivent que ha transparentat sempre la seva presència.

En un ambient de sincera emotivitat Mn. Pere va pronunciar la darrera conferència del cicle en la qual va glossar els canvis més importants que ell ha viscut en els darrers 25 anys d'aquesta mil·lenària comunitat parroquial. Començava explicant els anys previs a la seva arribada a la Geltrú, la seva ordenació sacerdotal i les primeres experiències com a vicari, per acabar dient que el sacerdot estableix un lligam molt profund amb els fidels de la comunitat.

■ C.C.

IMPROMPTU

És una pena

Aquests dies, a Madrid, s'han manifestat els nostàlgics d'altres temps, per fer les seves commemoracions, i, sobretot, per alertar-nos, per dir-nos que no ens refiem massa de nosaltres mateixos, que ells hi són, ben presents, per corregir, quan calgui, els errors que cometem. I sense esperança de no equivocar-me, crec que estan convençuts que tot el que fem és error, i que nosaltres mateixos som error.

És veritat. No ens refiem. Cal estar en guàrdia davant d'aquesta gent que ataquen indiscriminadament els nacionalismes per la senzilla raó que ells són ultranacionalistes d'una entelèquia que voldrien forçar fos com fos, i, en conseqüència són racistes.

Ara bé, no ens falla la memòria. Ells tiraren mà dels magrebins quan els va convenir per fer la seva guerra, demostrant-los-hi una amistat a ultrança. Aleshores els convenien com a carn de canó. Ara, segons sembla, els fan nosa.

I és una pena que admetin, fins i tot, la companyia d'altres nostàlgics: la dels que cometeren el genocidi més brutal de tota la història humana: els nazis.

■ Oriol Camps

CARTA DOMINICAL

L'evangelització d'Europa

El Papa ha convocat d'aquí a pocs dies —començarà el 28 de novembre— un "Sinode per a Europa". La seva finalitat és anunciada pel mateix Joan Pau II: "Siguem testimonis de Crist que ens ha alliberat".

Es tracta d'analitzar els grans esdeveniments que han succeït a l'Europa de l'Est, i que han afectat les estructures civils, socials, culturals i religioses. "Veure —diu— quina resposta eficaç els pot donar l'Església en tot allò que pertany a la unitat espiritual, al testimoniatge humà i religiós... i a la nova evangelització."

Ens preocupa de pensar en el futur d'aquesta Europa. Si l'Europa lliure, en la qual la religió no ha patit cap persecució —almenys fa 50 anys— ha quedat tan malmesa pels corrents materialistes, allunyats de la transcendència, ¿què succeirà amb l'Europa de l'Est? Perquè es tracta, segons el meu parer, d'una experiència inèdita en la història d'Europa. L'ateisme militant i agressiu dels governs —durant 70 anys en unes nacions i 45 en altres— ha conduït, com reconegueren els mateixos dirigents polítics, a un buidament dels esperits i a un desinterès per tot.

V. Garadja, Director de l'Institut d'Ateisme Científic de l'URSS, confessava, abans dels darrers esdeveniments, que l'ateisme va naufragar. Però que a Rússia havia produït "una alienació que ha ocasionat pèrdues gegantines, incommensurables, en la moralitat, en l'alè espiritual del poble. Ací —hi afegia— es troben també les arrels de l'embraguesa massiva, de l'apatia social de la droga... Nosaltres, ateu, hi sortim perdent si refusem l'ajuda i el sosteniment de les forces espirituals de les diferents confessions en l'educació moral, que es troba consignada en els dogmes de nombroses religions, gràcies a la percepció que elles tenen de les tradicions mil·lenàries, del desenvolupament de la cultura mundial".

Seria una cosa tràgica que les nacions de l'Est només ens copiessin allò de què no ens sentim orgullosos en el món occidental: el buidament de valors que humanitzin de debò la nostra cultura.

És ben cert que aquelles Esglésies han donat senyals abundosos d'un heroisme martiri i d'una llarga resistència als atacs a la seva fe. Quan el proppassat octubre assistiren a Roma, per primera vegada, els bisbes d'aquelles nacions, el Sinode sencer, al qual vaig tenir la sort d'assistir, va agrair el tremp d'uns germans, com el del meu veí d'escó, Mons. Todea, de Rumania, condemnat a mort i amb llargs anys de presó.

El sinode tampoc no marginarà l'Europa occidental, necessitada de la nova evangelització. L'Europa "lliure" necessita també aquesta fortalesa perquè, sense una persecució violenta, l'ambient que s'oposa a la fe pot semblar tan inocu com l'aigua o l'aire, però no podem oblidar que ambdós són uns agents poderosos d'erosió del nostre planeta. També l'ambient descristianitzat erosiona les consciències dia rere dia i en tots els ambients.

■ † Ricard M.,
Arquebisbe de Barcelona

FINESTRAL DE LA CARITAT

Afrontar les toxicomanies

El problema de les toxicomanies afecta tota la societat. La nostra sensibilitat davant d'aquest problema no pot quedar-se en una queixa repetida. Cal la solidaritat que ha de començar amb una prevenció eficaç i una ajuda rehabilitadora per a les víctimes.

241.— Mare de família amb dos fills petits. El marit és un malalt alcohòlic. Per a aliments demana 25.000 ptes.

242.— Pare de família. Es troba en una situació molt difícil. Per a deutes de lloguer necessita 44.000 ptes.

243.— Matrimoni jove, amb dos fills petits. Els seus ingressos són molt justos. Per a comprar una nevera els falten 25.000 ptes.

244.— Esposa separada amb dos fills petits a càrrec seu. El marit no aporta res. Per a deutes de lloguer necessita 74.000 ptes.

245.— Avi amb una pensió mínima acull a casa seva a un nét petit que és orfe. No pot pagar els llibres ni el material escolar. Són 10.000 ptes.

246.— Viuda amb una filla

disminuïda. Té deutes a la farmàcia que no cobreix la Seguretat Social. Li falten 22.455 ptes.

247.— Pare de família amb pocs ingressos. S'ha endarrerit en el pagament de la llum. Per a rebuts pendents li falten 9.500 ptes.

248.— Ancià acull a casa seva un fill malalt i dos néts. Els ingressos no cobreixen les necessitats familiars. Per a aliments necessiten 25.000 ptes.

249.— Pare de família en atur i sense subsidi. Deuen lloguer. Per a evitar el desnonament els urgeixen 98.646 ptes.

250.— Senyora sola, amb una malaltia que la incapacita per a la feina. Tramita pensió social. Per a deutes d'allotjament necessita 22.400 ptes.

251.— Pare de família amb cinc

fills en edat escolar. Té una deficiència física. Està en atur després de diversos contractes temporals. Per a pagar lloguer pendents li urgeixen 76.255 ptes.

252.— Viuda, sense dret a pensió per falta de període de cotització. Té un fill en edat escolar. Per a deutes que ha de pagar necessita 45.000 ptes.

1/21.— Mare de família amb cinc fills en edat escolar. El marit està hospitalitzat. Per a ajuda aliments li calen 50.000 ptes.

2/21.— Senyor sol. A causa de greus problemes s'ha endeutat en l'habitatge on viu. Ho arreglaria amb 25.000 ptes.

3/21.— Senyora sola té en tràmit una pensió per malaltia. La casa on viu necessita unes reparacions bàsiques urgents. Necessita 40.000 ptes.

4/21.— Obrer de la construcció va tenir un greu accident laboral. No estava assegurat. Té dos fills petits. Per a aliments necessita 25.000 ptes.

A bores d'ara ja cobreix el 72,05% del seu pressupost

El bisbat de Girona inicia una campanya per a l'autofinançament

GIRONA

Un centenar de capellans s'han reunit a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles per estudiar el problema de l'autofinançament de l'Església Diocesana que últimament ha enregistrat una desproporció creixent entre els ingressos i l'augment de les despeses. Això és per culpa de la manca o mala aplicació de criteris en alguns casos concrets; segons nota de premsa del Bisbat.

Davant d'aquesta situació els capellans reunits a Banyoles sota la presidència de monsenyor Jaume Camprodon van decidir iniciar una campanya per arribar a l'autofinançament total ja que ara només arriba al 72'5 per cent. La campanya anirà

encaminada a una nova mentalització dels fidels per tal de cercar noves fonts d'ingressos.

Els capellans gironins han aprovat un programa d'actuacions que anirà del mes d'octubre d'aquest any al mes de juny del 1992. En la primera fase, d'octubre a desembre, es donarà àmplia informació sobre la situació de l'economia diocesana. Les dades ja conegudes indiquen que l'any 1991 el bisbat de Girona es va moure amb un pressupost de 818 milions de pessetes que es va cobrir majoritàriament amb les aportacions de les col·lectes, donatius i aportacions dels fidels que van sumar prop de cinc-cents milions.

La segona fase de la campanya serà la de discussió de les propostes que facin

els consells d'economia parroquials que es componen de prop de sis-cents membres, la majoria laics. Aquesta fase anirà de gener a abril de l'any vinent i serà seguida de la tercera que es clourà al mes de juny i que servirà per elaborar el nou sistema de finançament. Per últim, es procedirà a la difusió dels detalls d'aquest sistema.

La fase de debat està previst que es realitzi a través de les quatre zones pastorals en que està dividida la diòcesi: Girona, Interior, Costa i Empordà. A més, la Delegació d'Apostolat Seglar articularà un sistema de participació en les discussions pels seus membres.

■ M. Caballé

Nomenaments de rectors i arxiprestos

GIRONA.— El Butlletí Oficial del Bisbat de Girona ha publicat els següents nomenaments:

Mossèn Ricard Sarrà i Padrosa, rector de la Sagrada Família de Blanes; mossèn Miquel Bosch i Mercader, arxiprest del Montgrí; mossèn Rosend Roca i Masachs, rector de Gaserans, Griens i Massanes; mossèn Enric Plantés i Badosa, rector de Sant Joan les Fonts i Santa Margarida de Bianya i mossèn Narcís Mallol i Fita; rector d'Hostalets d'en Bas; mossèn Benet Galí i Johera, rector de Bordils, Madremanya i Sant Martí; mossèn Joan Planellas i Barnosell, rector de Cabañellas, Espinavesa, Lladó, Navata, Sant Martí Sasserres, Taravaus i Valademires i encarregat de l'Estela; i mossèn Joan Boadas i Hernández-Sonseca, vicari de la parròquia de Sant Josep de Girona.

La restauració de la parròquia de Sant Feliu

El rector de la parròquia de Sant Feliu, de Girona, ha hagut de parar les obres de restauració de l'església d'estil gòtic i que guarda les relíquies del patró de la diòcesi, sant Narcís, perquè no li han arribat les subvencions de deu milions de pessetes que li havien promès el maig passat la Generalitat i la Diputació. Confiant en aquestes ajudes el rector ja havia iniciat ràpidament les obres d'arranjament de la teulada, repicat de les parets interiors, i restauració de la sacristia.

Per pagar aquestes obres comptava amb l'ajuda de dos milions i mig del Bisbat i amb préstecs bancaris, avalats per la mateixa parròquia. Quan aquests diners ja han estat gastats sense que arribessin les subvencions promeses per les institucions oficials, ha calgut parar el treball dels paletes, malgrat que l'església de Sant Feliu va ser declarada monument històrico-artístic.

■ M.C.

Centenari de l'arribada dels salesians a Girona

El dia 16 de novembre han començat els actes commemoratius del centenari de l'arribada a Girona del primer sacerdot salesià, el pare Manuel Hermida, que es va instal·lar en una casa abandonada del carrer de Pedret. Pocs dies després els hereus del marquès de la Cuadra donaven a la congregació fundada per Dom Bosco una finca situada en el mateix barri de Pedret d'unes vint hectàrees, coneguda amb el nom del Molí de la Manola.

A finals del 1891 arribava un altre salesià, el pare Santiago Ghione, que es va encarregar de portar a terme el projecte de construcció d'una granja agrícola, destinada a la formació professional i religiosa dels joves pagesos gironins. A més, el pare Ghione va tirar endavant la construcció d'un santuari dedicat a Maria Auxiliadora que després va ser centre de devoció a la Mare de Déu i lloc de molts casaments.

Un dels problemes amb que va topar la granja agrícola va ser el de les freqüents avingudes del riu Ter, ja que estava situada al marge dret i patia les conseqüències de les inundacions. Això va fer que la granja anés perdent importància, malgrat els esforços dels responsables per refer els conreus i els canals de regadiu.

Davant d'aquesta situació la congregació salesiana va decidir reconvertir la granja en un col·legi i quatre anys més tard, concretament el 1924, s'hi va instal·lar el noviciat de la província tarraconense. La guerra civil del 1936 va interrompre totes aquestes activitats i es va fer servir el centre com a hospital de guerra.

Un cop acabada la lluita es va tancar el noviciat i s'hi va instal·lar el filosofat salesià i també un col·legi per a alumnes del carrer. Finalment, l'any 1981 els salesians es van vendre el centre, llevat de l'església, al Ministeri d'Educació, que el va convertir en un centre de F.P. i institut.

Ara queden a Girona tres pares salesians, Àngel Alegre, Amalio Orio i Lluís Anaiz, que porten la parròquia de Santa Eugènia. Ells són els continuadors a la ciutat de l'obra que va començar el mateix sant Joan Bosco, que va passar un dia i una nit a Girona el 9 de maig de 1896.

El programa d'actes commemoratius del centenari de la instal·lació dels seus fills a Pedret s'aniran celebrant durant tot l'any vinent, després de l'obertura oficial feta el passat dia 16 pel bisbe, monsenyor Jaume Camprodon, que va presidir una missa a Santa Eugènia. Entre els actes previstos hi ha diferents activitats recreatives i culturals a finals de gener, vetllades teatrals i musicals i acabaran amb un torneig de futbol el 24 de maig.

■ M.C.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Dos requisits fonamentals

Les darreres setmanes en algunes escoles privades s'ha creat una situació de conflicte per raó de les vagues protagonitzades per alguns professors, com a manifestació de llur disconformitat en relació amb dues qüestions importants: l'analogia en les remuneracions respecte als companys de les escoles públiques, tal com ho preveu la LODE, i la modificació de la jornada laboral.

Les vagues, ja se sap, són una arma perillosa en el camp de l'ensenyament i, per això, l'oportunitat de convocar-les i de fer-les ha de ser valorada molt acuradament. Les repercussions d'una vaga de professors són molt complexes, i sovint els més perjudicats són els alumnes i llurs famílies i els mateixos professors, i no pas l'Administració educativa competent, de la qual depèn en gran part la solució del problema plantejat.

Però deixem de banda la vaga i fixem la nostra atenció en un tema clau: la retribució econòmica dels professors. I limitem la reflexió a l'àmbit de l'escola cristiana recordant unes afirmacions incloses en el document que sobre l'educador creient publicà la Congregació per a l'Educació Catòlica l'any 1983. Es refereix al suport que les institucions educatives han de donar als professors laics que col·laboren en les escoles catòliques. Copio textualment.

"Els requisits fonamentals per a viure conjuntament uns mateixos ideals per part de l'entitat promotora i els laics que treballen a l'escola catòlica són dos.

Primer, una adequada retribució econòmica —garantida per contactes ben definits— de la feina realitzada a l'escola, retribució que permeti als laics una vida digna, sense necessitat de pluriocupació ni sobre-càrregues que els entorpeixin la tasca educativa.

A vegades, això no serà immediatament factible sense imposar un greu pes financer a les famílies i fer l'escola tan costosa que solament sigui accessible a una petita "èlite"; tanmateix, mentre aquesta retribució plenament adequada no sigui possible, els laics han de poder apreciar en els promotors de l'escola una vertadera preocupació per assolir aquesta meta.

Segon, una autèntica participació dels laics en les responsabilitats de l'escola, segons llur capacitat en tots els ordres i llur sincera identificació amb els fins educatius que caracteritzen l'escola catòlica. A més, aquesta ha de procurar per tots els mitjans conrear tal identificació, sense la qual no es podran obtenir els fins esmentats. No es pot oblidar que la finalitat de l'escola mateixa es crear incessantment gràcies al treball realitzat per tots els qui hi estan compromesos, i molt especialment pels docents.

Per tal d'aconseguir aquesta desitjable participació, seran condicions indispensables l'autèntica estima de la vocació laical, la deguda informació, la confiança profunda i, quan es veïés convenient, el traspàs als laics de les distintes responsabilitats d'ensenyament, administració i de l'escola".

La cita ha estat una mica llarga, però tots els implicats en l'escola cristiana farem bé de recordar-ne el contingut i de promoure que tant la remuneració digna com la participació corresponsable dels educadors laics esdevinguin aviat una realitat a totes les escoles.

Pel que fa a la remuneració econòmica dels professors dels centres concertats, insistim una vegada més que el Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat, cada un en l'àmbit de les competències respectives, han de complir el que la llei estableix al respecte. Fins ara no ho han fet de manera satisfactòria.

■ Francesc Riu

El Miracle

Per als dies del 5 al 8 de desembre, la Casa d'Espiritualitat, té organitzades unes JORNADES DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA que dirigirà el P. Martí Roig, monjo.

El tema és: **Advent temps d'esperança.**

Per informació i inscripcions: Telf. :973/48 00 45.

En la mort de mossèn Lluís Via i Boada

La ciència i l'Església de Barcelona estan de dol

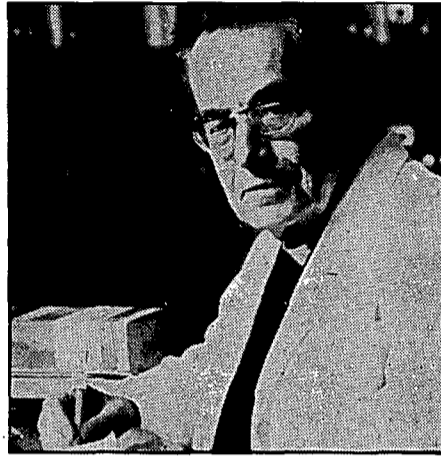
La mort, el dia 14 de novembre passat, de Mn. Lluís Via i Boada, doctor en ciències naturals i director del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, ha estat una pèrdua irreparable per a la investigació paleontològica i per al bisbat de Barcelona. Es fa difícil de ponderar amb tot l'encariment que es mereix la personalitat d'aquest eminent sacerdot. Nascut el 23 d'octubre de 1910 a Vilafranca del Penedès —d'on més tard arranjarà esplèndidament la part del Museu dedicada a la geologia comarcal— fou ordenat sacerdot l'any 1935. Des d'un principi i tota la vida se sentí ministre consagrat i exercí el ministeri sacerdotal, tot seguit, amb gran zel, també a França, on visqué exiliat durant la guerra del 1936-39, fent de vicari a una parròquia d'Anjou. I la vida parroquial del ministeri sacerdotal directe va ser la seva dedicació exclusiva fins al 1945, any en què començà per voluntat del prelat els estudis universitaris de ciències. Acabats els cursos de llicenciat, ensenyà al Seminari Conciliar, i a la Universitat exercí de professor adjunt interí. El 1953 obtingué el doctorat amb la

màxima qualificació amb una tesi sobre els crancs fòssils de l'Eocè, que li proporcionà el premi nacional "Alonso de Herrera" i després el premi extraordinari per part de la universitat.

Des del 1962 fins al present ha estat director del Museu Geològic del Seminari, fundat per l'il·lustre Dr. Jaume Almera. Sota la direcció del Dr. Via aquest Museu ha arribat a la màxima esplendor amb les seves 45.000 unitats de fòssils, 10.000 llibres i 5.000 separates d'articles de paleontologia. Obert a investigadors i a estudiants, hi han trobat uns i altres acolliment i material abundós per als estudis que emprenien.

Mentrestant són molts els

càrrecs que assumirà i les distincions que rebrà: capfundador de la secció de Bioestratigrafia del Patronat "Alfonso el Sabio", col·laborador científic del Patronat "Alonso Herrera", Investigador científic del C.S.I.C. i després Professor d'Investigació, cap de l'Equip d'Investigació de la correlació estratigràfica de l'Eocè espanyol, professor adjunt efectiu de la universitat de Barcelona, acadèmic numerari de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, ... I també farà de Rector del Seminari Conciliar, per nomenament episcopal, durant el difícil curs de transició, 1961-62, quan la

direcció passa dels Operaris Diocesans als sacerdots del bisbat.

La seva vàlua científica és reconeguda internacionalment. Hom li demana col·laboració fins

i tot d'Austràlia (el 1959 i el 1972) i la seva relació amb França és gairebé constant; hi tingué el càrrec de vice-president del G.E.R.E.M. (Groupe Européen de Recherche sur l'Evolution des Malascostracés). No acabariem mai si volguéssim ressaltar tots els aspectes d'una personalitat tan activa i eminent. Només hi afegirem que, per damunt de tota altra cosa, sempre es considerarà abans de tot sacerdot, i actuà en el ministeri sacerdotal sense cap interrupció tota la seva vida. Fins la labor científica, l'exercia sacerdotalment. No deixà, per altra banda, de fer alguns ministeris, a part de la celebració diària de la Santa Missa, estrictament sacerdotals: confessor de religioses fins últimament, només Déu sap el bé que ha fet en moltes ànimes.

Que reposi en pau l'il·lustre mossèn que treballà infatigablement fins a la vigília del seu traspàs, en què encara estigué parlant de projectes i assumptes del Museu del Seminari amb un dels seus col·laboradors!

■ Francesc Nicolau

CATALUNYA/91

De la permissivitat al toc de queda

En el marc de l'Estat espanyol, societat civil i poders públics presenten una mateixa resposta a un munt de problemes i qüestions que sovint els sobrepassen. Si ens hem d'atenir a l'estricta realitat dels fets, la conclusió va per aquest camí bona part de les vegades. A la bestreta, aquests capteniments compartits no haurien d'indicar necessàriament res de negatiu, ans tot el contrari, però quan les coincidències no apunten altra cosa que una incapacitat notòria no ja de proporcionar solucions, sinó fins i tot d'encetar nous camins, aleshores la preocupació puja fins a extrems realment alarmants. Perquè és la totalitat del país, governants i governats, la que demostra que en certs assumptes la imaginació no està ni al poder, ni al carrer, ni enlloc.

Vejam sinó el que ha passat amb el problema de la droga. Després d'una etapa de fer els ulls grossos pel que fa al petit consumidor —UCD— es passà a la permissivitat —PSOE— sense que l'opinió pública en fes massa escarafalls, bé acceptant la mesura amb un silenci pregon, bé lloant-la de manera oberta perquè ens col·locava suposadament en un món de llibertat plena on tothom podia fer el que li venia de gust. Però ben aviat pogueren constatar els resultats de tal política: barris inhabitable, persones a les quals se'ls havia pres els béns, la tranquil·litat o fins i tot la vida, augment impressionant del nombre de nois i noies abocats irremissiblement a una mort anunciada...

Atès que allò no era vida per a ningú, finalment, uns i altres, comencaren a reaccionar a la seva manera. Primer la massa votant, més tard els governants —alertats tal vegada per un possible canvi en el dictat de les urnes—. Patrulles ciutadanes que estomacaven indiscriminadament camells i drogaaddictes, presentació d'un projecte de llei del PSOE —la famosa Llei Corcuera— en virtut de la qual la policia podrà entrar en els domicilis particulars quan cregui que s'hi trafiqui, i ara, per acabar-ho d'adobar, el PP en presenta un altre amb la curiosa idea de dictar una mena de toc de queda per als drogaaddictes. Tot plegat, comptat i debatut, tan sols mesures en una mateixa direcció: fer front, o si més no fer-ho veure, a l'apartat dels efectes de la droga sobre els ciutadans, oblidant el principi elemental segons el qual no importa quin efecte només té lloc com a resultat d'una causa originària.

Perquè de les causes que porten la joventut a drogar-se, i de les mesures cautelars que es podrien prendre en aquesta direcció anant, això sí, al fons del problema, d'això gairebé ningú no en parla. Presentant-ho sota una forma absolutament mercantilista, s'actua, quan es fa, sobre l'oferta mentre, en realitat, potser perquè no es coneixen les mesures que es podrien prendre, es deixa que la demanda vagi fent, que no fa pas la viu-viu precisament. S'administren sedants o analgèsics, per la via de la dita rehabilitació per exemple; i pareu pràcticament de comptar.

De tot plegat se'n desprèn una capacitat d'iniciativa ben escassa. Una alarmant pobresa imaginativa.

■ Antoni Plaja i Mateu

FULLS CULTURALS

L'amenitat i l'interès al servei de la sana doctrina

Fulls Culturals

és un instrument eficaç, econòmic, còmode i atractiu per a l'apostolat.

Fulls Culturals

és una publicació creada, escrita i impresa PENSANT EN EL POBLE.

Fulls Culturals

Full setmanal doble, a dos colors. Mida 21 x 16.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

Orientació Religiosa

Excel·lent complement de la predicació pastoral

Per la seva notable presentació, el text evangèlic i comentaris perfils del santoral al ritme del temps litúrgic, consultori moral, etc., "ORIENTACION RELIGIOSA" és un full molt adient per ser repartit en les esglésies.

Full doble setmanal, a dos colors, Mida 24 x 17.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

FACI UNA PROVA - DEMANI ELS EXEMPLARS QUE NECESSITI PER A 4 SETMANES I ELS LI ENVIAREM GRATUÏTAMENT

SUBSCRIPCIONS

Sr. Adreça

D.P. POBLACIÓ Província

Se subscriu a:

HOJAS CULTURALES fulls setmanals

ORIENTACIÓ RELIGIOSA fulls setmanals

Les trameses es fan incloent a cada paquet els números corresponents a 4 setmanes.

Com vol que es facin les trameses?

A reemborsament? Per Correu Ordinari? (En aquest cas es cobrarà mitjançant una **tarjeta reemborsament** cada trimestre).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

Associació Internacional Catòlica "Lumen 2000"

"Evangelitzar a través dels mitjans de comunicació"

L'associació internacional "Lumen 2000" utilitza la ràdio i la televisió com a instruments d'evangelització. Fa uns dies varen venir a Catalunya tres tècnics periodistes per gravar un vídeo que reflectís diversos aspectes de testimoniatge de l'Evangeli: El creixement de la Comunitat de Santa Maria de Granollers que es dedica de manera especial als malalts i invàlids; l'anunci de l'Evangeli als marginats i drogaaddictes de Ciutat Vella de Barcelona; el testimoni d'unes persones salvades en alta mar per la força de la pregària.

L'equip de "Lumen 2000" provenia de Dallas i estava compost per José Miguel López, assistent de producció; Wendy Awilmoki, productora i directora; i Robert Roger, càmera. Ens van explicar que les tres gravacions realitzades formaven part d'una sèrie de cinc programes de la revista internacional "Lumen 2000" que s'emet per televisió en diversos països. Cada programa tenia una durada de 5 minuts i anava precedit d'un espectacle que servia de presentació.

Breu història

"Lumen 2000" és una associació privada de cristians compromesos amb l'Església catòlica que s'ha proposat difondre l'Evangeli a través dels Mitjans de Comunicació en els cinc continents.

Els seus inicis foren a Holanda el 1983, gràcies a Pete i Trude Derksen que amb una visió de futur i generositat varen posar la seva fortuna personal al servei de la difusió de la Bona Notícia. Es va fundar "Testimoniant l'amor de Déu" i el 25 d'abril de 1986 es va celebrar una reunió a Dallas

(EUA), a la qual assistiren 55 persones de 31 països. Si en un principi es pensava emetre solament pels països d'Europa, en aquesta reunió es decidí incloure tot el món. En paraules de Pete Derksen: "Volem portar l'Evangeli a tots els continents, a tots els confins de la terra, a través dels Mitjans de Comunicació". Des d'aleshores s'ha recorregut un llarg camí de dedicació i de treball.

Objectius de Lumen 2000

Els objectius d'aquesta associació són:

—Ajudar l'Església Catòlica a compondre programes de ràdio i de televisió amb un bon nivell de professionalitat.

—Proporcionar formació professional en la ciència de la comunicació social, tant en la tecnologia com en el contingut teològic cultural i artístic de les produccions professionals.

—Posar especial atenció a ajudar les regions pobres del Tercer Món.

—Servir com a centre d'informació, comunicant la tasca en matèria de ministeri i com-

"Lumen 2000" dona molta importància a la formació professional

Els tècnics de "Lumen 2000" en un moment de treball

partint les noves idees i tecnologies.

—Col·laborar en la distribució mundial de programes idonis que han realitzat els afiliats de Lumen 2000 o altres. Així com

ocupar-se de la distribució de vídeos d'evangelització, sobretot els relacionats amb el Papa.

—Promoure i patrocinar eventualment la gravació i la transmissió d'esdeveniments

catòlics importants.

—Crear i completar una filmoteca amb l'ajut de "Community Video Services" de Dallas.

■ N.O.P.

En un programa informatiu de televisió aparegueren unes imatges molt crues acompanyant una crònica sobre la pobresa, i no precisament del Tercer Món. Acabades les notícies, i com un senzill punt i seguit, va començar un concurs amb un únic protagonista: els diners.

Possiblement, a aquella mateixa hora, en algun alberg d'acolliment de marginats de la nostra ciutat van veure el concurs i desitjaven per a ells els diners que hi havia en joc. Però només podien fer això, desitjar-los. Tots els camins que els apropessin a allargar la mà els estaven vedats. Cal suposar que la seva preocupació més immediata devia ser com guanyar demà —sense preguntes, ni jocs, ni aplaudiments— unes monedes per tal de poder menjar. I normalment hi ha tants necessitats que se les pensen totes per aconseguir-ho, ni que sigui als límits de la moral.

Fam de concursos

Avui, pràcticament totes les cadenes de televisió exploten els concursos com el millor reclam publicitari (llegeixi's econòmic), tot fomentant l'afany de possessió de béns per la via ràpida, i fan passar a un segon lloc els valors del concursant o la seva professió. Els concursos són bons com a joc en temps d'oci. Però, ¿i els valors que porten subjacents?

La indigència i l'opulència —en els seus diversos nivells— són contràries, però en els seus extrems són tangents. L'opulent crea uns mecanismes de defensa per a alliberar-se de l'acusació d'immoralitat causant de la pobresa. I l'indigent, per poder substituir, crea uns mecanismes que facin callar la veu que "robar és immoral".

La justícia i la solidaritat amb els pobres no són una exclusiva de les entitats benèfiques —confessionals

o no—; haurien de ser una obligació de tota entitat humana i de cada individu. Aquesta consciència d'equitat solidària és un mitjà adequat, entre d'altres, per desvetllar la justícia dels governants envers els pobres.

Les televisions, com a poderosos ens d'atracció i, per això mateix, grans recaptadors de diners, podrien col·laborar amb les institucions benèfiques aportant una quantitat proporcional dels premis, com el famós 0,7 per cent del producte interior brut dels pressupostos generals que alguns països ja concedeixen al Tercer Món.

És potser utòpic pensar d'aquesta manera mentre els diners continuïn essent l'únic déu sense ateus. Potser la pobresa no desapareixerà, però si més no ens estalviarem d'utilitzar mecanismes d'autoengany.

■ Francisco Molina
de l'Àmbit Maria Corral

Hassan posa en perill una solució pacífica al lit

Joc brut al Sà

A les "jaimas" del Tinduf, a l'inhòspit desert de l'"hamada", es respira la desolació. Aquell mar de pedres i arena, a l'Oest d'Algèria, podria continuar com l'hàbitat eternament provisional del poble saharià. Nens, dones i vells, seguiran essent els principals habitants dels camps de refugiats, esperant, sota l'implacable sol saharià, el dia de la llibertat.

Els saharians, els "fills del núvol", es troben altre cop cara al joc brut d'Hassan II que manipula o no vol escoltar les resolucions de les

després de la "Marxa Verda" que va mobilitzar 350.000 marroquins cap al Sàhara Occidental, es firmen els Acords Tripartits de Madrid que anunciaven la retirada del territori el 26 de febrer del 1976 i el posterior repartiment del Sàhara entre Marroc i Mauritània.

Aquests acords contradeien les promeses espanyoles de celebrar un referèndum per a l'autodeterminació, que hauria d'haver-se celebrat el 1976.

Mentre l'exèrcit marroquí entrava pel Nord, Mauritània ho

llibera de Saguia El Hamra i Río de Oro (POLISARIO) fou fundat el 10 de maig de 1973. Des de llavors una política de fustigament primer contra el colonitzador espanyol, després contra els mauritans i marroquins i, finalment, contra l'exèrcit marroquí aconseguí expulsar els mauritans, el 1976, però no ho assolí amb els marroquins. I la guerra s'ha perllongat fins avui.

Des del 1988 les converses entre Marroc i representants de la RASD,

El territori més ric del Magrib

Però, ¿què és el que té el Sàhara que el fa ser tan cobejat per Marroc i que l'obliga a destinar tants de recursos, gairebé dos milions de dòlars diaris?

Amb una població d'un milió d'habitants (segons estimacions del Front POLISARIO) i una extensió de 260.000 quilòmetres quadrats, la meitat d'Espanya, el Sàhara és un territori ric en fosfats i amb el més important banc pesquer del món, cosa que li va valer ésser considerat pel Banc Mundial, el 1974, com el territori més ric de tot el Magrib.

Certament el Sàhara Occidental compta amb 1.700 milions de tones de fosfats, a la zona de Bu Craa i es calcula que hi poden haver uns altres 10.000 milions de tones de reserves d'aquest mineral a la zona.

Totes aquestes riqueses, i les necessitats geoestratègiques del món rere la primera crisi del petroli, el 1973, els fracassos militars d'Estats Units a Indoxina (1975), la radicalització dels No-Alineats, a part dels problemes interns a Espanya. Espanya es trobava immersa en un procés de transformació política: acaballes del franquisme, violència política (ETA, FRAP...), oposició democràtica, cada cop més forta..., obliguen Madrid a desfer-se de la colònia. Tot semblava apuntar que el Sàhara Occidental podria ser independent. Però no fou així.

El paper d'Espanya...

Espanya es va veure obligada a desfer-se d'aquesta colònia africana per pressions internacionals (especialment de França i els Estats Units) i pels mateixos conflictes interns que patia. Amb tot, cal no oblidar que Espanya no va marxar del Sàhara amb les mans buides.

Tanmateix es va lliurar el Sàhara Occidental a canvi del 37% de les mines de fosfat, i que, durant els deu anys següents, els armadors espanyols poguessin continuar traçant en el banc pesquer saharià. A més a més es va arrancar a Marroc el compromís de no reivindicar Ceuta i Melilla.

A causa del conflicte, el rendiment dels jaciments de Bu Craa és, a hores d'ara, pràcticament nul i en el que es refereix a l'explotació del banc pesquer saharià, on hi feinegen unes 1.200

embarcacions, Espanya està pagant la suma de 50.000 milions de pessetes anuals a Marroc.

I encara més, Espanya, a través dels Fons d'Ajut al Desenvolupament (FAD) ha destinat 25.000 milions de pessetes en crèdits tous (al 2% d'interès) per a Marroc. Gran part d'aquests fons estan destinats a armament. De fet, l'Estat espanyol és el que, financerament, ha aportat més en el terreny militar a Hassan II.

...I dels països del Nord

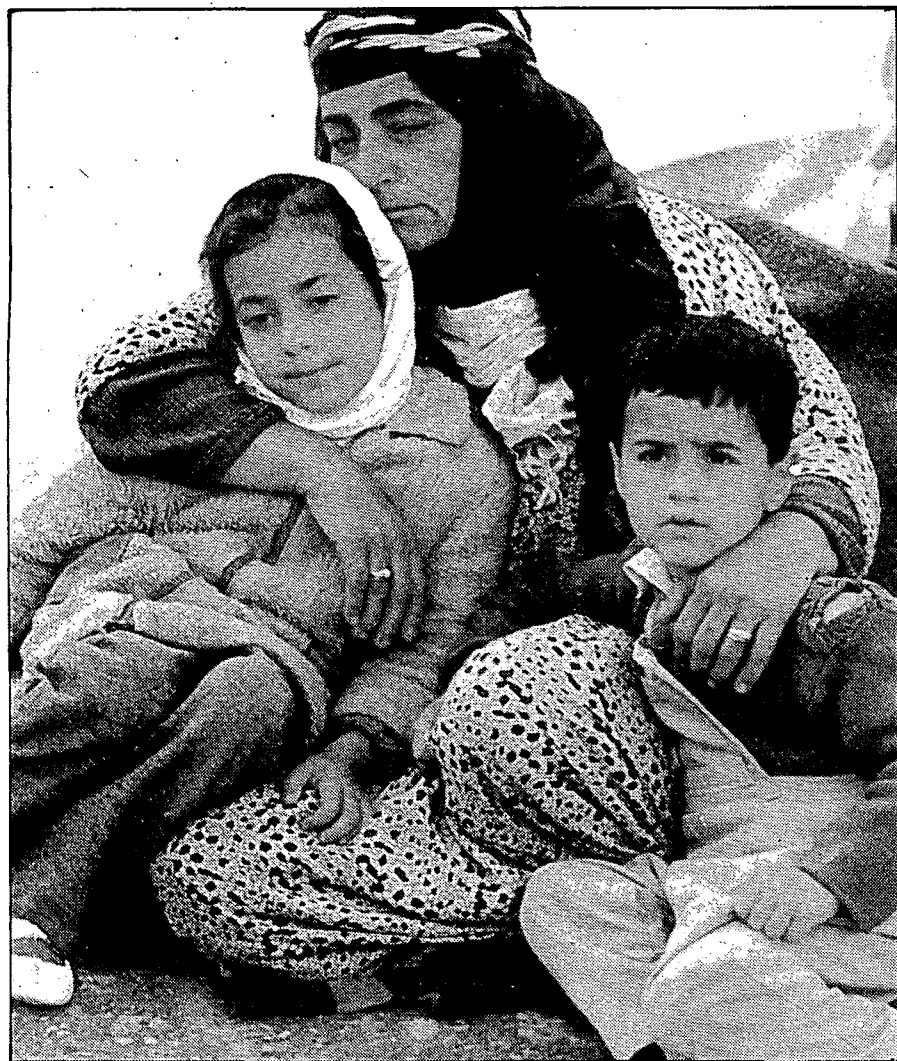
Els grans recursos del banc pesquer saharià i les mines de fosfats de Bu Craa semblen ésser, sens dubte, la causa del suport dels països rics a Marroc, en el qual veuen un fidel aliat de les causes occidentals.

Marroc ha comptat amb protectors poderosos. Espanya, França i els Estats Units va donar suport a Hassan II en la seva política d'annexió. Espanya quan va firmar l'acord Tripartit, i més tard amb el suport militar; França en proporcionar a Hassan II pilots i entrenadors militars; i els Estats Units subministrant armes sofisticades al Regne Alauí.

Mentrestant, el front POLISARIO, fins ara, ha anat rebent ajut —entre d'altres— d'Algèria, Líbia, Cuba i, en menor mesura, de Mauritània...

El conflicte tindria l'esperança de reduir-se a un problema de descolonització, la solució del qual

El gener del 92 els saharians han de decidir sobre el seu futur

El poble saharià patix les conseqüències de 16 anys de guerra.

Nacions Unides sobre el dret a l'autodeterminació del Sàhara Occidental, ni les veus de l'Organització per a la Unitat Africana, favorables a una sortida negociada al litigi saharià.

D'aquí ve que els plans dels 170.000 saharians refugiats, que esperen el retorn a la seva terra, s'hagin vist truncats un i altre cop.

Els antecedents del conflicte

El 14 de novembre del 1975, i

feia pel Sud i Espanya es retirava per l'Oest, obligant milers de saharians a fugir per l'Est, cap a Algèria.

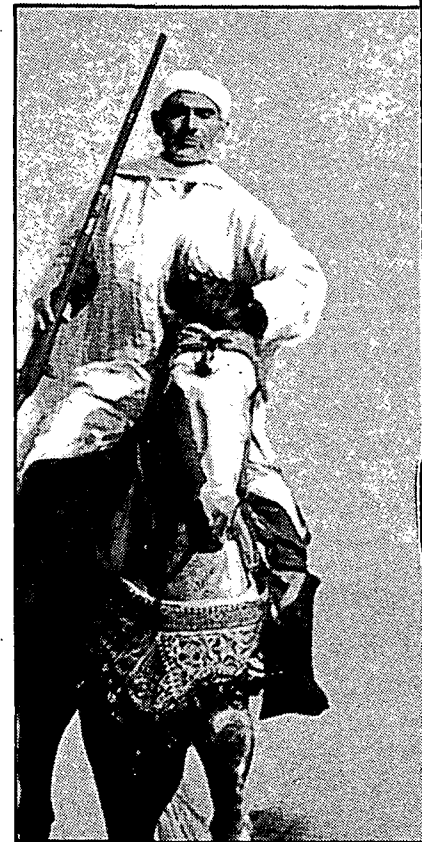
El 27 de febrer, un dia després de la marxa de l'últim contingent espanyol cap a Canàries, el Front Popular per a l'Alliberament de Saguia El Hamra i Río de Oro (POLISARIO) proclama la República Àrab Sahariana Democràtica (RASD).

El Front POLISARIO

El Front Popular per a l'A-

sota els auspicis de les Nacions Unides, van adreçar el conflicte cap a una solució política posant-se d'acord per celebrar un referèndum el 1992.

Tot semblava estar molt clar. El camí restava obert amb el suport de la comunitat internacional... però l'arrogància d'un rei, Hassan II, que es nega a reconèixer que el Sàhara Occidental no és la prolongació natural —l'anomenada setena regió econòmica— de Marroc impedeix un procés net cap a la independència o cap a la unió lliure entre el Sàhara i el Regne Alauí.

Els marroquins temen que el resultat de la independència...

hara

hauria de passar per les Nacions Unides. No obstant, els enfrontaments tenen uns objectius més amplis, ja que són beneficiosos per a tercers.

Una guerra interessant per al Nord

Malgrat el suport del Nord a Marroc, l'impasse militar, en el qual cap de les dues forces sembla poder vèncer l'antagonista, beneficia especialment els interessos econòmics dels països del Nord.

Certament, l'absència de guerra i una relativa estabilitat a la zona perjudicarien Europa i Estats Units, que han tingut fins ara la temença que tant els fosfats com el peix passessin a mans del Sud.

En el cas dels fosfats, Estats Units perdria el monopoli d'aquest mineral. I de passar a mans saharianes o fins i tot marroquines podria significar una forta competència en el mercat internacional.

D'altra banda, el banc pesquer saharià està essent explotat, amb especial intensitat, per la flota pesquera espanyola i per d'altres països europeus. La regularització legal d'explotació d'aquest banc faria perdre enormes guanys als armadors.

Però 16 anys de guerra no han aconseguit afeblir la resistència del POLISARIO, la principal força exterior del qual rau en el suport moral de les Nacions Unides i de l'Organització per a la Unitat Africana.

L'ús d'armes químiques (Napalm), els anys 75 i 76, per part dels marroquins contra el poble saharià fou reiteradament denunciat per organismes humanitaris internacionals. Les armes químiques, però, ni les grans ofensives van derrotar els "fills del núvol", que tenien al seu costat un aliat natural: el desert.

Davant de la impossibilitat de derrotar el seu adversari, els militars d'Hassan II proposen la construcció d'un mur. Un mur que si bé ha frenat les incursions dels saharians contra les zones controlades per Marroc, tampoc no ha permès, fins els darrers mesos, vèncer-los.

La guerra ha quedat en "taules". La via pacífica s'ha convertit en l'única solució per al conflicte saharià. Fins a l'estiu passat tot semblava apuntar que la solució d'un referèndum, que ha de celebrar-se el proper gener, seria la via que tornaria la pau en aquesta regió del món.

El referèndum per al 1992

Ha de ser el gener del 1992 quan els saharians decideixin sobre el seu futur, sota l'ègida de les Nacions Unides, a través d'un referèndum. La pregunta: "Volen vostès la independència o la integració a Marroc?" no es presta a ambigüitats.

El plebiscit, no obstant, sembla només interessar als saharians, que estan convençuts que aquell dia serà el dia de la llibertat.

Al Marroc, fins i tot l'oposició progressista veu negativa la votació. El primer secretari de la Unió Socialista de Forces Populares, Abderrahim Bouabid, manifestava no tan sols la seva oposició al referèndum, sinó que augurava que "aquest no ambaria a celebrar-se".

I sembla que encara interessa molt menys a la monarquia alauí, que tem que el resultat sigui favorable a la independència. És per això que, abans del cessament del foc del 6 de setembre, l'estiu passat es van incrementar els combats al Sàhara Occidental.

I si a Espanya, a Europa, a les institucions internacionals se sospita d'un doble joc marroquí per a avortar el procés cap a la independència del Sàhara Occidental, és encara pitjor a les "jaimas" del desert algerià de l'Hamada, on desenes de milers de saharians esperen, des de fa 16 anys, tornar a llur terra.

Pedro Puente, president del Secretariat General Gitano

"No hi ha voluntat d'integrar la minoria gitana"

L'administració pública mai no s'ha interessat seriosament pels problemes de la comunitat gitana, segons ha declarat el president de l'Associació Secretariat General Gitano, dependent de la Conferència Episcopal espanyola, Pedro Puente.

Puente assegura també que mai no s'han donat els passos per evitar que es produeixin situacions com les que es viuen aquest any, i que l'administració pública és en part responsable dels problemes d'integració i racisme que està sofrint la comunitat gitana.

A més a més, afirma, que en aquests últims mesos s'ha fet als gitanos un "dany irreparable", del qual són culpables, en part, els mitjans de comunicació, que han difós una imatge negativa i estereotipada d'aquesta comunitat.

En el repartiment de l'assignació tributària d'aquest any, únicament el 1,30% del que s'ha recaptat ha estat destinat a programes de promoció i atenció de la comunitat gitana. Un percentatge que, segons Puente, és clarament insuficient i molt inferior a allò que es destina a d'altres col·lectius.

A aquesta escassetat de recursos s'uneix el fet que els programes subvencionats per l'administració són només per a períodes inferiors a sis mesos, la qual cosa impedeix la posada en marxa d'accions amb objectius a llarg termini.

Aquesta manca d'interès per part de l'administració és general i independent del partit que governi. **Els problemes dels gitanos no donen vots i per això ningú no s'interessa per ells**, assegura el president del Secretariat General Gitano.

Puente adverteix, per altra banda, que aquesta manca d'interès per la integració de la minoria gitana repercutirà en el futur en d'altres col·lectius. **No tenim consciència que anem cap una societat multicultural.** Ara, la minoria diferenciada són els gitanos, però després seran els immigrants. Espanya no està preparada per a fer front a aquesta nova societat multicultural, assegura.

Gitanos i droga

Per altra banda, les associacions de promoció gitana es queixen de la identificació que es fa entre el col·lectiu gitano i la droga, i asseguren que aquesta identificació es pot deure a interessos concrets.

En aquest sentit, José Eugenio Serrano, secretari d'organització de l'Associació Integració Gitana, assegura que volen fer constar com a culpables del problema de la droga, els gitanos. **Nosaltres rebutgem qualsevol gitano que cometi un acte delictiu i ens tirarem al carrer contra qualsevol drogaaddicte, sigui gitano o paio.**

Segons Serrano, en cas que hi hagi venda o consum de droga entre alguns nuclis gitanos, la solució no pot venir dels mateixos clans gitanos. **No hi ha res semblant a un consell gitano—assegura— això és un invent de la premsa.**

Han de ser les forces d'ordre públic les que intervinguin, com ho fan en qualsevol focus que es detecta, sense distinció que siguin països o gitanos, diu.

Pedro Puente, del Secretariat General Gitano, assenyala per la seva part que darrera de la identificació entre gitanos i droga hi podrien haver els mateixos traficants, interessats a concentrar la repulsa social envers aquest problema en el col·lectiu més indefens i desestructurat de tota la societat, que són els gitanos.

Racisme

Pel que fa a les manifestacions de veïns contra el real·lotjament de famílies gitanes, Pedro Puente assenyala que el racisme que hi ha a Espanya no va contra els gitanos, sinó contra la pobresa. **És una lluita de pobres contra d'altres encara més pobres**.

at del referèndum sigui favora-
endència

El president de la República italiana, Francesco Cossiga, fou investit "Honoris Causa" per la Universitat de Barcelona

El president de USA, George Bush, visita el Sant Pare durant la seva estada a Roma per assistir a la cimera de l'Aliança Atlàntica

El patriarca dels ortodoxos russos, Alexis II, és saludat per un grup de nens en entrar a la catedral de Sant Nicolau del barri de Manhattan (Nova York)

12, dimarts

URSS: el Soviet suprem recomana negociar amb Txetxènia

Després que el **Parlament rus** va desautoritzar **Ieltsin** anul·lant el decret d'emergència a **Txetxènia**, el **Soviet Suprem** de l'**URSS** recomana que es duguin a terme negociacions per resoldre els problemes de la petita **República** autònoma, i evitar que es desfermi una onada d'independentisme a l'interior de **Rússia**.

Iugoslàvia: el conflicte de mai no acabar

L'exèrcit federal ha iniciat l'ofensiva final contra **Dubrovnik** i **Vukovar**. Des de diumenge passat, l'artilleria no cessa de bombardejar la ciutat de l'**Adriàtic**, i **Vukovar** ja ha caigut en mans de les tropes federals després de quatre mesos de lluita. **Croàcia** ha demanat al president de la **Conferència** de pau, lord **Carrington** que l'**ONU** enviï forces de pau.

Per altra banda, el **G-24** (**Grup dels 24**) va acordar suspendre tota mena d'ajudes econòmiques a **Iugoslàvia**.

La pau al Pròxim Orient

Mentre els palestins condicionen les converses bilaterals a la fi dels assentaments jueus, el cap del govern israelià, **Yitzhak Shamir** va fer una declaració de principis i intencions assegurant que "**Israel** és un país petit i no cedirà als palestins els territoris que va ocupar després de la **Guerra dels Sis Dies** l'any 1967, i tampoc no permetrà el sorgiment d'un **Estat Palestí** independent a **Gaza** i **Cisjordània**. No hi ha lloc per a dos **Estats** entre el **Mediterrani** i **Jordània**".

Sembla que les declaracions d'uns i altres van més adreçades a la pròpia base que no a l'enemic polític. La realitat, però, és que el diàleg serà llarg i summament difícil.

13, dimecres

Conflicte iugoslau: la Comunitat Europea el passa a l'ONU

La **Comunitat Europea** ha posat en mans de les **Nacions Unides (ONU)** la solució del **Conflicte** iugoslau que enfronta des de fa mesos **Sèrbia** i **Croàcia** en una guerra que causa greus perjudicis en territori croat sobretot. L'acord va ser pres ahir pels ministres d'**Afers Estrangers** dels **Estats** membres, a la ciutat holandesa de **Noordwijk**. **Milosevic** i **Tudjman**, presidents serbi i croat respectivament, es mostraren disposats per negociar la pau a **París**, després de viatjar a **Belgrad** i **Zagreb** per fer una crida a la reconciliació. Finalment, **Lord Carrington** viatja a **Iugoslàvia** per tal de consensuar l'enviament de tropes de pacificació demanades per ambdues parts contendents.

Cambodja: el camí de la democràcia

PHNOM PENH: Demà comença a aplicar-se el pla de pau que haurà de dirigir el difícil camí vers la transició democràtica. El príncep **Norodom Shianuk** com a president del **Consell Nacional Suprem** posarà fi a quasi tretze anys d'exili per tornar al país per arbitrar la vida política fins a les eleccions democràtiques previstes pel 1993. **Shianuk** ha demanat ajuda financera a les potències mundials per convertir el país "en una veritable democràcia liberal amb un sistema multipartidista i una economia de lliure empresa".

La pau al Pròxim Orient

El sector més dur del **Partit Laborista** israelià va aconseguir, dilluns, que el **Parlament** reafirmés els **Alts del Golan** com a "territori indissociable d'**Israel** i que constitueix un element indispensable per a la seva seguretat estatal". Aquesta resolució que no té cap valor jurídic, demostra les greus divisions internes de l'oposició laborista i agreuja les intransigències en el compàs d'espera per a la represa de les negociacions bilaterals amb els països àrabs.

14, dijous

El tractat de la Unió Europea

La reunió de ministres d'**Afers Estrangers** celebrada ahir a **Noordwijk (Holanda)** va servir per delimitar els punts més delicats que necessiten l'acord dels dirigents comunitaris: la política exterior, la seguretat comuna i la cooperació en afers interiors i judicials, la cohesió econòmica i social dels **Dotze** i la llista de les qüestions on l'**Eurocambra** podrà colegislar. Aquesta reunió és preparatòria de la reunió de **Caps d'Estat** i de **Govern** que se celebrarà a **Maastrich (Holanda)** el proper desembre. De moment **Espanya** dissenteix de la cohesió econòmica i social, i **Anglaterra** va acceptar donar més poder al **Parlament** europeu, però sobre una llista molt restringida.

El problema balcànic

Després que la **Comunitat Europea** ha traspassat la mediació en el conflicte iugoslau a l'**ONU**, **Lord Carrington**, president de la **Conferència** de la **Haia** ha viatjat a **Belgrad** per presentar un nou pla per a l'enviament de **Cascos Blaus**. Al mateix temps **Lord Carrington** negocià amb serbis i croats la missió dels observadors destacats a **Croàcia** i va aconseguir un fràgil alto-el-foc a **Dubrovnik** per permetre l'evacuació dels primers civils ferits greus, periodistes, i sis observadors que des de fa una setmana es troben atrapats a causa del foc de morter dirigit contra la ciutat croata. Per altra banda l'exèrcit ha denunciat una contraofensiva croata per alliberar **Vukovar** que va caure en mans dels serbis.

URSS: la firma del Tractat de la Unió

El **Tractat** de la **Unió** preocupa **Gorbatxov** fins al punt que per tercera vegada ha amenaçat amb la seva dimissió si no es firma abans de **Cap d'Any**. El nou projecte d'unió política defineix la nova **Unió de Repúbliques Sobiranes Lliures (URSL)**, tot i que en llengua russa continuarà essent **CCCP** com un **Estat "Federal i democràtic"**.

15, divendres

Moscú: la gestació de la nova URSS

El president **Mikhaïl Gorbatxov** i els líders de set de les dotze **Repúbliques** ex-soviètiques ha decidit suprimir un dels pilars de l'antiga **Unió Soviètica**: la **Constitució**. Les úniques lleis fonamentals de la futura **Unió d'Estats Sobirans**, nova denominació que adopta l'ens comú que sorgeix de la vella **URSS**, seran el **Tractat de la Unió**, i una declaració dels drets de l'home aprovada el setembre. Cal encara definir la naturalesa de la nova **Unió** virtualment confederal i les competències del poder central.

L'actual **Constitució** soviètica va entrar en vigor l'any 1977, durant el mandat de **Brejnev**.

Varsòvia: la crisi polonesa continua

Continuen les complexes negociacions per a la formació del nou govern polonès. Els cinc partits de centre-dreta -**Liberal**, **Acció Catòlica**, **Aliança del Centre**, **Aliança Camperola** i la **Confederació de la Polònia Independent**- intenten forçar la candidatura de **Jan Olszewski** (objectat pel president **Walesa**) com a primer ministre. En els cercles polítics es creu que el fracàs de **Bronislaw Geremek**, de la **Unió Democràtica**, en la formació de govern, és que va ser programat per l'**Aliança del Centre** i els liberals, que ara podrien presentar un binomi amb l'actual cap del govern, **Jan Krzysztof Bielecki**, com a primer ministre i **Olszewski** com a vice-primer ministre.

Nova York: EUA vol respondre al terrorisme libi

Dos membres de la "intel·ligència" de **Gaddafi**, el dictador de **Líbia**, han estat acusats dels 270 morts ocorreguts en l'atemptat de **Lockerbie**, l'any 1988. Els **Estats Units** no descarten cap opció, ni tan sols la militar, després de la declaració conjunta per part de **Washington** i **Londres** de processar els dos llibis com a responsables de l'atemptat. Així ho va fer saber el portaveu de la **Casa Blanca**, **Marlin Fitzwater**.

El portaveu de la **Casa Blanca** també va afirmar que "és impossible creure que **Tripoli** no era al darrere de l'atemptat", al mateix temps que afirmava que s'estudien, amb diversos països, les mesures a adoptar contra **Líbia**.

El capità de l'equip sud-africà de cricket, que ha jugat un partit contra l'equip de l'Índia, saluda la mare Teresa de Calcuta

Un nen porta una creu amb la inscripció del nom de la seva germana morta a causa del tifó Telma que ha batut les illes Filipines causant més de 5.000 morts

Monsenyor George Gutiu, bisbe catòlic romanès de Cluj, que ha patit catorze anys de presó per no renunciar a la seva fidelitat a l'Església i el Papa

16, dissabte

Berlín: La unitat europea

Alemanya i França es mostren decidides a ser el motor de la Unitat europea. En la reunió celebrada a Berlín entre Mitterrand i Kohl per preparar la cimera dels Dotze a Maastrich (Holanda) en la qual es debatran els futurs tractats per a la unió Econòmica Monetària i Política. A la sortida, Kohl, amb l'aquiescència de Mitterrand va afirmar que si la cimera fracassés seria una catàstrofe, l'inici d'un declivi, un desordre, un drama històric.

Belgrad: La situació balcànica

El Parlament federal iugoslau va retirar ahir la confiança al primer ministre Ante Markovic i al seu ministre d'exteriors Budimir Lonkar, una decisió que vol reforçar la posició de Sèrbia al capdavant de la Federació. En el pla militar, l'exèrcit federal i les autoritats croates van pactar un nou alto-el-foc, el tretzè, que entrarà en vigor avui a les 6 de la tarda. A la regió de Vukovar continua l'envestida de les tropes federals les quals confirmaren que "avancen gradualment, però definitivament". A Dubrovnik es manté l'alto-el-foc pactat el dimecres, però la situació continua essent desesperada.

Nova York: Gaddafi exportador de terrorisme

La pressió internacional sobre Líbia continua encrespant-se des que s'ha conegut la implicació de dos membres del servei secret de Gaddafi en l'atemptat de Lockerbie perpetrat l'any 1988 i que va costar la vida a 270 persones en estavellar-se un avió de la Pan-Am sobre l'esmentada localitat escocesa. Els EE.UU. voldrien formar una coalició contra Líbia, però ni França ni Anglaterra hi estan gaire d'acord tot i reconèixer el terrorisme animat pel dictador Gaddafi.

17, diumenge

La guerra civil als Balcans

A Croàcia a les sis de la tarda d'ahir va entrar en vigor el tretzè alto-el-foc a tots els fronts. És molt difícil poder preveure si aquesta vegada serà diferent de les dotze anteriors i l'acord serà respectat o s'iniciarà finalment el procés que pugui portar la pau a aquesta castigada regió. L'exèrcit federal ha aprofitat el temps entre la firma de l'acord d'alto-el-foc i la seva entrada en vigor per afermar les seves posicions a tot els fronts.

Pequín: Les relacions USA-XINA

El secretari d'Estat nord-americà, en la seva visita a Pequín ha llimat les aspors amb el govern xinès en allò que es pot dir "fonamental", però no ha obtingut cap concessió en el que es refereix als drets humans, segons creuen els observadors i diplomàtics estrangers. Baker va reiterar al primer ministre Li Peng, al general Yang Shangkun, i al secretari general del Partit Comunista Xinès, Jiang Zemin, que Washington té gran interès que continuï l'estabilitat a la Xina. Segons un portaveu nord-americà Baker no ha intentat reunir-se amb dissidents xinesos, com s'havia remorejat.

Rússia: un hoste incòmode

El govern de la Federació Russa ha autoritzat l'extradició de l'ex-cap d'Estat de l'Alemanya Oriental, Erich Honecker, refugiat a Moscou des del 13 de març proppassat. El govern alemany reclamava el retorn de Honecker al qual es pretén jutjar per la seva presumpta responsabilitat en la mort de 197 persones que intentaven passar la frontera interalemanya durant el seu mandat.

18, dilluns

Iugoslàvia: Vukovar en mans de l'exèrcit federal

L'exèrcit federal ha ocupat Vukovar que ha resistit més de cent dies la pressió militar i ha quedat gairebé destruïda. El govern croat va emprendre negociacions amb el comandament militar per aconseguir l'evacuació de 15.000 persones atrapades des de fa tres mesos. Mentrestant, Cyrus Vance arribava a Belgrad per "estudiar les possibilitats" que l'ONU envii cascos blaus a Croàcia. Per altra part, la ministra d'immigració italiana, Margherita Bouiver, i el secretari d'Acció Humanitària francès, Bernard Konchner, van presentar ahir als representants de l'exèrcit federal iugoslau i les autoritats de Dubrovnik un pla per desmilitaritzar la zona del port adriàtic.

Alemanya: Dificultats per a l'extradició de Honecker

El govern alemany ha reconegut que l'extradició del que fou cap d'Estat de l'Alemanya Oriental, Erich Honecker, ha de ser d'acord amb el president soviètic, Gorbatsxov, el qual s'ha mostrat absolutament contrari a l'acció, atenent l'edat del vell polític comunista. Per altra banda, Borís Ieltsin va declarar ahir a punt de viatjar a Bonn que l'entrada de Honecker a Rússia va ser "il·legal".

La visita de Baker a Pequín

Els resultats de la visita del Secretari d'Estat nord-americà a la Xina comunista poden considerar-se molt poc brillants, ja que el govern xinès s'ha mantingut reticent en el tema dels drets humans. Segons Baker, encara que els resultats no siguin "espectaculars" signifiquen un avanç en tres temes clau: el compromís de firmar el Tractat de no proliferació nuclear, i d'estudiar la reducció de venda de míssils, l'aturada de l'exportació de productes fabricats per presoners i la promesa d'informació sobre presos polítics i la concessió de visats per als familiars dels dissidents.

On és Maastricht?

Poques vegades el nom d'una població, en el nostre cas Maastricht, ha despertat tanta expectació.

El mateix president francès i el canceller alemany han assenyalat que un fracàs a Maastricht significarà la catàstrofe d'Europa.

Entre titulars periodístics i declaracions de polítics s'ha creat un ambient opressiu que envolta el nom d'aquesta ciutat.

Maastricht, Holanda, a molt pocs quilòmetres de la ciutat belga de Lieja. Els dies 9 i 10 de desembre els 12 grans de la Comunitat Europea intentaràn reformar-ne els tractats. Fer de la Comunitat una autèntica Unió Europea.

Un repte ambiciós i, per tant, ple d'entrebancs.

Els menys europeistes frenen el procés d'integració dels 12, però és ben cert que els més entusiastes d'Europa estan disposats a renunciar a ben poca cosa.

La construcció europea té dues claus. La Unió Política, amb la construcció d'una política exterior comuna, i per alguns, amb un futur exèrcit europeu. Amb un Parlament Europeu més fort, amb poder de vetar alguna de les decisions que prenen els Dotze estats membres de la Comunitat. Amb una carta de ciutadania europea, amb una mateixa política social que reguli els drets dels treballadors.

L'altra clau, la Unió Econòmica i Monetària. Això vol dir tenir una mateixa moneda —posar abans d'acabar el segle—, i un banc central europeu. Per tant, a tots els estats de la Comunitat se'ls obliga a reduir la seva inflació i els seus dèficits públics al nivell dels més sanejats.

Aquest és el contingut de Maastricht. Durant l'últim any la Comunitat ha treballat frenèticament, desenes de projectes han succeït desenes d'esborranys. S'han recollit les exigències dels uns i dels altres però a hores d'ara, diríem, el més calent és a l'aiguera.

Ningú no gosa de fer un pronòstic a poques setmanes de la cimera. Hi ha molt en joc, la fisonomia d'Europa està canviant, una reforma molt més profunda de la que ens porta al Mercat Únic del 1993.

Per la majoria, el nou tractat que ha de sortir de Maastricht ha de dir ben clar que la Unió Europea té una vocació federal. Però, evidentment, és il·lús creure que països mil·lenaris, i enfrontats en guerres durant la història, es posaran fàcilment d'acord per anar-se diluint i formar un nou país.

Se celebra el 5 de desembre

Dia Internacional del Voluntariat

Aquell any del 1985, el 17 de desembre, l'Assemblea General de les Nacions Unides va decidir recordar-se del treball que centenars de milers (milions?) de persones voluntàries duen a terme arreu del món, en benefici de la Humanitat, tenint cura per millorar la seva qualitat de vida i amb especial dedicació als col·lectius marginats o de mancances.

Encara que en teoria sembla lògic que les decisions de tan alt Organisme repercutixin en la vida de tot el món, poc podem esperar —nosaltres, incrèduls voluntaris— que allò que aquell cèlebre dia es va coure allà a Nova York ens ajudaria també aquí, en el racó del nostre quefer de cada dia.

Aquell dia el 17 de desembre del 1985, l'Assemblea General de l'ONU va aprovar una Declaració per la qual, després de reconèixer la tasca que realitza el voluntariat arreu del món i la seva contribució a la millora de la qualitat de vida de la Humanitat, institueix el 5 de desembre de cada any com a DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARIAT amb la finalitat que a tot arreu del planeta es tingui

present aquesta tasca, es divulgui la seva beneficiosa acció i se li doni —per la societat i les administracions públiques— el suport i reconeixement que necessita.

150.000 voluntaris

Aquí a Catalunya, gràcies a aquella decisió i també a una Recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa als Governos dels Estats membres (21 de juny del 1985), i especialment a la *Llei de Serveis Socials* aprovada el 27 de juny del mateix any 1985 pel *Parlament de Catalunya*, el Voluntariat ha merescut i mereix el suport de les institucions públiques, encara que potser no de totes ni en la mesura que caldria.

Amb el teló de fons de les tres decisions d'alt rang esmentades, el maig del 1986 trenta quatre persones representants del voluntariat de base de diverses entitats privades i d'alguns organismes públics, decidiren dur a terme un *cens d'entitats* i caminar cap a la constitució d'una federació que es convertiria en un interlocutor vàlid per ajudar els polítics de tot nivell a complir els desigs que repetidament expressen.

Actualment se sap que més de 150.000 voluntaris repartits entre més de 300 associacions privades dediquen el seu esforç als col·lectius de disminuïts, drogo-dependents, malalts, escoles d'adults, família, infància, jubilats, joventut, pobresa, reclusos, tercer món, etc.

Aquest important grup de joves, adults i jubilats, en col·laboració amb els professionals que actuen en cada sector, realitza tasques que difícilment podrien posar-se en nòmina i que, en canvi, són les que asseguren l'imprescindible toc d'humanisme que tota acció social i assistencial necessita.

Ajudar, acompanyar, consolar, donar ensenyar, escoltar, gestionar, orientar... són els verbs que més conjuguen aquests voluntaris que, encara que són molts, se senten insuficients i sol·liciten la incorporació de noves voluntats per poder arribar a més necessitats.

El DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARIAT se celebra arreu del món i especialment en els països més desenvolupats. Entre nosaltres el DIA oferirà diferents manifestacions:

— Els dies 2, 3 i 4 de desembre

en el Col·legi de Metges de Barcelona, el cicle de ponències i investigació sobre el tema "El voluntariat, aspectes inèdits".

— El dia 4, en les Cotxeres de Sants, de Barcelona, dos actes lúdics amb un intermedi acadèmic participant autoritats i voluntaris, sobre les 7 de la tarda. De 4 a 7, actuacions corals; i a partir de les 8, ball.

— De l'1 al 10 de desembre, en diferents poblacions de les comarques de Lleida, sessions cinematogràfiques de temes especialment dedicats al voluntariat social.

— Moltes associacions, de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, també tenen anunciats actes especials, oberts a tot el món.

Seria positiu constatar que la celebració d'aquest DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARIAT del 1991, serveix no solament per divulgar el que fan aquests voluntaris sinó, principalment, perquè alguns més se sentin cridats a col·laborar en l'empresa de tots.

■ Lluís Martí Bosch

President de la Federació Catalana de Voluntariat Social

La qüestió de l'avortament està reclamant altra vegada atenció pública i el debat està una vegada més en el seu punt àlgid. Com en d'altres debats sobre qüestions importants no s'ha dit res de nou. Només hi ha tendència a crear confusió, donen poca llum. La qüestió de l'avortament és de tal naturalesa que és difícil no alterar-se. No obstant, la raó ha de lluitar per prevaldre ja que la veritat sempre guanya. Pel que fa a l'avortament, els que creuen en Déu tenen una perspectiva diferent d'aquells que no hi creuen. Però l'avortament no és primordialment una qüestió religiosa; pot ser debatuda d'acord amb criteris racionals sense haver de recórrer al credo religiós.

Per al Pro-vida la base del debat de l'avortament, qualsevol que sigui l'argumentació, roman en la deliberada destrucció d'una vida indefensa. Això ha estat denegat amb la cruïlla al·legació que el fetus és només una gota de gelatina, no una vida humana que està en perill. Aquesta és una indefensible posició. Cada individu que llegeixi aquest article abans va ser aquesta gota. Tots nosaltres som testimonis que és quelcom més que gelatina el que s'aposta aquí. En tot cas, l'al·legació és bàsicament acadèmica, perquè la majoria d'avortaments es duen a terme quan l'embrió ja s'ha desenvolupat fins al punt que és identificable amb un diminut ésser humà viu.

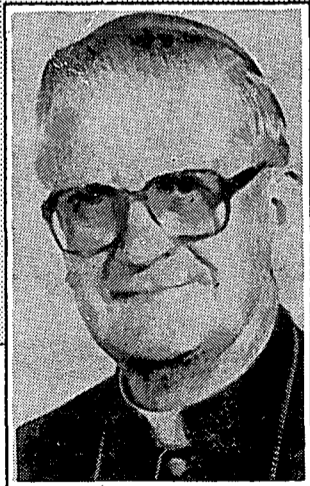
La destrucció de la vida, un fet biològic

És impossible no eludir la dura realitat que l'avortament és la destrucció de la vida. Això no és una

El cardenal Glancy exposa el seu punt de vista

Nova polèmica a Austràlia sobre l'avortament

Referent amb els canvis en la legislació per restringir l'avortament a l'estat de NSW, a Austràlia, s'ha suscitat una nova polèmica sobre l'avortament. El cardenal Glancy ha sortit a la llum pública amb el següent article:

creença religiosa, o una exageració emocional; és un fet biològic. Això no s'ha de perdre de vista o no fer-ne cas en el debat; és el constant i crucial terme de referència. Tenim l'obligació de protegir la innocent vida humana des del seu principi fins que s'acaba. Es creu que cada any es duen a terme 30.000 avortaments a l'estat de New South Wells. Això és com anihilar un poble gran cada any.

Els avortaments no són accidents. Són calculats i deliberats. Concedint "que a ningú no li agrada l'avortament," i al·legant que no hi ha cap dona que recorri a l'avortament sense "problemes de consciència", ens trobem amb dos arguments que no admeten excusa. Així, hom no exagera si diu que l'avortament és el tret singular més

horripilant de la societat d'avui. Alguns poden dir que el segon tret d'atròfia moral és que la societat roman insensible a la repugnant natura de l'avortament, i tolerant — fins i tot donant-li suport — a la seva possibilitat. L'avortament no és una qüestió privada. L'avortament és una matèria de pública moralitat, amb implicacions en l'economia i en la demografia de significativa importància nacional.

Molt sovint s'addueix a favor de l'avortament que la dona té el suprem dret sobre el seu propi cos. Aquest argument és clarament tèrbol. No hi ha dona, ni home amb

l'absolut dret sobre el seu propi cos. Jo no sóc lliure de mutilar-me a la meua voluntat per exemple, o de tallar-me una mà perfectament sana. Jo no sóc lliure de prescindir del meu apèndix només perquè està malalt. Però a part d'això, no és solament una altra part del cos de la dona; és un altre i a més a més diferent ésser humà, temporalment dependent de la mare. El dret de la dona sobre el seu propi cos certament no s'estén al dret sobre la vida o mort de l'altra vida humana que hi ha en el seu si.

Molt s'ha construït sobre l'argument altament emocional que remouent les existents facilitats per a avortar, durà innombrables dones a mans d'avortistes pirates. L'experiència americana demostra que aquest argument és molt exagerat. En qualsevol cas el fi no justifica els mitjans. La possibilitat dels avortistes il·legals, no justifica la calculada destrucció de 80.000 vides humanes cada any a Austràlia. El que és cert és que l'avortament com més fàcil sigui de practicar, més sovint es farà.

Qüestió de consciència

Aquells que aquest any s'oposen a l'avortament són molt sovint acusats d'imposar els seus punts de

vista a la resta de la comunitat. Però és part del procés democràtic, que individus o grups intentin convèncer els seus col·legues que les seves conviccions són justes i interessades per al bé del país; sobretot quan es tracta de qüestions de consciència. La paraula "imposar" és injustament reservada per a les activitats dels Pro-vida, perquè té pejoratives implicacions. L'avortament és un problema de la comunitat. Els membres del Parlament no haurien de ser els únics responsables de la pràctica de l'avortament. Aquesta és una crida a un canvi d'actitud i a despertar les actituds morals de part dels australians. De totes maneres el Parlament té la seva missió per canviar actituds i estimular un més acusat sentit de allò que és just i del que és injust.

Els membres del Parlament tot sovint protegeixen la seva oposició a l'avortament, mentre al·leguen que no poden donar suport al nou projecte de llei per limitar l'avortament, perquè no és una bona llei. Hom pot esperar que ells mateixos haurien de preparar i promoure una bona legislació i donar més substància a la seva opinió. En relació amb el nou projecte de llei en el Parlament de New South Wells, es d'esperar que els membres no permetran que animositats personals o de partit els distreguin del permanent desafiament que transcendeix d'aquest particular projecte de llei.

Sempre hi haurà embarassos imprevistos i la resposta de la societat haurà de ser sempre de simpatia, sensibilitat i suport. Això serà especialment requerit per alguns casos. Però l'avortament mai no pot ser una resposta aprovada.

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

24. Neptú, el planeta blau

L'últim dels planetes jovians és, almenys aparentment, un germanet d'Urà. S'hi assembla en moltes coses. És el planeta que Le Verrier i Adams descobriren a punta de llapis, com ja vam explicar. Feia 65 anys de la identificació del planeta anterior per Herschel, quan **Johann Galle**, de l'observatori de Berlín, enfocant cap al lloc indicat per Le Verrier, l'observà per primera vegada com a planeta. De fet també havia estat vist abans: **Michel L. Lalande** (nebot de l'altre astrònom més cèlebre **Joseph-Jérôme Lalande**) l'havia enregistrat com estrella dues vegades: el 8 i el 10 de maig de 1795, quan tan sols havien passat 14 anys del descobriment d'Urà. Veient que les dues notacions no coincidien exactament cregué que havia tingut un error en la primera, i deixà consignada només la segona. Si n'hagués fet una tercera s'hauria adonat segurament que era l'astre que es movia i no que ell s'equivocava. No ho féu i fins el 23 de setembre de 1846 no apareix la notícia del nou planeta. Se li imposà el nom de Neptú pel seu color blavós, ja que Neptú és el déu del mar. Neptú en la mitologia era germà de Júpiter, però no es podia posar el nom d'un déu anterior a Urà perquè aquest és el primer i no té cap avantpassat. El tint del planeta tira més a blavenc que el d'Urà que s'acosta a verdós, i certament és més blau que la Terra, encara que aquesta també ho sigui per causa dels oceans, però els núvols i els continents hi barregen blanc i bru.

Neptú a vista de telescopi

L'últim dels planetes jovians té una massa

de 17,23 Terres, amb un volum de poc més de 50 vegades el del nostre planeta. Un xic més petit que Urà en volum però més gran en massa. Per això la densitat és un xic més alta: 1,67 respecte de l'aigua, o sigui un 30% de la de la Terra. Voldrà dir això que si admetem que Urà té un nucli rocós, també l'haurà de tenir Neptú i una mica més gros. Fora d'això se li veu una constitució força similar. Cal tenir en compte l'enorme distància de Neptú, a 4.505 milions de km del Sol de mitjana (unes 30 U.A.), que fa que rebi poquíssima calor del Sol. Per això l'atmosfera superior es troba a — 210°C.

El telescopi poca cosa més ens pot dir de la constitució d'Urà: En condicions visuals molt favorables s'hi veuen unes taques grises irregulars, vaporoses i poc contrastades; com si tingués una atmosfera més ennuvolada i espessa que Urà. El seu color ja denota que conté metà i segurament hi haurà amoníac glaçat. No s'hi poden observar bandes fosques horitzontals però tampoc no es pot assegurar que no les tingui. L'eix de rotació té una inclinació d'uns 32°, i el "dia" dura 16 hores i mitja, segons sembla. L'any és llarguíssim: dura 164,8 dels nostres.

La gran proesa del Voyager 2

Aquesta meravellosa sonda que va ser el Voyager 2 ha arribat fins a Neptú per a dir-nos-en més coses. Més que un èxit hem de dir un triomf! Els mateixos tècnics que el van

construir tenien poques esperances que durés "en vida" fins a Neptú. Recordem que va sortir de la Terra el 20 d'agost de 1977, es va acostar a Júpiter el 9 de juliol de 1979, va arribar a la màxima aproximació de Saturn el 26 d'agost de 1981, i a la d'Urà el 24 de gener de 1986, i viatjant a més de 100.000 km/h s'apropà a Neptú el 25 de maig de 1989. Una passejada pel sistema planetari de vora 12 anys!

Amb quina il·lusió els experts de Pasadena (Califòrnia) reberen les fotografies i informacions que, tot i anar a la velocitat de la llum, trigaven més de 4 hores per arribar. La sorpresa més grossa ha estat que, mentre pel telescopi Neptú semblava tranquil i reposat, encara més que Urà, sense veure-hi franges, s'ha vist que era tot al contrari: Neptú és turbulent, amb una agitació comparable a la de Júpiter. Ja ho crec que té franges, taques, remolins que es fan i es desfan, formacions ionosfèriques de gasos que arriben fins a les capes superiors i es fonen diluint-s'hi en poques hores...! Té una taca "roja" gran com la Terra. I tota la seva massa atmosfèrica gira a gran velocitat, fins a 600 km/h.

A més, el Voyager ha precisat altres coses: el "dia" per a les capes superiors és de 16h 3m, però les bandes fosques interiors el tenen de només 14 hores. D'aquí vénen les turbulències. Però com és que tingui una activitat tan intensa molt superior a la d'Urà? La raó és que té una calor interna també superior, cosa que el Voyager també palesà mostrant que les capes més baixes tenien una temperatura més alta. I d'on li ve, a Neptú, aquesta calor? Una hipòtesi que s'ha avançat és que pot

haver rebut un gran impacte d'un cos que col·lionà amb ell, fa menys de 100 milions d'anys, originant el xoc una energia tèrmica enorme que encara no ha estat absorbida del tot pel planeta.

També ens ha informat el Voyager dels anells que certament té Neptú: són sis, o potser set; no es veu la foto amb prou claredat. Tots ells molt tènues i foscos com els d'Urà, excepte tres, situats entre 27.000 i 37.000 km de Neptú, que són un xic més brillants.

També ha enviat unes fotos esplèndides dels dos satèl·lits que ja sabíem, Tritó i Nereida. Tritó és un cas ben excepcional! I de sis satèl·lits més, invisible des de la Terra, de diàmetres compresos entre 50 i 200 km. Són 8, doncs, els satèl·lits de Neptú.

També ens ha fet saber que el camp magnètic de Neptú és força intens i excepcional perquè té l'eix molt inclinat respecte del de rotació del planeta.

En fi, que el Voyager 2 ha fet feina ben feta. Ara se n'anirà del nostre sistema solar. Per trobar-ne un altre trigarà almenys 50.000 anys. Mentrestant encara anirà transmetent a la Terra fins l'any 2015 en què els seus termogeneradors s'hauran esgotat definitivament. Abans, però, encara ens podrà dir alguna cosa de les partícules que trobi pel camí i de si hi ha un altre aspecte del sistema solar, planeta o el que sigui, per la influència gravitatòria que faci sobre ell.

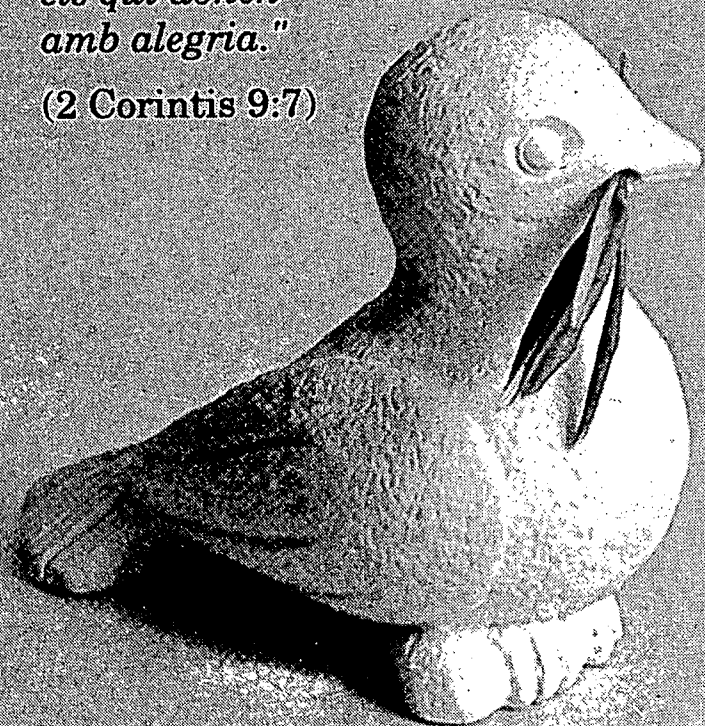
■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA

"Déu
estima
els qui donen
amb alegria."
(2 Corintis 9:7)

AL LOCAL DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS

Del 20 de novembre al 18 de desembre (llevat els festius)

EXPOSICIÓ d'imatges i objectes d'artesanía

MOLT INDICATS COM A
REGAL NADALENC

Produïts als obradors monàstics de les
"Germanetes de Betlem"

TAMBÉ HI PODEU ADQUIRIR COL·LECCIONS
DE NADALES I ELS CALENDARIS LITÚRGIC I MURAL
PER AL 1992

TOTS HI SOU CONVIDATS!

Horari de visita i adquisició: d'11 a 13 i de 17 a 19 hores

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Pça. Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

Etsuro Sotoo, ecultor

“Cal ser catòlic per defensar Gaudí”

Fins fa pocs dies s'anomenava Etsuro Sotoo. Ara es diu Lluç Miquel Àngel Etsuro Sotoo, gràcies als sagraments del baptisme, confirmació i eucaristia que va rebre de mans de Monsenyor Joan Carrera i Planas, el dia 3 de novembre del 1991, després de la seva conversió al catolicisme. Va néixer a Fukuoka (Japó) l'any 1953, es llicenciat i professor de Belles Arts a la Universitat de Kioto. És escultor. L'any 1976 va venir a Europa amb intenció de treballar a Alemanya. Abans decideix visitar les obres de Gaudí. En veure el Temple Expiatori de la Sagrada Família canvia de rumb i decideix quedar-s'hi a treballar. L'any 1984 acaba la restauració de la Capella del Rosari. L'any 1985 acaba l'escultura de "l'Àngel amb l'Arpa". L'any 1989 acaba els sis Àngels de la façana del Naixement del Temple. Actualment està a punt de col·locar els nou infants cantors del cor, que són de guix i ja els ha acabat i començarà a picar en pedra... Està casat amb Hisako Hiseki, pianista, la qual conec i he sentit constantment que és una excel·lent concertista; i tenen una filla Yuki de 4 anys.

— Per què has elegit aquest dia per donar aquest pas tan transcendental?

— El dia 3 de novembre és un dia molt important per al Temple de la Sagrada Família, i també és molt important per a mi; perquè aquest dia 3 de novembre del 1883, avui fa 108 anys, Gaudí va entrar i va començar les obres de la Sagrada Família. En aquest aniversari, jo vull entrar a formar part de la seva fe amb el baptisme. Aquest dia, també és molt important per a Hisako i per a mi, ja que és l'aniversari del nostre matrimoni. I també, molt important per a Japó, avui celebrem la festa de la "Bunka" (Cultura).

— Creus que aquest pas que has donat avui pot ajudar-te a ser millor?

— És clar, sí, sí, indubtablement, perquè jo he estudiat molt, i crec que encara que estudiï més, sense ser catòlic és difícil comprendre.

— Què és el que més t'atrau del catolicisme?

— És, doncs, aquest lluitar per fer el bé. M'atrau tot. No solament el simbolisme de Gaudí, ni l'escultura, sinó tot; i primer cal entrar-hi perquè si no, hom no comença.

— Has tardat molt a adonar-te'n?

— No; des del principi ja me n'adonava però em mancava escollir el dia, sabia que havia de

convèncer-me i decidir.

— Coneixent-vos fa temps la teva esposa i tu, un matrimoni tan compenetrat, creus que ella ha pogut ser un impediment perquè no donessis fins ara aquest pas?

— No, no; ella crec és més religiosa que jo. No; no ha estat cap impediment. Al contrari, sempre em diu: "Quan tinguis temps anirem a resar i visitar la tomba dels nostres amics i coneguts, d'aquelles persones més grans que ens han ajudat tant".

— T'agradaria que Hisako, la teva esposa i la vostra filla donessin algun dia aquest pas?

— Sí, m'agradaria; però jo no insistiré, jo conviuré amb elles, igual, com sempre, obraré a la meua manera i això a elles els farà sentir el cristianisme. Però insistir, això mai; perquè ella és una persona que té la seva llibertat com també té el seu món de treball artístic. Ella, espero que un dia se n'adonarà; ja arribarà el moment.

— No tens por que pugui trencar-se la unitat familiar?

— No, no; ni que em desviï en res.

— Convertir-te al Catolicisme, creus que potser et farà perdre alguns amics?

— Perdre amics? mai, al contrari, perquè molts amics que han vingut avui, que són aquí, fins ara no havíem parlat sobre la catequesi que rebia, però avui tot el món està molt content; m'han sorprès... en veure com estan de contents.

— Tingues present que el mateix ha passat especialment amb amics japonesos catòlics. Com he pogut veure.

— Sí, sí, això ha passat amb Shigeko, ja la coneixes. Mai no havia sentit la seva veu amb tanta alegria, mai, en 14 anys que fa que ens coneixem.

— Parlant de cerimònies, continuars assistint a la litúrgia d'altres religions?

— Això és una circumstància una mica delicada, perquè la meua mare té una altra religió però com que jo la respecto i l'estimo molt, si ella vol que jo hi assisteixi, no li negaré. Jo l'acompanyaré, estaré al seu costat; és

Va ser batejat per monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona el dia 3 de novembre

clar, que per mi, la cerimònia no tindrà el mateix sentit religiós.

— Et sembla fàcilment compatible el catolicisme amb la manera de ser oriental?

— Jo crec que és compatible. L'any 1549 Sant Francesc Xavier se'n va anar al Japó i va començar bé però més tard va tenir molts problemes, coses del Govern, no del poble japonès, perquè durant segles sempre ha existit el catolicisme al Japó. Jo no crec que hi hagi incompatibilitat; però et contestaré referent a aquesta pregunta que: "com més dificultats hi hagi, més fort és aquest catolicisme" i "com més fort és aquest catolicisme, tindran més força per aconseguir una integració. Sí, jo sóc oriental i els meus pares no són catòlics; jo no coneixia aquesta religió i si hagués nascut de pares catòlics, potser no la valoraria tant; perquè he hagut de superar moltes barreres per arribar a això.

— Què és el que més t'impresiona del catolicisme?

— És una pregunta molt difícil. No puc contestar amb poques paraules. Perquè això és el que he pensat sempre: "¡hi ha quelcom!" ¿què és? Sí; Amor però ¿què és? Un dia viatjant a Madrid amb l'alcalde de Canet, em va preguntar: ¿Tu creus que hi ha el miracle, l'amor envers els altres...? Perquè fixa't, allí, a prop d'aquella casa veiem que hi ha una senyora que dona proves d'estimar molt

al seu fill, que és el millor del món per a ella. Però a 100 metres també hi ha moltes mares que pensen com ella: que els seus fills són els millors. Tots no poden ser els millors, però hi ha aquesta creença general, això és "l'amor". Sotoo continua: "Això és la meua clau", perquè ¿què és aquest amor? ¿qui ha dit Amor? "L'Amor és Déu". També puc dir-te que jo quan treballo, tallo la pedra per a les escultures i vull fer-ho bé, jo poso en el treball aquesta part del meu amor, perquè sense l'ajuda d'Ell, no sortiria la bellesa de l'escultura, fruit d'aquest amor.

— Creus que el teu constant treball en la continuació de l'obra de Gaudí, ha influït en tu, perquè donessis aquest pas?

— Indubtablement, l'obra de Gaudí la qual he estudiat molt (com he dit abans), m'ha ajudat a fer-ho. Perquè jo crec que encara que hom estudiï molt aquesta obra, si no és catòlic, no hi arriba, no entén Gaudí.

— Per què has escollit els noms de Lluç i Miquel Àngel?

— Lluç, perquè és patró del nostre Cercle d'Artistes i Miquel Àngel, en honor a aquest gran escultor i pintor al qual admiro molt.

■ Maria Jesús Fernández de Pinedo

NOVETATS CPL

• EL LECCIONARI DE LLUC

Guia homilètica per al cicle C

Autor: PERE TENA, 168 pàgs. 900 ptes.

Una presentació de cada diumenge (i de cada una de les seves lectures bíbliques). Escrit per a ajudar en la preparació de l'homilia dominical, però també molt útil per a tots els cristians que vulguin conèixer i viure millor el sentit de la Paraula de Déu de cada diumenge durant l'any litúrgic que ara comença. Publicat també en castellà.

• PASTORAL DE L'EUCARISTIA

Autor: PERE FARNÉS. 112 pàgs. 625 ptes.

Presentació litúrgico-pastoral de diversos aspectes de la celebració de l'Eucaristia (sentit de les monicions, de l'acte penitencial, de la comunió a la mà, etc.). Per a tots els qui participen activament a les nostres celebracions.

• MEDITACIONS SOBRE JESÚS

Autor: JOSEP LLIGADES. 56 pàgs. 225 ptes.

De Nadal a Pasqua, 16 meditacions sobre fets de la vida de Jesús. Per a reflexió/pregària personal o per a reunions comunitàries, convivències, etc. Publicat també en castellà.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneira, 6, 7 - 08002 BARCELONA

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es trobas sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Balmes, 64, 3^a, 2^a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

APOSTOLADO REPARADOR

Dona si desitja col·laborar, l'esperen!
Truqui als telèfons
428 38 77 - 215 38 57
de 22 a 0 hores.

Organitzat per la Fundació Blanquerna pels propers dies 28 i 29

Simposi Internacional sobre Educació i Salut

"A fora hi ha la figura de l'educador per a la salut, aquí és un concepte nou que no acaba de funcionar: cal donar-li la importància que té".

Aquesta afirmació del director de la Formació Permanent de la Fundació Blanquerna, Enric Masllorens, resum la intenció que mou aquesta Fundació per organitzar, amb l'ajut de l'Ajuntament i la Generalitat, el primer Simposi Internacional que es fa a casa nostra sobre la interrelació de la salut i l'ensenyament; un simposi que porta el nom de "El món de l'Educació i la Salut" i que se celebra els dies 28 i 29 d'aquest mes de novembre a l'Auditori Blanquerna.

"L'educació i la salut —argumenta Enric Masllorens— semblen disciplines diferents i dispers; i de fet, aquest camp conjunt de l'educació per a la salut només és conreat per alguns metges que no tenen gaire vocació de pedagogia". Darrerament, però, aquesta matèria interdisciplinària ha vist augmentada la seva importància en ser in-

clusa en el disseny curricular de la carrera de mestre. De cara a solucionar aquest buit que sobre l'educació per a la salut hi ha a casa nostra, s'ha organitzat aquest seminari, un seminari que comptarà amb veritables autoritats dintre del món de l'educació per a la salut.

Així s'ha confirmat l'assistència dels doctors B. Keith Tones i Trefor Williams, de la Leeds Politechnic del Regne Unit i de la Universitat de Southampton; també assistiran especialistes de Dinamarca, els EUA, Canadà, així com de tot Espanya.

Un camí per recórrer

El director de la Formació Permanent de Blanquerna voldria que aquest simposi servís per dedicar més atenció que la que ara es presta a l'educació per a la salut, ja que **"malgrat ser una assignatura teòricament molt important, ningú o pràcticament ningú no la fa bé; a qui li toca donar-la als nens acaba explicant que s'han de raspa-**

llar les dents i ja està". Aquest aire "d'assignatura-Maria" que té l'educació per a la salut es transmet també a l'educació dels mateixos mestres, i així a la mateixa escola de mestres de Blanquerna els futurs educadors la tenen considerada una assignatura de segon ordre. Aquest llarg camí que ens resta per recórrer fins a equiparar-nos amb el que es fa a l'estranger és el que pretén escurçar aquest simposi; un simposi que ha de servir de trampolí per a un projecte de màster, o curs de postgrau en educació per a la salut que té planejat la Fundació Blanquerna. Aquest simposi aconsegueix, en aquest context, segons diu Enric Masllorens, **"una funció d'escalfar l'ambient".**

El cost de l'organització ha pujat fins més enllà dels vuit milions de pessetes, cosa que la Fundació Blanquerna qualifica d'"un gran esforç econòmic". Aquest esforç s'ha vist ajudat per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat. Precisament serà el Conseller d'Educació, Josep

Laporte, l'encarregat el cloure el Simposi, i un altre conseller, el de Sanitat, Xavier Trias, el que l'inaugurarà.

Pel que fa a la participació, Enric Masllorens assegura que **"s'apunten tant mestres com metges i fins i tot psicòlegs. Tots en un nombre que calculem que s'acostarà al centenar".** El preu de la inscripció és de 15.000 pessetes.

Els objectius

Segons el programa presentat per la Fundació Blanquerna, integrada, recordem-ho, dintre la Universitat Ramon Llull, el Simposi pretén definir les necessitats de formació i els perfils curriculars dels professionals que actuen com a educadors per a la salut, així com discutir les perspectives futures en el desenvolupament i la recerca de l'educació per a la salut.

■ David Vidal i Castell

El nostre espiritisme fallit

Més d'una vegada, el meu bon amic fotògraf, de Navàs, i home d'arrelades conviccions religioses, en Lluís Teulats, m'ha dit que no coneix poc ni molt els evangelis aquell qui no s'adona que els evangelistes enfoquen la seva "càmera filmadora" només a aquelles escenes en les quals apareix clar el missatge religiós de Jesús de Natzaret.

Seguidament, deixeu-me dir que potser l'esperit de capelleta tancada fa que, podent-nos beneficiar de l'oportunitat que molts periòdics ens brinden per expressar les nostres conviccions, no ho fem. Ser cristià —entro en el tema— no significa pas un simple entusiasme per una doctrina moral, com a mi m'engresca la de Sòcrates. La Fe cristiana, perquè sigui Fe i sigui cristiana, demana que hom s'adhereixi existencialment a "algú"; anomenat Jesús, que, si fou mort, ressuscità i, actualment, és vivent. Anant pel món, cal observar que els pastors protestants evangelistes, en llurs celebracions, en poca cosa més insisteixen —com sant Pau—, sinó en el fet que Crist és viu. Quan hom vol fer sentir a un adolescent l'impacte d'aquesta creença, li diu que s'adoni que els cristians, en algun sentit, som els primers espiritistes. Potser ens hauríem de servir de les paraules en voga actualment per fer-nos entendre. Jesús, que si va morir crucificat, també va ressuscitar, es fa present i palpable en les nostres celebracions o assemblees. El corrent actual pentecostalista de pregària emocional expressada per cada u, vol tornar a allò vivencial i palpable que el cris-

tianisme era al principi. No confonguem el cristianisme amb una associació qualsevol amb finalitats benèfiques. Si fos qüestió de filosofia social, bastaria per ésser-ne, a llegir els diaris i prendre partit. De ser el cristianisme només un sistema sòcio-polític revolucionari —escriu Pauwels—, al Calvari, els jueus es varen confondre, ja que el vertader revolucionari, que volia que les coses canviessin, era Barrabàs.

Recordo haver llegit un article aparegut a "La Vanguardia", escrit per Elisa Lamas, la qual diu que, tot i que ens semblarà estrany, Espanya és considerat un país molt poc religiós per la resta d'Europa. En arribar —diu— a Espanya i assistir a diverses misses dominicals, he tingut la freda impressió que alguns predicadors escamotegen en els sermons la imprescindible transcendència, que és el títol del l'article de fons de "La Vanguardia". En algunes celebracions o misses —continua— he notat que grups de pressió manipuladors les aprofiten, no pas per portar la gent a la trobada amb Jesús, sinó l'aigua al seu molí. Quasi s'endevina —diu— llamentosament el partit polític al qual està afiliat el celebrant.

Avui —escriu Pauwels— surten corrents místics fora dels temples perquè els capellans no les susciten. No oblidem que, el cristianisme, és un espiritisme. I

si no ho és, no sé què és.

I això així, formulant la pregunta: ¿seríem capaços nosaltres de tenir la mansuetud, la fermesa de fe de Mn. Josep Barniol, capellà de l'Ametlla de Merola, per exemple?

Era l'any 36. En veure's Mn. Josep davant aquella xurma de facinerosos, que el venien a prendre, no tingué altra expressió que aquesta: "Què voleu, germans?"

És una paraula d'amor. Un cor sant, el de Mn. Josep, no podia tenir en aquell moment sublim cap altra paraula sinó la paraula

de l'amor, com la tingué el diví Mestre a l'Hort de Getsemani: Amic, a què has vingut? Amb un bes? La del sacerdot màrtir ve a ser un ressò de la de Jesús, plena d'amor: "Germans, què voleu?" Sap que vénen amb instruments d'odi; ell ni tan sols no hi fa cap referència. No els diu: què dueu a les mans? què són aquests instruments de mort? sinó, germans, què voleu?

És una paraula de mansuetud. Hi haurà hagut altres casos en les urpes dels seus perseguidors, intenti un esforç suprem de de-

fensa, d'evasió, fins i tot, de venjança. És molt humà. Ni es pot recriminar, puix, al cap i a la fi, el dret a la pròpia vida, si és de la mateixa naturalesa, també ve de Déu. I no pot ser condemnat el qui intenti, de la forma que sigui, la pròpia defensa, l'evasió, o en tot cas, en moments indefugibles, la mateixa venjança. Si aquests sentiments són molt humans, és molt divina la mansuetud de Jesús, que permeté als que venien a prendre'l, que s'aixequessin de terra; és molt divina la mansuetud de Mn. Josep, que, veient ja els instruments aixecats enlaire, els diu: "Què voleu, germans?"

■ Josep Picas i Pons

CANÇONS NADALENQUES CATALANES

Una cassette amb les nostres cançons de NADAL: "Fum, fum, fum, El Desembre congelat, El cant dels ocells, etc., etc...; però molt ben interpretades i orquestrades.

És una cassette excel·lent que agradarà als petits i als grans!

NOVETAT

Dibuix: Pilarín Bayés.

Orquestració: Manuel Oltra.

Interpretació: La coral infantil

"L'Esquellerinc del Cor Madrigal".

Tocatimbal és ja una gran col·lecció amb 5 cassettes de cançons populars catalanes com: El gegant del pi, En Jan Petit com balla, etc. i ara amb la cassette el núm. 6, tot amb cançons nadalenques...

Cassettes eufònic. Demaneu-los al vostre proveïdor.

Declaracions de Monsenyor Tagliaferri

“Volen recloure la religió i la fe cristiana perquè no molestin”

El nunci apostòlic a Espanya, monsenyor Mario Tagliaferri, afirma, en declaracions que publica la revista “Tiempo” que el dur marcatge al qual es veu sotmesa l'Església, “no em sembla que sigui a causa que busqui conquerir altres esferes, sinó més aviat que s'intenta privatitzar la religió i la fe cristianes, i recloure-les a la ‘sagristia’ perquè no molestin”.

Quant al deteriorament de les relacions entre Església i Estat, assenyala que, a voltes, hi ha punts de vista diversos i fins i tot tensions, però “es continua treballant. Sempre cal fer un esforç: reconèixer i obrir-se a l'alteritat”. Afegeix que aquesta és una obligació recíproca d'ambdós: “L'Església ha de reconèixer i obrir-se a l'Estat en el que és, i aquest ha d'obrir-se a l'Església en el que és aquesta”.

Neopaganisme

Pel que fa a la polèmica creada en diferents sectors socio-polítics espanyols després de les paraules de Joan Pau II sobre la

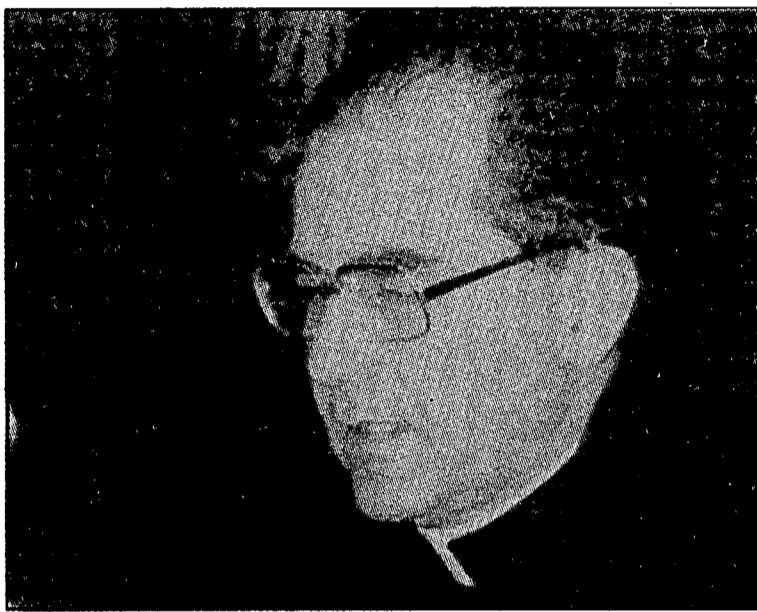
“descristianització” i el “neopaganisme”, monsenyor Tagliaferri destaca el context en el qual el Papa féu aquestes declaracions, “d'extraordinària riquesa i vitalitat de la tradició cristiana”.

“En aquest context —subratlla— s'ha referit als perills de les manifestacions de descristianització com l'exaltació de la possessió i consum de béns, l'individualisme narcisista, el permissivisme sexual, l'avortament, la droga..., els quals són precisament formes de neopaganisme”.

Conferència de pau sobre Orient Mitjà

Quant a la conferència de pau sobre Orient Mitjà, celebrada a Madrid, el nunci apostòlic manifestà que el Vaticà la valora “amb gran interès”, assenyala que els problemes arabo-israelians, palestí i del Líban “tenen dimensions molt més àmplies que els conflictes territorials, de per si greus i complexos”.

Recordà les dues cartes personals que el Papa envià a

El nunci es refereix als perills de les manifestacions de descristianització com l'exaltació de la possessió i consum de béns

George Bush i Mikhaïl Gorbtxov, en les quals destacava les dificultats existents per aconseguir la pau, però advocava per un acord “possible si es busca amb perseverança i tots intenten assolir-lo amb sensibilitat constant vers els drets fonamentals dels altres”.

Desmantellament del comunisme

Monsenyor Tagliaferri féu menció a unes declaracions del president de la Unió Soviètica, Mikhaïl Gorbtxov, en les quals destacava el “paper enormement positiu que el Vaticà i el Papa personalment jugaren per als

esdeveniments a Europa”.

En aquest sentit, el nunci remarca que la caiguda dels règims totalitaris de l'Europa de l'Est “no ha resolt les més greus preocupacions del Papa. Hi ha molts altres reptes, com el problema de la llibertat religiosa en el món islàmic o l'evangelització en un món que, en gran part, no coneix encara Crist”.

Projecte home

Així mateix, destacà l'esforç que realitza l'Església per lluitar contra algunes lacres socials, com la droga, la pobresa o la marginació. Prova d'això és “l'interès posat pel Papa i per tots els bisbes en l'educació i formació dels joves, els esforços per redimir els drogaaddictes, com testimonia el projecte home, que té el seu origen en l'Església, etc”.

“Alguns d'aquests fenòmens —conclou— són conseqüència directa d'una cultura deshumanitzada, i a penes passariem en una comunitat cristiana viva”.

■ E.P.

Joves Pro-Vida

L'eutanàsia és un acte inacceptable

L'associació Joves Pro-Vida ha expressat la seva profunda disconformitat amb la possibilitat, apuntada en algun mitjà informatiu, que el nou codi penal inclogui sopsosats despenalitzadors de l'eutanàsia.

En un comunicat difós, Joves Pro-Vida manifestà sobre aquest tema:

“Sense necessitat d'acudir a cap plantejament polític o religiós, es pot afirmar que l'eutanàsia és un

acte èticament inacceptable, com ho és qualsevol atemptat contra la vida humana des del seu inici en la concepció fins a la seva extinció natural.

La despenalització de l'eutanàsia obriria les portes a l'eliminació massiva de persones no productives per a la societat, i una situació incontrolable des del punt de vista d'una pretesa voluntarietat, de conseqüències socials alarmants com ha esdevingut ja a Holanda i

a altres països, on els pacients tenen desconfiança i por dels seus metges, arribant a crear el sindicat del pacient.

L'eliminació d'una persona, encoberta sota arguments de compassió o pietat, és tan hipòcrita com el fet que un ancià que ha treballat tota la vida pel país sigui eliminat quan ja no pugui ser útil per al treball. Aquesta és la pretensió d'un estat que, en la seva omnipotència, no solament s'apropia de la llibertat dels individus sinó fins de la seva pròpia vida.

Expressions com “dret a una mort digna” són clares mostres de l'interès que tenen els defensors de l'eutanàsia per confondre la societat. Eliminar una vida es el més allunyat de la dignitat.

Joves Pro-Vida refusa l'eutanàsia. Pensem que seria impossible de regular, i la seva administració estaria condicionada per múltiples interessos que farien impossible el seu control, arribant a una situació de permissibilitat que faria certa l'expressió que l'eutanàsia substitueix la medicina”.

■ E.P.

El Consell de la Joventut promourà mobilitzacions contra la llei Corcuera

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) convocarà una plataforma d'entitats cíviqes per promoure mobilitzacions ciutadanes i accions de boicot contra la Llei de Seguretat Ciutadana, coneguda popularment com a “llei Corcuera”.

El CNJC, que agrupa les entitats i organitzacions juvenils que operen en aquesta comunitat, promourà també la presentació d'un recurs d'inconstitucionalitat contra aquesta llei, en nom propi o a través del Síndic de Greuges.

Aquesta organització considera que la llei “és un atemptat contra la joventut i un atac a les llibertats democràtiques dels ciutadans”, limita els drets constitucionals i “estableix una política repressiva davant de problemes com el de les drogues, que han de tractar-se des de la prevenció”.

El CNJC presentarà les seves reivindicacions als partits polítics i al mateix ministre de l'Interior, José Lluís Corcuera, per demanar-los la retirada de la llei o la modificació dels continguts més polèmics durant el debat parlamentari.

■ E.F.E.

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PRO-VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42. 1r T. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA.

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Província _____ CP _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42. 1r T. 204 71 11 08034 BARCELONA

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Les monges betlemites, de clausura —Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu—, produeixen als seus obradors monàstics pessebres i altres imatges, així com baixos relleus, medalles, ceràmica, etc. Les imatges són fetes de dolomia —pedra del Pirineu, reconstituïda—, amb acabat a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina; la seva particularitat, doncs, és que són peces artesanals, úniques i de producció limitada. Us les recomanem ben especialment als subscriptors, amics i lectors de "Catalunya Cristiana" o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona. Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg il·lustrat):

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESÚS, MARIA I JOSEP: 8.560,- Pts.
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 5.800,- Pts.
3. ELS TRES REIS: 10.440,- Pts.
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 4.640,- Pts.

PESSEBRE DE MIDA GRAN

5. SAGRADA FAMÍLIA: 28.420,- Pts.
6. PASTOR AMB ANYELLS: 15.200,- Pts.
7. REI DRET: 15.000,- Pts.
8. REI ADORANT: 15.000,- Pts.

EN MARFILINA

9. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT: 9.400,- Pts.
10. STA. ANNA I MARIA: 4.600,- Pts.
11. CALVARI: 5.400,- Pts.
12. MEDALLÓ DE-BRESSOL: 3.400,- Pts.

ALTRES IMATGES

13. ST. JOSEP: 9.960,- Pts.
14. MARE DE DÉU TORRE DE DAVID: 9.600,- Pts.
15. MARE DE DÉU ROMÀNICA: 14.800,- Pts.
16. ST. BENET: 9.200,- Pts.

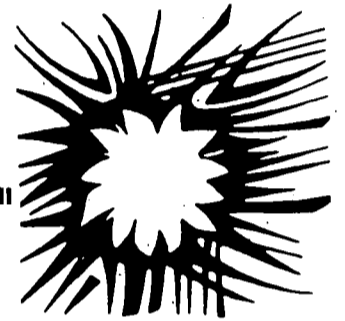

Felicitations de Nadal

Per tal que pugueu felicitar com cal el Nadal i el Cap d'Any, tenim editada una sèrie de 8 nades diferents, amb composicions fotogràfiques de les figures de pessebre de les monges betlemites. A cada nadala hi ha una frase destacada i el text d'una de les nostres cançons de Nadal tradicionals. Una col·lecció, doncs, molt apropiada per a les vostres felicitacions i, alhora, un ajut a "Catalunya Cristiana".

17. BOSSA AMB LA COL·LECCIÓ DE VUIT NADALES (amb sobres): 650,- Pts.

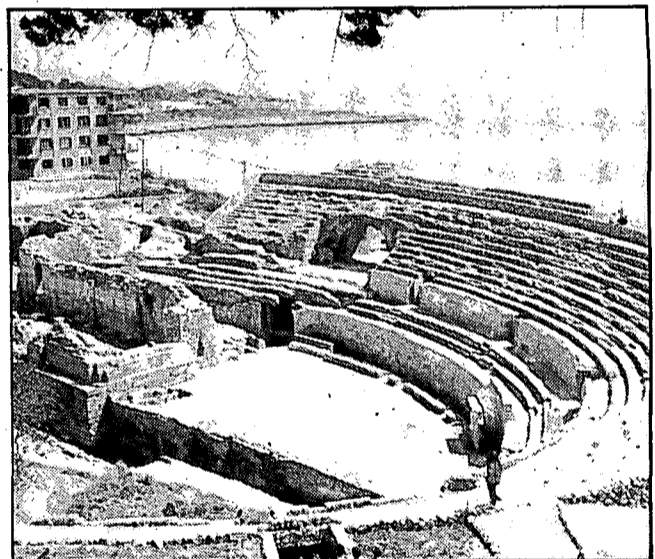
"8 models"
"8 cançons"

Calendaris de Catalunya Cristiana 1992

Tornem a oferir el CALENDARI LITÚRGIC, com l'any passat, per la seva acceptació i com a servei a tots els fidels, tant els laics com els religiosos i eclesiàstics, amb el propòsit de fer accessible la litúrgia a tots els qui hi participen. Per altra banda, hem redissenyat aquesta vegada el CALENDARI MURAL, obsequi de l'Associació d'Amics a tots els subscriptors del setmanari, d'acord amb una disposició i format més practicables, per tal que continuï essent present i útil com a full d'anotacions i amb el missatge permanent que comporta. El fet que l'any 1992 tingui unes especials connotacions esportives, ha marcat en certa forma la pauta o fil conductor tant de les il·lustracions com dels ingredients de reflexió i de pregària. Per tant, adquireu-los a temps, abans no s'exhaureixin!

18. CALENDARI LITÚRGIC 1992: 195,- Pts.
19. CALENDARI MURAL 1992: 350,- Pts.

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	TOTAL PTS. <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	

(Càrrec de 510,- Pts. per despeses d'emballatge i tramesa)

Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

Ho pagaré contra reemborsament (hi carregarem les despeses corresponents).

Data: _____
Signatura: _____

Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana", i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana".

PER CORREU:

Emplenant la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana". Ens permetrem carregar 510,- Pts. per despeses d'emballatge i tramesa per correu.

XVII Premi Vila de Martorell

Convoca: Ajuntament de Martorell

Lliurament de treballs: Patronat de Cultura de l'Ajuntament de Martorell. C. de Santacana, 13. Tel. (93) 775 32 54 - 08760 Martorell (Baix Llobregat)

Resum de les bases: Aquest premi s'atorgarà a una obra original i inèdita de poesia.

Extensió mínima: 500 versos.

Els treballs es presentaran per duplicat, mecanografiats, amb indicació del nom, cognoms i adreça de l'autor. Caldrà adjuntar-hi la fitxa d'inscripció. En el sobre es farà constar la inscripció "Optant al Premi Vila de Martorell 1992".

Composició del Jurat: Joaquim Buxó, Josep Carol, Josep Cruset, Llorenç Gomis i Àlex Sussana. Actuarà com a secretària la que ho és de la Corporació Municipal.

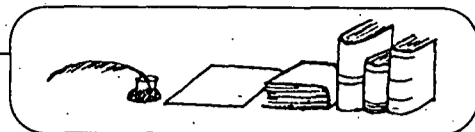
Termini de presentació de treballs: 02.02.92

Data del veredict: 13.04.92

Data de lliurament dels premis: 25.04.92

Dotació: 150.000 Ptes. i posterior publicació de l'obra guanyadora per Editorial Columna.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (13)

Les espatilles són dues i l'esquena és una. Faig aquest aclariment previ, per deixar ben assentat que l'equivalència d'"hombro" és espatlla o muscle, i la d'"espalda" és esquena, contra el que podria semblar pel paral·lelisme "espalda" - espatlla. De fet, en més d'una ocasió han aparegut textos escrits dient, per exemple, que Barcelona ha viscut sempre d'esquenes al mar, o que algú tenia la despreocupació de tirar-s'ho tot a l'espatlla. Convé tenir idees clares sobre aquesta qüestió si no volem caure en aquests errors.

El mot esquena és molt viu en la nostra llengua, i l'usem correctament. En canvi, espatlla es veu suplantat ben sovint pel castellanisme "hombro", i pel derivat "hombreira", que hauria de ser musculera.

Hi ha força confusió, també, en l'ús d'aquestes tres substantius semblants: muscle, múscul i musclo. Muscle ja hem vist que és sinònim d'espatlla. Múscul, que, de vegades, hom rebutja creient-lo un castellanisme, és ben correcte, i es refereix a les masses carneses i contractils que produeixen els moviments del cos humà. El musclo queda breument i exacta definit amb aquells versos del Bestiari, de Pere Quart: "Anà perdent la salut/ de taüt beure a doble queix./ Fou enterrat en tant/ al fons d'un arbre de peix". Arronsar-se d'espatilles és un gest que vol dir indiferència o resignació, sense que s'hi hagi d'afegir cap paraula, moltes vegades. Els personatges importants es fan

guardar les espatilles per pinxos professionals, que s'hi guanyen la vida.

L'esquena, molt més que les espatilles, ha provocat un gavadal de frases fetes d'un ús popular molt freqüent. Primer li donava copets a l'esquena, en senyal d'amistat, i després li girava l'esquena. Va caure d'esquena quan va saber que el gendre volia viure a la seva esquena amb l'esquena dreta. N'hi ha que no poden doblegar l'esquena perquè hi tenen un os molt llarg i rígid; són els que s'ho tiren tot a l'esquena i sempre en busquen un que tingui bona esquena i pari l'esquena per repenjar-s'hi. Li feia esqueneta per ajudar-lo a fi que no s'hi girés d'esquena.

Ja veieu que l'esquena és relacionada pel poble molt estretament amb la ganduleria, i se'n burla amb això de l'os a l'esquena, i d'un gandul en diu un esquenadret. L'esquena no té un os, sinó unes quantes dotzenes d'ossos petits i articulats entre ells, les vèrtebres, que donen flexibilitat al cos. Constitueixen l'espina, denominació popular que ve de l'evident comparança amb l'espina central dels peixos que mengem. També en diem el rosari de l'esquena.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— Un Centre Comercial de moltes sucursals n'escriu la llista a les bosses de plàstic amb què lliura les mercaderies. I hi encapçala una altra llista de Centres Adherits. És aquí on falla perquè adherits va amb t.

■ Albert Pera

LA SARDANA I LA DANSA

Cent anys del naixement del mestre Antoni Català

El grup "Ripollet Sardanista" ha celebrat recentment el seu setzè aniversari amb un concert de sardanes i cant coral, amb la cobla Ciutat de Girona i la societat coral "El Vallès", i una tarda de sardanes amb tres audicions seguides a càrrec respectivament de les cobles Vila de Blanes, Sant Jordi i Jovenívola de Sabadell. El concert es va fer la nit del dissabte, 16 de novembre, i les ballades a la tarda del diumenge.

Antoni Català.— El dia 21 de novembre es compleixen cent anys del naixement a Sitges del Mestre Antoni Català i Vidal, prestigiós compositor, director coral i crític musical, una de les figures importants en la música de primers de segle. La vila de Sitges particularment i tot el món de la música en general s'han fet ressò d'aquesta efemèrides perpetuant la figura de l'eminent músic sitgetà.

Agapit Torrent.— En el concert del dia 24 de novembre, a Figueres, es retrà homenatge pòstum

a aquest compositor i músic, del qual es remarcà una llarga estada a la cobla La Principal de La Bisbal, a la qual va proporcionar molts èxits en el seu vessant d'orquestra. Havia compost també diverses sardanes, algunes d'elles amb una excel·lent acollida per part del públic. En el concert de Figueres, el quinze organitzat per la colla "Figueres", hi intervindràn les cobles Els Montgrins i La Principal de La Bisbal.

"Unió".— Ha aparegut el tercer número de la revista "Unió", que edita la Unió de Colles Sardanistes de Catalunya. Amb una continuïtat d'interès i contingut seguint la línia del primer número, "UNIO", en aquesta estructuració en el món de la sardana i, també, per extensió, en altres aspectes de la Cultura Popular. Li augurem llarga vida tot desitjant que pugui mantenir el seu èxit inicial.

■ Josep Ventura

XXVI Premis "Ciutat d'Olot"

Convoca: Ajuntament d'Olot
Lliurament de treballs: Apartat de correus núm. 157 d'Olot. Tel. (972) 26 00 00 - 17800 Olot (Garrotxa)

Resum de les bases: Aquest premi s'atorgarà a la millor obra inèdita (novel·la o recull de contes) adreçada als nois i noies d'edats compreses entre els 9 i els 14 anys.

No s'admetran treballs guardonats en altres certàmens.

Extensió: de 60 a 100 folis.
Els treballs es presentaran per quintuplicat, en folis mecanografiats a doble espai, amb indicació del títol de l'obra i el premi al qual concursen, com també el nom i l'adreça de l'autor. Qui desitgi concursar sota pseudònim haurà d'adjuntar un sobre tancat que contingui les dades de l'autor, i a l'exterior del qual figurarà el pseudònim corresponent.

Composició del Jurat: Pilarín Bayés, Francesc Boada, Teresa Duran, Carmina Portell i Josep Salvatella.

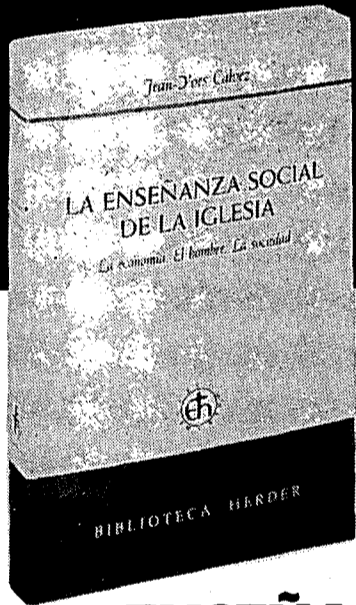
Termini de presentació de treballs: 15.01.92

Data de lliurament dels premis: 25.04.92

Dotació: 200.000 Ptes. i posterior publicació de l'obra guanyadora en una de les col·leccions de Pirene Editorial, S.A.L.

Novedad editorial

1991 AÑO DE LA DOCTRINA SOCIAL DE LA IGLESIA

Jean-Yves Calvez

LA ENSEÑANZA SOCIAL DE LA IGLESIA

14x22 cm. 352 págs.
Rústica, 2800 ptas. (IVA incl.)

Jean-Yves Calvez, prestigioso sociólogo, autor de numerosas obras, jesuita, consejero del padre Arrupe y experto en el concilio Vaticano II en cuestiones relacionadas al tema, nos ofrece ahora este libro para que el lector pueda formarse su propio criterio acerca de las críticas lanzadas desde los más diversos sectores sobre la enseñanza social de la Iglesia.

Para unos, esta doctrina social es una ideología abusivamente añadida al evangelio. Para otros, es una doctrina blandengue, fofa y sin nervio, que pretende mantener el statu quo. Ultimamente no han faltado quienes la han tildado de algo revolucionaria y socializante al criticar por igual el capitalismo liberal y el colectivismo marxista.

De venta en librerías

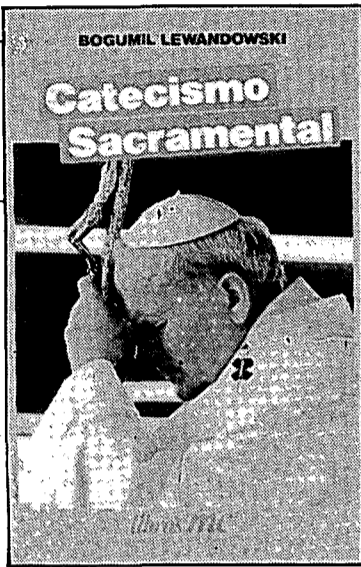
EDITORIAL HERDER

Provenza, 388 - 08025 Barcelona
Tel. (93) 257 77 00 - Fax (93) 207 34 48

LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES •

Textos de gran riqueza i profunditat

**Bogumil
Lewandowski.**
*Catecismo
Sacramental. Libros M.C.*

el sentit que Crist va desitjar per als Sagraments.

La inclusió de les referències sacramentals en el nou Codi de Dret Canònic donarà a conèixer a moltes persones uns textos de gran riquesa i profunditat.

Aquest **Catecismo Sacramental** és una guia per redescobrir les incomparables riqueses de la Veritat, antigues però sempre noves, lliurades per Crist a tota la humanitat.

A vegades, la recerca de Déu es concreta en una impacient angoixa de trobar veritats, i no s'encerta de trobar amb l'única Veritat que dona vertader i total sentit a l'existència.

L'autor, Bogumil Lewandowski, aporta amb aquest llibre un mitjà per a facilitar als qui vulguin orientar-se per la via del cristianisme, en aquests temps de confusió, quan alguns o molts no encerten a trobar el camí correcte.

Els sagraments són petjades de Crist sobre els viaransys de la vida. Conèixer bé aquestes "petjades" facilita l'ascensió adequada cap al Creador.

Lewandowski recopila en aquesta obra textos de la Sagrada Escriptura, del Magisteri de l'Església i de la Litúrgia, que faciliten la tasca d'aprofundir en

Maria, la suprema contemplativa

Maria fou la gran, la suprema contemplativa. Quan l'Evangeli —tot just dues vegades— s'inclina cap a la intimitat de Maria, la ploma de Lluc anota sobriament: "Maria conservava totes aquestes coses dintre seu, ponderant-les en el seu cor". Així (2,19), després del naixement meravallós: "I la seva mare conservava aquestes coses en el seu cor." Així (2,51), en

trobar-lo en el Temple. I així, segurament, encara que se'ns digui, en tots els altres passos de la vida de Jesús als quals Ella va assistir o als que va conèixer per la referència dels deixebles que no tindrien a la Mare absent dels esdeveniments del Fill.

Aquest llibre no té altre propòsit que aquest: besllumar, encara que sigui temeràriament, aquestes coses que Maria guardava en el seu "cor". El cor és la víscera carnal on més se sent la vida espiritual. El llenguatge vulgar l'utilitza per a totes les situacions radicals: "posar cor" en un infant; és a dir "amb el cor a la mà"; "em diu el cor"; "estimar amb tot el cor". Maria guardava aquestes coses dins el seu "cor" en la seva memòria, en la seva emoció, en la seva intel·ligència, en la seva intuïció.

El que en aquest llibre volem endevinar és meravellós, i se'ns escaparà en enormes dosis de la ploma. L'espill en el qual intentem veure-ho era, però, senzill i net, com no n'hi ha cap més.

Confluència de les ciències socials

Paul Claval. Els mites fundadors de les Ciències Socials. Ed. Herder.

Les ciències socials es fonamenten sobre un cert nombre d'hipòtesis de base. Però a diferència del que succeeix en l'àmbit de les ciències naturals, aquests principis no defineixen la lògica a seguir en la demostració, sinó que tenen la funció d'orientar la recerca en unes direccions determinades: allò que defineixen és un cert marc de referència i un cert model de l'home i de la societat. En aquest sentit són, literalment, uns mites: **els mites fundadors de les ciències socials.**

El llibre de Paul Claval analitza quins són aquests mites: el mite del contracte social en les seves diferents versions, el de la llei dels tres estats, el mite d'"El capital" i el mite d'Edip. I n'estudia les con-

seqüències, tant a nivell de les teoritzacions a les quals han donat lloc, en sociologia i economia, en història, en lingüística, en ciència política, en geografia, en psicologia i en antropologia, com a nivell de les ideologies que n'han derivat, del liberalisme al socialisme i els actuals corrents crítics.

Els creadors d'aquests mites (Hobbes, Locke i Rousseau, Comte, Marx i Freud) són els pares de les ciències socials: però llur celebritat es deu menys a llurs aportacions científiques que a l'eficàcia amb la qual van saber crear unes ideologies que donessin sentit a l'existència humana. I és que, en llur funció social, les ciències de l'home i de la societat són molt més properes a les religions d'allò que els científics socials estan disposats a admetre: com les religions, ens proporcionen en definitiva una interpretació del món, del temps i de la història.

Los calendarios escandalosos que firmas de diferentes actividades reparten, creyéndolos la mejor propaganda para sus productos, no sólo desprestigian a la entidad anunciante sino que degradan a quienes los reciben.

**¿NO TENEMOS
LOS CRISTIANOS
UNA GRAN
RESPONSABILIDAD EN
MORALIZAR
EL AMBIENTE?**

Sí, la tenemos todos. Frente a la inmoralidad que envilece, debemos alzar la bandera de un arte digno.

**ALMANAQUE
DE BOLSILLO
PARA 1992**

Sólida y manejable cartulina plástica en off-set a todo color.

Disponemos de dos modelos:

- a) INMACULADA (Murillo).
- b) JESÚS (Hoffman).

Precios:

Hasta 500 ejemplares a 12,- Ptas.
En adelante a 10,- Ptas.

**CALENDARIO
DE BOLSILLO
PARA 1992**

NOTA - PEDIDO

D..... Domicilio.....
D.P. POBLACION..... PROVINCIA.....
solicita el envío a reembolso de ejemplares del ALMANAQUE DE BOLSILLO PARA 1992.

En cada cartulina hay un espacio en blanco por si se desea imprimir algún texto. El importe de la impresión del texto que se indique, a cuenta del cliente.

Pedidos: OBRA CULTURAL - Roger de Lúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 - Barcelona

Exhibició blaugrana a Riazor

El 0-4 de Riazor del Barça, davant el modest Corunya, no és fruit de la casualitat, sinó de les possibilitats d'una plantilla que compta amb jugadors de gran qualitat que fins ara no havien trobat en la lliga aquell punt d'inspiració que fa superar els obstacles amb facilitat.

Al costat de jugadors amb molta empena (Bakero, Stoikov o Nadal), el Barça disposa d'homes d'una tècnica depurada i que veuen el futbol amb facilitat (Guardiola, Laudrup o Begiristain), que varen meravellar a La Corunya, aportant dosis d'imaginació i fantasia al joc. Quelcom que el bon aficionat al futbol agraeix, perquè no són freqüents als camps de futbol.

Costa d'entendre, després d'exhibicions com la de Riazor, perquè el Barça va perdre punts tan valuosos davant equips com el Sevilla, Gijón, Oviedo o Logronyès. Punks que poden valer el seu pes en or al final d'una competició en què es premia la regularitat i no pas la brillantor mostrada en determinats partits.

En aquesta ocasió, per primera vegada, Cruyff va repetir alineació i sembla que finalment està trobant l'onze ideal. El tècnic holandès va fer massa proves en plena competició i va mostrar una certa desorientació.

Malgrat aquesta rotunda victòria, la situació continua essent complicada per al Barça en la lliga, ja que el Madrid, en poques jornades, ha aconseguit un avantatge substancial i no mostra, tot i no jugar excessivament bé, debilitats. Només ha perdut un punt en el que portem de competició, fet que demostra la seva solidesa i ambició per recuperar el títol.

El Barça juga amb la pressió de saber que no pot badar més, perquè té el líder molt lluny. El treball de Cruyff és motivar convenientment els seus homes perquè no caiguin en la temptació de tirar la tovallola. Manquen encara molts partits i en el món del futbol tot és possible.

■ Tomàs Puntí

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Deportivo	0	Barcelona	4	R. Sociedad	2	Ath. Bilbao	0
Albacete	2	Logroñés	0	Zaragoza	2	Valladolid	0
Burgos	0	R. Madrid	2	Oviedo	2	Cádiz	1
Mallorca	0	Sp. Gijón	1	At. Madrid	1	Tenerife	0
Español	1	Sevilla	1	Osasuna	0	Valencia	1

1. Real Madrid	19 + 9	10
2. At. Madrid	16 + 6	10
3. Sp. Gijón	14 + 4	10
4. Burgos	13 + 3	10
5. Zaragoza	13 + 3	10
6. Barcelona	12 + 2	10
7. Valencia	12 + 2	10
8. Sevilla	11 + 1	10
9. Oviedo	10	10
10. Logroñés	10	10
11. R. Sociedad	9 - 1	10
12. Albacete	8 - 2	10
13. Osasuna	8 - 2	10
14. Valladolid	7 - 3	10
15. Cádiz	7 - 3	10
16. Tenerife	7 - 3	10
17. Español	7 - 3	10
18. Deportivo	6 - 4	10
19. Ath. Bilbao	6 - 4	10
20. Mallorca	5 - 5	10

Eusebio (Barcelona)

GOLEJADORS

Butragueño (R. Madrid)	7
Hierro (R. Madrid)	6
Zamorano (Sevilla)	6
Corbalán (Albacete)	5
Fonseca (Valladolid)	5
Polster (Logroño)	5
Koeman (Barcelona)	5
Carlos (Oviedo)	4
Escaich (Español)	4
Manolo (At. Madrid)	4
Michel (R. Madrid)	4
Monchu (Sp. Gijón)	4
Pardeza (Zaragoza)	4

SEGONA DIVISIÓ

Las Palmas	1	Racing	1	Betis	4	Sestao	1
Barcelona B	3	Castellón	2	Avilés	0	Eibar	0
Palamós	1	Lleida	0	R. Madrid	1	Figueres	1
Sabadell	1	Málaga	2	Rayo	0	Murcia	0
Bilbao Ath.	1	Mérida	2	Compostela	2	Celta	0

1. Celta	18 + 6	12
2. Betis	17 + 5	12
3. Figueres	17 + 5	12
4. Rayo	16 + 4	12
5. Lleida	15 + 3	12
6. Compostela	13 + 1	12
7. Mérida	13 + 1	12
8. Racing	13 + 1	12
9. Murcia	13 + 1	12
10. R. Madrid	13 + 1	12
11. Eibar	13 + 1	12
12. Barcelona B	11 - 1	12
13. Palamós	11 - 1	12
14. Avilés	10 - 2	12
15. Sabadell	9 - 3	12
16. Castellón	9 - 3	12
17. Málaga	9 - 3	12
18. Bilbao Ath.	8 - 4	12
19. Sestao	7 - 5	12
20. Las Palmas	5 - 7	12

Zurdi (Sabadell)

GOLEJADORS

Gudelj (Celta)	13
Jose M. (R. Madrid)	6
Paquito (Mérida)	6
Comas (Rayo)	4
Vermes (Figueres)	4
Márquez (Figueres)	4
Bartolo (Lleida)	4
Amavisca (Lleida)	4
Pedro (Rayo)	4
Naixes (Murcia)	4
García C. (Rayo)	4
Pruden (Rayo)	4
Gabino (Betis)	4

LA TRAVESSA

JORNADA 12 (17-11-91)

1. Deportivo - Barcelona	2
2. Albacete - Logroñés	1
3. Burgos - R. Madrid	2
4. Mallorca - Sp. Gijón	2
5. Español - Sevilla	X
6. R. Sociedad - Ath. Bilbao	1
7. Zaragoza - Valladolid	1
8. Oviedo - Cádiz	1
9. At. Madrid - Tenerife	1
10. Osasuna - Valencia	2
11. Palamós - Lleida	1
12. Sabadell - Málaga	2
13. Rayo - Murcia	X
14. Compostela - Celta	1
Pleno 15	
Avilés - Eibar	X

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 13 (24-11-91)

1. Deportivo - Albacete	
2. Logroñés - Burgos	
3. R. Madrid - Mallorca	
4. Sp. Gijón - Español	
5. Sevilla - R. Sociedad	
6. Ath. Bilbao - Zaragoza	
7. Valladolid - Oviedo	
8. Cádiz - At. Madrid	
9. Tenerife - Osasuna	
10. Barcelona - Valencia	
11. Mérida - Betis	
12. Sestao - Avilés	
13. Eibar - R. Madrid	
14. Figueres - Rayo	
Pleno 15	
Racing - Celta	

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

1. Deportivo - Albacete
2. Logroñés - Burgos
3. R. Madrid - Mallorca
4. Sp. Gijón - Español
5. Sevilla - R. Sociedad
6. Ath. Bilbao - Zaragoza
7. Valladolid - Oviedo
8. Cádiz - At. Madrid
9. Tenerife - Osasuna
10. Barcelona - Valencia

SEGONA DIVISIÓ

Mérida - Betis
Sestao - Avilés
Eibar - R. Madrid
Figueres - Rayo
Racing - Celta

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'ofrir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes.

Enquadernació Guaflex, amb dues tintes.

P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

■ F.A.

televisió

Programació del 24 al 30 de novembre de 1991

CTC

TV
3

DIUMENGE, 24
09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 Una caseta al camp (D)
13.00 La reina de casa (D)
13.30 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Club super 3
15.35 Tarda de cine (D): «Sahara»
17.35 Stingray (D)
18.35 Roseanne (D)
19.00 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Trenta minuts
21.35 Dallas (D)
22.25 Gran estrena: «Dissabte, diumenge i dilluns»
23.25 SIGNES DELS TEMPS

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
09.50 Gradul's, ara pot
10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 T/N Comarques
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Bona cuina
20.15 Bona cuina

20.30 Telenotícies - El temps

DILLUNS, 25
11.00 Trenta minuts
11.30 Això és massa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Betes i films
21.35 Pantalla (D): «Els amos de la nit»
23.30 Telenotícies - Diners
24.00 Tot l'esport

DIMARTS, 26
11.00 Thalassa
11.30 Versió directa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Amor a primera vista
22.15 Jerry Lewis Show

22.45 Quan es fa fosc
23.45 Telenotícies - Diners
00.15 Tot l'esport

DIMECRES, 27
11.00 Personal i intransferible
11.40 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)

15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.05 Cinema 3: «Danquis»
23.45 Informatiu cinema
00.15 Telenotícies - Diners
00.45 Motor a fons
01.15 Tot l'esport

DIJOUS, 28
11.00 Vida salvatge
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 El joc del segle
22.40 Actual
23.40 Telenotícies - Diners
00.10 Tot l'esport

DIVENDRES, 29
11.00 Vida salvatge
11.40 Actual
13.00 Riviera (D)

13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.20 Pel·lícula: «Una amenaça de mil milions de dòlars»

DISSABTE, 30
09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 El joc del segle
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Club Super 3
15.40 Tarda de cine: «Veracruz» (D)
17.30 El pare Dowling (D)
18.30 Cop de sort
19.30 El famós Teddy Z (D)
19.55 Baby boom (D)
20.30 Telenotícies
20.25 El temps
21.05 Això és massa
22.05 Cine nit: «Gandhi»

TV
2

DIUMENGE, 24
08.00 Clip clap video
09.00 SANTA MISSA
09.45 Faules d'Europa
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «El bandido geresoso»
12.00 Domingo deporte
15.30 Cine paraíso presenta (I): «La indómita»
17.05 Días de cine
17.30 Frecuencia pirata
21.00 L'informatiu
21.15 Las colecciones de la 2: «Amor de madre»
23.00 Estudio estadio
00.00 Off cinema
01.30 Alicia

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
10.05 TV educativa
16.25 Redacció a la 2

DILLUNS, 25
08.00 Dibuja - 2
11.00 La auténtica charlotte
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Atac i gol
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip, clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Falcon Crest
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «Luz Roja»

19.30 ACB
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.15 La estrella es... los estudios de la Universal 75: «Noche en la ciudad»
00.00 Rápido
00.30 Cine club: «Una llama en mi corazón»

DIMARTS, 26
08.00 Dibuja - 2
11.00 La auténtica charlotte
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Mediterrània
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Falcon Crest
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «El hombre que vendió su alma»
19.30 Deportes
20.00 L'informatiu
20.30 Contrapunt
20.45 Força Barça
21.15 Punto y aparte
22.15 Llamadas a medianoche
23.15 Escalofríos
00.00 Prisma
00.30 Cine club: «Al acecho»

DIMECRES, 27
08.00 Dibuja - 2
11.00 La auténtica charlotte
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé

13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Força Barça
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental

16.30 Falcon Crest
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión
19.30 Barcelona olímpica
20.00 L'informatiu Vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Especial
21.15 Economía
21.20 Línea 900
22.15 El supercine de la 2: «Car Wahs, un mundo aparte»
00.00 Imágenes perdidas
00.30 Cine club: «El gran balco»

DIJOUS, 28
08.00 Dibuja - 2
11.00 Tandarra
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Cara B
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Falcon Crest
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera Sesión: «La Cumparsita»
19.30 Via olímpica
20.00 L'informatiu
20.30 Contrapunt
20.45 Petits estats
21.15 Los Simpson
21.45 Matrimonio con Hijos
22.15 Dijous cinema: «El poder del deseo»
00.00 Metropolis
00.30 Cine club:

«Dama por un día»

DIVENDRES, 29
08.00 Dibuja - 2
11.00 Tantarra
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Tennis
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Literal
21.15 Documentos TV
22.15 El mirall:
01.20 Cine club: «M. el vampiro de Dusseldorf»

DISSABTE, 30
08.00 Secuencias
09.00 España en solfa
10.00 Cine para todos: «Tres huchas para Oriente»
12.00 N.B.A.
13.30 Atac i gol
14.25 L'apuntador
14.30 L'informatiu
15.00 Sábado deporte
16.25 Redacció de la 2
16.30 Sábado deporte
19.30 Redacció de la 2
19.35 Pista de estrellas
20.00 Sala-2
21.45 Devórame otra vez
22.45 L'informatiu
22.30 Va de cine
23.00 Mozart
00.00 La tabla redonda
01.00 Cine club: «Sofia»

canal
33

DIUMENGE, 24
13.00 Hoquei patins
14.30 Futbol americà
15.30 Gol a gol
16.00 Tennis taula
17.50 Moments olímpics
18.00 Bàsquet
19.00 Tennis
20.30 L'equalitzador
21.30 Gol a gol
23.45 Sputnik concert
00.45 Informe mundial CNN

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
17.15 Gradul's, ara pot

17.45 Universitat oberta
18.10 Victor
18.30 Star Trek
19.20 Vliptoman
20.00 Tot l'esport
21.30 Les notícies amb Josep Cuní
22.00 El temps-Diners
21.25 Mil paraules

DILLUNS, 25
19.25 Bàsquetmania
19.55 Moments olímpics
20.20 Sputnik TV
20.55 Gent del barri
22.15 Versió directa

23.10 Segle XX
00.10 Jazz & Co

DIMARTS, 26
19.25 Bàsquetmania internacional
20.20 Sputnik TV
20.45 Soprtieg Super 10
20.55 Gent del barri
22.15 Teatre: «Mozart Inquest»

DIMECRES, 27
19.25 Motor a fons
20.20 Sputnik TV
20.45 Sorteig Lotto 6/49
20.55 Gent del barri
22.15 60 minuts

23.15 Canal 34:

DIJOUS, 28
19.25 Esports show
20.30 Bàsquet
22.15 Informatiu cinema
22.45 Fila 33: «El fantasma de la llibertat»

DIVENDRES, 29
19.25 Futbol 92
20.20 Sputnik TV
20.50 Gent del barri
22.15 Els intocables
23.05 Tres catorze setze
23.50 La vida de Mozart

DISSABTE, 30
13.15 SIGNES DELS TEMPS
14.00 Cadència
15.00 Vibria
15.15 Personal i intransferible
16.00 Tennis
17.55 Moments olímpics
18.00 Futbol anglès
19.45 Moments olímpics
19.50 Futbol
21.50 Esports al 33
22.05 Telenotícies,
22.30 Thalassa
23.10 Més enllà del 2000
24.00 Mozart: una vida per la música

TV
1

DIUMENGE, 24
08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Campo y mar
12.00 135 escons
12.30 Un, dos, tres...
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno d'Artacán
16.00 Sesión de tarde: «Círculo resplandeciente»
17.35 Los cuentos de Alf
18.05 Colegio Degraffi
18.35 Juego de niños
19.05 Un mundo diferente
19.35 Pobre niña rica
20.30 Telediario-2
21.05 Juzgado de guardia
21.35 Domingo cine: «Marcado para morir»
23.15 No tan bestias
23.40 Valentina
23.50 Avance Telediario
23.55 En canoa del Amazonas al Caribe
00.25 Arte y artistas flamencos
00.55 Música N.A.

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.35 Informativos en inglés
08.00 Avance telediario
08.05 Cada mañana
09.00 Avance telediario
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuna
14.00 L'Informatiu migdia
15.00 Telediario-1
17.30 Avance Telediario
20.30 Telediario-2

DILLUNS, 25
09.05 Sesión matinal
10.25 De par en par
12.10 Amor prohibido
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Más vale prevenir
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novato y veterano
21.05 El precio justo
22.35 La piovera
23.50 En portada
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Acervo

DIMARTS, 26
09.05 Sesión matinal
10.25 De par en par
12.10 Amor prohibido
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Tendido cero
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novato y veterano
21.05 Los vídeos de primera
21.40 Sesión de noche. El humor de Paco Martínez Soria
23.20 A debate
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Semejanzas
01.50 **TESTIMONIO**

DIMECRES, 27
09.05 Sesión matinal
10.25 De par en par
12.10 Amor prohibido
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 La última frontera
18.00 Juega con nosotros

19.30 Novatos y veteranos
21.00 Noche de Humor: «Taller mecánico» - «Las chicas de oro»
22.05 Réquiem por Granada
23.00 Grandes relatos
23.50 Diario noche
00.20 Punto de vista
00.30 Caja de música

DIJOUS, 28
09.05 Sesión matinal
10.25 De par en par
12.10 Amor prohibido
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Llave en mano
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novatos y veteranos
21.05 Primero izquierda
22.15 El primi-juego
23.00 Estrenos TV
01.05 Diario noche
01.25 Punto de vista

DIVENDRES, 29
09.05 Sesión matinal
10.25 De par en par
12.10 Amor prohibido

13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Seguridad en marcha
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novatos y veteranos
21.05 Un, dos, tres...
23.30 La pasión de Gabriel
00.30 Diario noche
00.55 Alucine

DISSABTE, 30
08.00 Caja de música
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Concierto del Sábado
11.00 3, 2, 1, contacto
11.30 Juega con nosotros
13.00 Encuentro juvenil con Banesto
14.00 Rockopop
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde «El Western»
17.35 Club Disney
19.35 El tiempo és oro
20.30 Telediario-2
21.05 Informe semanal
22.00 Sábado cine

antena
3

DIUMENGE, 24
06.00 Oh video
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 3 de A3
08.00 El gordo
09.33 La guardería del domingo
11.00 Fútbol sala
12.30 Peyton Place
13.15 Polvo de estrellas (I): «Los remeros del Volga»
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «La conquista del Oeste»
20.03 La familia Newton
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.35 Noche de lobos: «Lo oculto»
00.30 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
06.45 Noticias
07.30 Aula-3
08.00 Noticias de economía
08.15 La guardería

09.30 Tan contentos
09.45 La salud
10.00 El oro y el barro
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza
14.03 Noticias religiosas
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias
15.30 Leonela
18.00 Teletienda
18.10 La merienda
19.40 La ruleta de la fortuna

20.30 Noticias
DILLUNS, 25
07.00 Los protectores
16.30 Telecine: «Hawkins: candidato para la muerte»
18.30 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «Pisando fuerte II»
00.35 Diamantes
01.35 Hospital general
02.20 Pasarela
03.05 Aula - 3

DIMARTS, 26
07.00 La llamada del oeste
16.30 Telecine: «Nueva moda del cine»
18.30 Un hombre de familia
21.00 El coche fantástico
22.01 La película del martes: «Yo soy la justicia II»
00.15 Mancuso
01.15 Hospital general
01.45 Pasarela
02.30 Aula - 3

DIMECRES, 27

07.00 La periodista atrevida
16.30 Telecine: «El tesoro de Bengala»
18.30 Superforce
21.00 Los invasores
22.00 Made in Spain
00.15 En el calor de la noche
01.15 Hospital general
02.00 Pasarela
02.45 Aula - 3

DIJOUS, 28
07.00 La llamada del Oeste
16.30 Telecine: «Veinte pasos para la muerte»
18.30 Salvados por la campana
21.00 Cinturón negro
22.01 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo
02.00 Pasarela
02.45 Aula - 3

DIVENDRES, 29
07.00 Dos chicas de altura
16.30 Telecine: «No escondido»
18.30 El príncipe Bel Aire
21.00 Nuevos policías

22.03 La clave
02.30 Cine madrugada: «Camino cortado»

DISSABTE, 30
07.00 La llamada del oeste
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 De tú a tú
09.33 La guardería del sábado
11.00 Furia
11.20 Polvo de estrellas (I): «Calabuch»
13.03 Centímetros cúbicos
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «Forajidos en Carson City»
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 3 de A3
22.03 Polvo de estrellas (III): «Duelo en el Atlántico»
00.00 «Arreglo de cuentas en San Genaro»
01.30 «Diario íntimo de Adele H»
03.00 El programa de Hermida

tele
5

DIUMENGE, 24
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 Superguay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 La 5ª Marcha
12.00 El Sherif chillado
13.05 ¡Que pasada!
13.45 Helicóptero
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «Espuelas negras»
17.15 Que gente tan divertida
17.50 Tutti frutti
19.00 ¡Vivan los novios!
19.30 Sensación de vivir
20.30 Misterio para tres
21.30 Vip noche
24.00 Entre hoy y mañana
24.40 Colombo
02.50 ¡Que pasada!

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
07.55 Desayuna con alegría
09.20 «María, María»
10.05 Vacaciones en el mar
12.55 Entre platos anda el juego
13.25 Hoy
13.30 «...A mediodía alegría»
14.00 Enredos de familia
14.30 «Inés Duarte, secretaria»
15.30 Remington Steele
16.30 Viente de alquiler
17.20 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 ¿Hablando se entienden la basca?
20.00 Hoy
20.05 Su media naranja
20.45 Telecupón

21.00 «Topacio»
DILLUNS, 25
11.00 Cine corazón: «Hermanos de Italia»
22.00 Gran pantalla T.V.
23.45 Entre hoy y mañana
24.25 ¿Hablando se entiende la gente?
01.40 Arco iris

02.10 El inspector Derrick
DIMARTS, 26
11.00 Cine corazón: «Ruptura entre dos amores»
22.00 Gran pantalla T.V.: «El turismo es un gran invento»
23.50 Entre hoy y mañana
24.30 ¿Hablando se entiende la gente?

01.30 Las chicas con las chicas
02.00 El inspector Derrick
DIMECRES, 27
11.00 Cine corazón: «Los amantes del desierto»
22.00 Cine 5 estrellas: «Los señores del acero»
24.20 Entre hoy y mañana
01.00 Futbolísimo

02.50 El inspector Derrick
DIJOUS, 28
11.00 Cine corazón: «El soñador»
22.00 Tutti frutti
23.30 ¡Que gente tan divertida!
24.00 Entre hoy y mañana
24.40 Noche de miedo: «Lucifer»
02.15 ¿Hablando se entiende la gente?

DIVENDRES, 29
11.00 Cine corazón: «Los especialistas»
22.00 Silencio, se rie: «¿Qué hacemos con los hijos?»
23.45 Entre hoy y mañana
00.25 ¿Hablando se entiende la gente?

DISSABTE, 30
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El sheriff chillado
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.00 Campeones
15.30 Cine fiesta: «El príncipe valiente»
17.30 Vacaciones en el mar
18.35 Hotel
19.00 Vivan los novios
19.30 ¿Hablando se entiende la gente?
20.00 Inés Duarte, secretaria
21.00 Programa por determinar
22.05 Humor cinco estrellas
24.00 Entre hoy y mañana
24.30 Pressing boxeo
01.30 Vip noche

COMENTARI TV

TV i temps lliure (I)

Potser sigui una mica tard en el temps però voldria fer una reflexió. Vaig trobar molt encertat l'anunci que la Generalitat va treure en favor de l'esport i en contra de la mandrà i l'avorriment. Pel qui tingui un xic de formació cristiana, aquest anunci ben bé es podria interpretar com una crida a ajudar els altres —quants pares i mares desitjarien que els seus fills participessin més activament en els afers de la llar— una empenta per sortir de si mateix, de la falta de motivat per fer tantes coses que ens queden pendents, moltes vegades per no saber allargar del dit i apagar l'aparell de TV. Fer esport, xerrar amb la família llegir una mica, és a dir, fer activitats més variades i fins i tot canviar la TV per una estona de meditació. No vull dir amb això que tot el que fan a la TV sigui dolent. No, ni molt menys. Però sí que moltes vegades ens ajuda a ser més mandrosos, més panxacontents i més egoistes. Segur que a més d'una família hi ha hagut baralles per triar un programa o per poder escoltar millor el que s'està dient. Hem de tornar a refer-nos l'escala de valors, per veure quin lloc ocupa la TV en la nostra vida i si és el que realment li pertoca.

■ Mercè Pérez i Lorda

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató 14, entl. 2ª - Tel: 200 13 39 - 08021 BARCELONA

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3ª EDAT. C/ Alt de Gironella, 44 Barcelona. Torre amb les comoditats i serveis necessaris per a la gent gran: sala d'estar espaiosa, ascensor, calefacció, menjars adequats, jardí i metge. Tel. 202 04 50

NOIA 36 anys desitja conèixer jove solter amb fins matrimonials que visqui a Barcelona. Tel 236 43 40 de 22.30 a 24 h. M.ª Lluïsa

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys de de gents per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24

LLOGO Vidreres masia gran. Tel. (972) 85 08 22

JOVE 33 anys vol conèixer catòlica practicant 27-36 anys (fins matrimonials) poseu núm. Tel. apartat correus 50 - 08208 Sabadell

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

NOVA RESIDÈNCIA 3ª EDAT: assistència mèd. sanitària. Ambient familiar, hab. individual i col·lectiva. Vista excel·lent, preus raonables. Tel. 418 80 76

SKI noi 33 anys voldria persones per esquiar a partir del 27-12. Tel. 334 21 88 de 9 a 13 i de 15 a 17 h.

VENDA cadells Mastí dels Pirineus. Tel. 847 53 59. Baltasar

RESIDÈNCIA gossos Montseny. Tel. 847 53 59

SOLTER 35 anys situat desitja conèixer noia per a fins seriosos. Escriure apartat n. 311 de 43200 Reus

NECESSITO ajuda econòmica, podeu fer-ho al meu c/c de la Caixa d'Estalvis Laletana n. 3300011434. Un minusvàlid malalt espera molt de la vostra caritat cristiana

MERIDIANA-F. I PUIG Cedeixo pis compartir, confort a Sr. o noi estudiant responsable. Tel. 340 72 14 hores menjar

SRTA. desitjaria trobar residència religiosa per a residir. Pensió completa. Tel. 301 1446 de 9 a 10 matins. Sra. Teresa

SRA. amb informes s'ofereix com a companyia a persona gran caps de setmana. Truqueu a partir 21 h. o deixeu l'encàrrec en el contestador. Tel. 454 56 34

VENDES

TEAS

Taller escola a Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

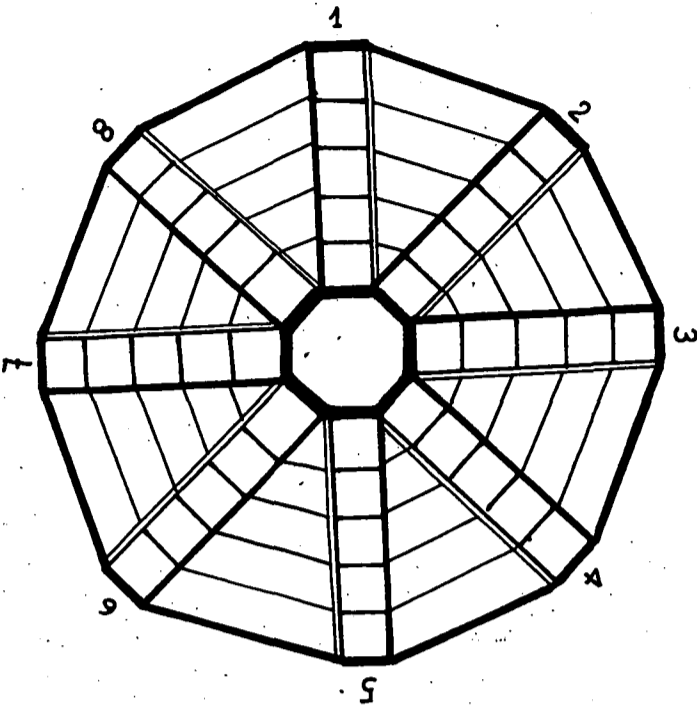
Passatemps

ENCREUATS

per Rosa Collell

OCTAÈDRE

Cercar vuit mots segons les definicions, que tots acabin amb la mateixa lletra central.
Amb les inicials de cada mot hom ha de fer una paraula, segons definició.

Entre les inicials: Ciència que estudia Déu.-

Lletra central:

- 1- Por extrema.-
- 2- Procurar no trobar a algú o alguna cosa no grata.-
- 3- Posar alguna cosa a disposició d'algú.-

- 4- Germen.-
- 5- Flairar.-
- 6- Aquell qui toca la gaita.-
- 7- Segons el Gn. fill de Jacob.-
- 8- Tirador d'arc.-

Solució

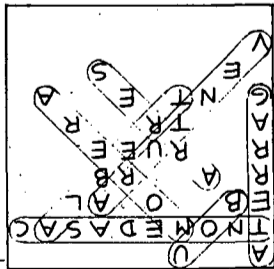
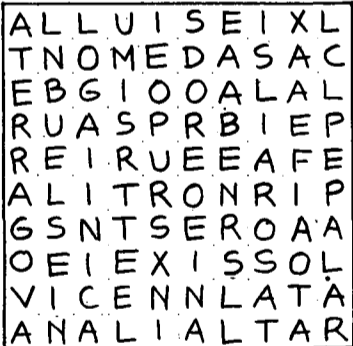
Entre les inicials: TEOLOGIA.-
Lletra central: "R"

- 1- Terror.-
- 2- Evitar.-
- 3- Ofert.-
- 4- Llavor.-
- 5- Olorar.-
- 6- Gaiter.-
- 7- Isacar.-
- 8- Arquer.-

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

SI CONTINUES AMB LES SARDANES, BUSCA EL NOM DE 7 COMPOSITORS (2)

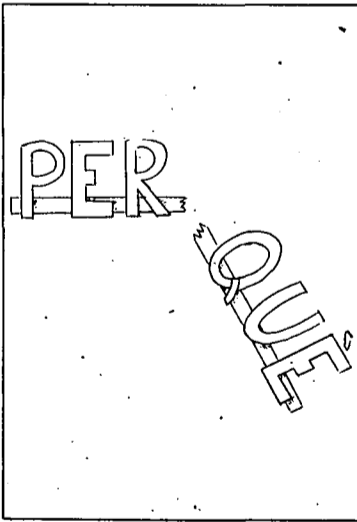

Casademont - Ventura - Moreta - Garreta - Bou - Serra - Albert

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

PER QUÈ HAS LLENÇAT EL GERRO?

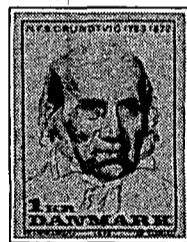

Solució al 634

PER, SOBRE LA PARET
PER SOBRE LA PARET

FILATÈLIA

per Enric Graupera

NICOLÀS GRUNDTVIG,
poeta i pastor

Dinamarca el recordà amb aquest segell, el 1972, i Centenari de la seva mort. Escriptor, pastor i bisbe protestant, nasqué a Udby, el 1783, i morí a Copenhaguen, el 1872. Totes les seves obres estan impregnades de "Grundtvigianisme", sistema de filosofia cristiana, ideat per ell. Com a poeta la seva obra més important és "Cants del guerrer danès", selecció de cants religiosos; i en prosa, el "Compendi de la mitologia del Nord".

ESCACS

per Jaume Mora

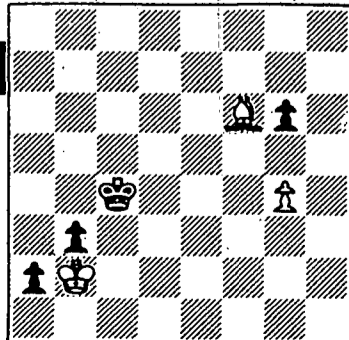
DIAGRAMA 404

Negres juguen i fan taules

Fixeu-vos-hi: Si juguessin les blanques, guanyarien.

Solució al diagrama 403

1 Cf4-g6 Tg7-g8, 2 Cg6-f8 Tg8-g5, 3 Cf8-g6 Tg5-d5, 4 Re2-d1 1-0

FAX
Catalunya Cristiana

215 28 05

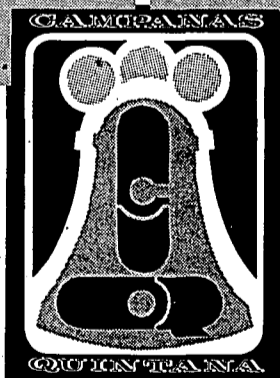
CAMPANES QUINTANA A CATALUNYA

**ACTUALITZI
EL SEU
CAMPANAR**

**CAMPANES
RELOTGES PÚBLICS
ELECTRIFICACIÓ**

**CARILLONS
ELECTROMAGNÈTICS
CAMPANES DE REPICAR**

**APARELLS
ELECTRÒNICS PER AL TOC
DE CAMPANES**

CAMPANAS QUINTANA, S.A.

Av. José Quintana s/n. Apartado de Correos, 35 • Tel. (988) 89 04 70 • Fax (988) 89 10 08
34100 SALDAÑA (PALENCIA)

DISTRIBUCIÓ EXCLUSIVA I SERVEI TÈCNIC A CATALUNYA:

Pg. Fabra i Puig, 41 • Àtic 2.^a • 08030 Barcelona • Tels. (93) 311 72 01 • 311 94 49 • Fax (93) 311 75 61
Carrer Manel Quer, 8 • Esc. B 4^{rt} 2.^a • 17002 Girona • Tel. (972) 22 01 55

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 32

Cada dia és festa

Diumenge, 24 de novembre. Solemnitat de Jesucrist Rei. Sts Crisogen i Crescencià, mrs. Stes. Flora i Maria, vgs. mrs.

El sol surt a les 6,50 i es pon a les 4,26 — Hora solar.

Festa major a Riudoms, la Selva del Camp i Maians.

Dilluns, 25 de novembre. Sts. Gonçal, b.; Erasme, mr. i Sta. Caterina, vg. mr.

Festa major a Arbeca i Vinyols.

Dimarts, 26 de novembre. Sts. Silvestre, ab. fdr.; Joan Berchmans, S.J. i Conrad, b.

Dimecres, 27 de novembre. Nta. Sra. de la Medalla Miraculosa. Bt. Ramon Llull, mr.

Dijous, 28 de novembre. Sts. Sòter i Rufus, mrs. i Mansuel, b. mr.

Divendres, 29 de novembre. Sts. Sadurní, b. mr.; Demetri, mr. i Sta. Il·luminada, vg.

Festa major a Arfa, St. Sadurní d'Anoia i St. Serní.

Dissabte, 30 de novembre. St. Andreu, apòstol. Stes. Justina i Maura, vgs. mrs.

Festa major a Borrassà, Castellcir, Ivars d'Urgell, Örrius, St. Andreu de la Barca i St. Andreu de Llanerès.

CALENDARI

24 de novembre. Diumenge. Jesucrist, Rei de l'Univers. Lectures: Primera Dn 7:13-14; Salm 92; segona Ap 1:5-8; tercera Jo 18:33b-37.

25 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIV de durant l'any. Lectures: Primera Dn 1:1-6.8-20; Dn 3; segona Lc 21:1-4.

26 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIV de durant l'any. Lectures: Primera Dn 2:31-45; Dn 3; segona Lc 21:5-11.

27 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIV de durant l'any. Lectures: Primera Dn 5:1-6.13-14.16-17.23-28; Dn 3; segona Lc 21:12-19.

28 de novembre. Dijous de la setmana XXXIV de durant l'any. Lectures: Primera Dn 6:12-28; Dn 3; segona Lc 21:20-28.

29 de novembre. Divendres de la setmana XXXIV de durant l'any. Lectures: Primera Dn 7:2-14; Dn 3; segona Lc 21:29-33.

30 de novembre. Dissabte. Sant Andreu apòstol. Lectures: Primera Rm 10:9-18; Salm 18; segona Mt 4:18-22.

Litúrgia de les Hores.

Setmana 2.

Diumenge: Jesucrist, Rei de l'Univers. Solemnitat.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: De fèria.

Dissabte: St. Andreu, apòstol. Festa.

a cura de Pietat Campmajó

L'ESGLÉSIA CELEBRA

Mou-te, no et rovellis (II)

André Malraux, escriptor no de filigranes sense substància, sinó bon observador, diu que, quan Déu s'oculta en una època culpable, l'home no troba més que una cosa: el seu cos.

La jovenalla, decebuda, mancada de sentit, es dirigeix a les discoteques amb la frisança almenys de poder moure l'esquelet, acompanyats d'una esquizofrènica música. Jo penso que avui, més que necessitat de moure'ns, tenim necessitat d'asseure'ns a mirar, per exemple, una formiga.

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

D'ACÍ I D'ALLÀ

HOMES I INSTITUCIONS

En la comarca del Priorat

Siurana, un record evocador

La comarca del Priorat, famosa pels seus vins coneguts com dels més excel·lents de Catalunya, hostatja en les seves terres una joia humil, però bella, que molts ja coneixen, però que a vegades en la seva modesta perspectiva, pot passar desapercebuda als ulls dels qui estimem racons mig oblidats que, en la seva senzillesa són d'un encant i fascinació irresistibles.

Ens referim a Siurana, bell poblet situat en un cingle gairebé vertical, on s'arriba per una pista de muntanya que, procedent de Cornudella del Montsant —uns 7 kms— ens deixa en aquell llogarret d'unes trenta cases, mitjançant els jeeps que tenen en disposició a Cornudella, cruïlla de camins i de comerç, per accedir al reduït terme.

Justament el dia que hi arribarem se celebrava la Festa de la Collita, amb trobada de gegants, grallers, cercavila i gent de la comarca, entre conreus de vinyes, ametllers, avellaners i oliveres, productes típics de la terra i bona part de la seva riquesa agrícola.

L'accés al poble de Siurana, es féu per un camí (quasi una petita aventura) per costerosos revolts en els quals sols poden

passar vehicles tot terreny, a causa del fort pendent i dels abismes que es veuen a les fondalades, matisades de colors rogencs i grocs, per tal com érem en plena tardor.

També és impressionant l'arribada a Siurana, per la seva situació encimbellada amb cases, moltes d'elles restaurades encertadament i altres que deixaven veure la seva vellúria i antigor.

L'entrada a la vila, per un estret pas, és controlada per un castell enruinat, i oposat a ell hom veu l'església romànica, d'una sola nau, en conjunt prou ben conservada.

Fou en temps dels àrabs que arrelà el nom de Ksur-ul-Aina "Fortalesa de l'aigua", que derivaria en la Siurana cristiana, presidida per la Mare de Déu de l'Aigua, apel·latiu simbòlic i suggerent, sens dubte inspirat per l'embassament que hi ha als seus peus, format pel riu Siurana i el torrent d'Estopinyà, onhi vessen les seves aigües.

L'Església pertany als segles XII-XIII i la imatge autèntica, que fou expoliada, és substituïda per una altra de idèntica, assegurada en un escambell, el Nin a la falda i una poma a la mà dreta; és policromada i vol recordar l'autèntica. El seu jubileu o festa, se celebra el 9 de maig.

Josep Carner, el nostre admirat poeta,

va dedicar uns versos a Siurana, que es veuen gravats en una gran pedra de marbre blanc, en un punt estratègic del poble, cara al Montsant, la serralada impressionant i bella que esguarda el pas del temps entre boires i raigs de sol. Diu així:

*Allà ets, aspra i ardida,
ben arrapada a la salvatge altura,
corona d'espai, d'abims cenyida
tota daurada i negra de vellura.
Dels carrerons sota la volta dura,
l'aire té una quietud esfereïda
sols enllà vora el cinglè vida exquisida
Prada es va alçant vers l'esglésieta obscura.
Des de Siurana es veuen soledats
Ella és impassible, sobirana
dominant els voltors i espadats.
I prega i jura i amenaça a estones
i només pot finir l'aspra Siurana
desfeta en rocs per carregar les fones.*

Enfront mateix d'on hi ha la poesia, en una placeta curosament agençada, s'hi veu una columna truncada procedent, segons sembla, del antic "Castell de moros", realitzada en silex —o pedra foguera— i que emmarca aquell lloc amb regust de passat llunyà.

■ Pietat Campmajó

Dues amigues nostres

La Clara i la Lourdes són dues amigues meves, i des d'ara, també vostres. No les veig gaire sovint, però sempre que ens veiem, ens saludem i parlem una miqueta. De vegades ens costa començar la conversa, però després, parlem del "cole", dels nostres amics i amigues, d'allò que fem o farem, i sempre acabem rient de debò.

L'altre dia em varen donar aquestes fotografies d'elles. Em sembla que no s'acabaven de creure que sortirien a "L'EIXERIT".

—Apa, també, tu escrius en una mena de diari?

—Sí. Veieu aquí que posa L'Eixerit? Doncs, aquest, sóc jo.

—Em sembla que això és una "trola", digué la Clara.

—No, t'ho dic de debò. És veritat.

—Doncs, et portarem les fotografies, digué la Lourdes; aleshores sabrem si ens enganyes o no.

Doncs, bé, amics, aquí les teniu. Oi que són maques i fan cara d'espavilades? Ah, estic segur que els seus pares estan molt contents d'elles, perquè, amés de maques i espavilades, es veu ben clar, com diu la meva mare, que són nenes de bona pasta. Estic segur que les seves amigues i tothom que les coneix, les estimen.

Jo, avui, estic content, perquè les coneixeran tots els Eixerits i Eixerides de Catalunya, i així tindran una colla molt gran d'amics i amigues.

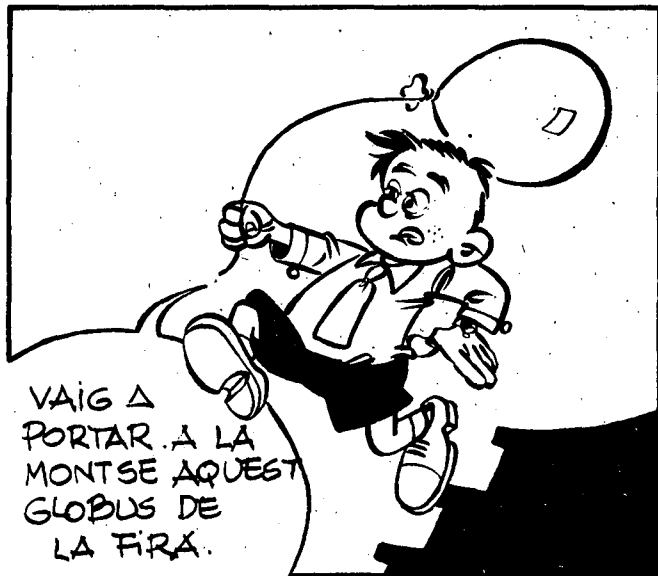
Clara i Lourdes, a reveure!

L'Eixerit

Avet Sat esllips per a nenes i nens

EN PITU CALSAPEU

JOSEP DE CALASSANÇ

Sant Josep de Calassanç va néixer l'onze de setembre de 1556 a Peralta de la Sal, comarca de la Llitera, comarca catalana del que avui anomenem Franja de Ponent, pertanyent ara i aleshores al bisbat de Lleida. El pare Josep va tenir molts càrrecs importants en aquest bisbat i en d'altres, però mogut pel seu esperit d'humilitat, va renunciar a tots ells als 35 anys i, pobrament vestit, va emprendre el pelegrinatge a peu cap a Roma. I aquí fou on realitzà la seva gran obra. Quan per a tothom era indiscutible que l'escola era només per als nens de famílies aristocràtiques i que l'ensenyament era un luxe per a nens rics, el pare Josep va fundar l'Escola Pia. Va ser el català Calassanç el primer que va aixecar la bandera de "l'escola per a tots els nens" i el 1597 al barri misèrrim del Trastevere romà va inaugurar la seva primera escola gratuïta. Ben aviat se li juntaren altres sacerdots i així nasqué l'orde dels Escolapis. Mentrestant, entremig de dificultats i vicissituds, s'havien anat fundant altres col·legis escolapis a tot Itàlia. La primera escola fundada pels escolapis fora d'aquest país fou la de Moia, a Catalunya. Més tard se'n van anar creant d'altres a moltes ciutats catalanes. I així, fins avui, molts catalans han rebut ensenyament als col·legis de l'Escola Pia, que els antics ciutadans anomenen amb el nom afectuós i burleta de "Can Culapi". Perquè els que

han passat per aquests col·legis guarden un bell record d'aquells religiosos que, sota el lema de "pietat i lletres" han educat tantes generacions de catalans dintre d'un autèntic liberalisme cristià.

■ J. Salvador

Busqueu l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Joan, capítol 18, versets del 33 al 37 (Jo 18:33-37).

Reflexionem: 1. En la festa de Crist Rei, hem de tenir clar en què consisteix la "reialesa" de Jesús. "La meua reialesa no és d'aquest món", digué ell. El Regne del qual Jesús és el Rei, no es fa pas amb armes, exèrcits, diners, poders materials, etc.

2. El secret del Regne de Déu és l'amor. El Pare ens estimà i envià el seu Fill al món; el Fill ens estimà fins a l'extrem de donar la vida per tots nosaltres; i Pare i Fill ens envien l'Esperit Sant que portarà a la plenitud la salvació de Déu en nosaltres. La reialesa de Jesús, abans d'arribar a la glòria, passà per la humilitat, la pobresa, l'obediència, el dolor i la mort. I tot això perquè "estimava" el Pare i els homes.

3. Els nois i les noies cristians, hem d'esforçar-nos a ser veritables "amics de Jesús"; que tothom el conegui, que tothom l'estimi, que tots plegats el seguim i li donem gràcies.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Avet Set esllips per a nenes i nens

Pare; vull ser periodista

Pare, vull ser periodista. Vull assabentar-me de tot el que passa al meu voltant. Vull veure amb els meus propis ulls tot el que s'ha de veure. Vull saber què hi ha, què es fa i què es desfà, i qui fa i desfà. Vull entendre aquest món boig en què vivim.

Pare, vull ser periodista. Vull explicar als altres tot allò que he vist i he sentit, tot allò que els cal saber, tot allò que està amagat. Vull explicar el que hi ha de bo i el

que hi ha de debò. Vull explicar per què fan el que fan i desfan, el que desfan tots aquells que fan i que, alhora no fan.

Pare, vull ser periodista. Vull veure, vull sentir, vull buscar, vull entendre. Vull què, vull com, vull on, vull qui, vull quan i vull per què. Ho vull per mi, i ho vull pels altres: Perquè vull parlar amb els altres. Perquè tot allò que digui o escrigui serà pels altres, perquè ho escoltin o ho llegeixin els altres.

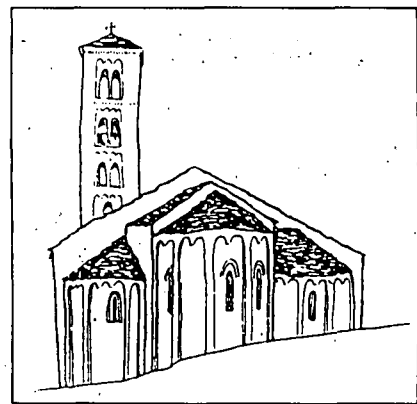
Pare, vull ser periodista. I ho vull ser perquè vull ser honesta i sincera. Vull ser honesta i sincera amb mi mateixa i amb aquest món deshonest i mentider. Ho vull ser per mi i per tota la gent honesta i sincera que mereix que se li digui la veritat.

Pare, vull ser periodista. Vull ser el que vull ser i vull fer el que puc fer. Vull ser el que puc fer i vull fer el que puc ser. I ho vull fer bé. Vull ser periodista.

Avet Set — Avet Set —

VIURE EN L'ESGLÉSIA

"Jo sóc Rei"

En acabar la serie dels diumenges de durant l'any, iniciem l'última setmana amb la solemnitat de Crist, rei de l'univers. És una celebració que reuneix alhora una colla d'actituds: la lloança, l'adoració, l'acció de gràcies, l'obediència a la Paraula de Déu, el testimoniatge cristià... I la imatge que sorgeix immediatament a la imaginació és la del Pantocràtor, assegut en el seu tron entre el cel i la terra, amb el llibre a una mà i beneït amb l'altra.

Però heus aquí que els textos bíblics de la litúrgia de la Paraula insisteixen més aviat en una imatge que, a primera vista, semblaria distant de la del Pantocràtor: són textos que ens porten al divendres sant. L'evangeli és exactament un fragment de la passió que llegim aquell dia: Jesús—heus aquí l'home!— està davant Pilat. La segona lectura parla del "traspasat": també aquest text el trobem en la passió segons sant Joan, al final, després del cop de llança. La primera lectura, finalment, ens dona el context d'una afirmació de Jesús davant del Sanedrí, tal com la llegim en els evangelis sinòptics.

¿Com interpretar, doncs, aquests textos en la solemnitat de Crist, rei de l'univers?

• EL REI TESTIMONI DE LA VERITAT

El diàleg entre Pilat i Jesús, en la narració de la passió segons sant Joan, és més ample que la part que llegim avui en la perícopa evangèlica. Per l'evangelista és ben clar que el qui domina el diàleg és Jesús i no pas Pilat.

L'afirmació culminant és la que, donant raó al que Pilat diu, fa Jesús explicant com cal entendre la seva reialesa: és la que ve de ser testimoni de la veritat. Quan aquí Jesús parla de "veritat", parla de la revelació de Déu als homes, del seu disseny salvífic, del seu amor salvador. La missió de Jesús, en efecte, és exactament aquesta.

Ara, aquesta missió és real perquè l'amor de Déu i el seu disseny estan sobre de tot, donen consistència i sentit a tot. Caldria entrar contemplativament en aquest contingut, i aleshores descobriríem la paraula de revelació que hi ha en l'afirmació de Jesús. És Ell, en efecte, el que està per damunt de Pilat, i no pas Pilat per damunt d'Ell. Més endavant del diàleg, Jesús li farà notar expressament aquest aspecte: "No tindríeu cap mena d'autoritat sobre mi si no us l'haguessin concedida de més amunt" (Joan 19,11). I és que Jesús mateix és la Veritat, això és, la revelació de Déu.

L'aparent contradicció que sembla haver-hi en l'acceptació que el presoner de Pilat és, en realitat, el Senyor de Pilat, s'explica amb les paraules de Jesús: "El meu regne no és d'aquest món". En efecte, els criteris de dominació i de força habituals per les potestats terrenes no s'adiuen a la potestat que se situa en el nivell transcendent i del ser mateix de les coses. En tenim exemples tan sovint, sigui en les guerres, sigui en els

mitjans de comunicació, sigui en les relacions econòmiques, i en tants altres aspectes. Pot ser que un país o un exèrcit tingui més homes i més armes que un altre, però això no assegura que la seva causa sigui justa i la seva victòria porti a una situació de respecte a la veritat. Com també pot ser que el pensament i l'opinió pública siguin influïts per mitjans poderosos de comunicació, però això no assegura que sigui la veritat allò que es propaga. I no sempre el que té més diners és el que, en veritat, té raó. La veritat de Déu està per sobre de tot, i per això Jesucrist és rei.

• EL FILL DE L'HOME SOBRE ELS NÚVOLS DEL CEL

La profecia de Daniel i el text de l'Apocalipsi ens posen en relació amb l'afirmació de Jesús davant del Sanedrí, quan és interrogat sobre la filiació divina. La resposta de Jesús consisteix a identificar-se amb el personatge descrit per Daniel: el Fill de l'home que arriba sobre els núvols del cel i rep la sobirania, la glòria i la reialesa, de les mans de l'ancià venerable. El Sanedrí ho va entendre bé, i per això va acusar Jesús de fer-se fill de Déu.

Heus aquí, doncs, un altre fet paral·lel. L'acusat—Jesús— es declara per sobre dels acusadors, a causa de la seva filiació divina. Amb un altre llenguatge, i unes altres figures, el contingut és el mateix que en el diàleg de Pilat.

La visió del Fill d'home, tant en el llibre de Daniel com en l'Apocalipsi, no s'esgota en una persona singular. Juntament amb la victòria i la reialesa del que ve sobre els núvols, és tot el poble dels sants de Déu el que és glorificat (vegeu Daniel 7, 18.22.27). La segona lectura, de l'Apocalipsi, interpreta això a partir del misteri pasqual de Crist: els sants de Déu són, d'una banda, els que "han traspasat" l'Unigènit, però han esdevingut "sants" perquè Ell, la Veritat de Déu, "ens estima, i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang per fer de nosaltres una casa reial, uns sacerdots dedicats a Déu".

• EL MISTERI PASQUAL

Només si tinguéssim una visió "dolorista" del divendres sant podríem deixar de comprendre aquesta íntima relació entre els textos d'avui i la solemnitat de Crist rei de l'univers. El cert és que, llegits avui, donen a la nostra comprensió cristiana una lliçó esplèndida sobre el misteri pasqual de Crist, que és precisament trànsit de la mort a la vida nova, com a obra de Déu. El divendres sant no es pot considerar només com celebració d'una mort, ja que en aquesta mort hi ha el testimoni suprem de la Veritat de Déu. La solemnitat de Crist rei de l'univers no es pot celebrar com una dominació d'aire terranal, perquè el regne no és d'aquest món, ni segons els criteris mundans.

LECTURES DEL DIUMENGE

SOLEMNITAT DE CRIST REI DE L'UNIVERS / B

"LA SEVA SOBRANIA ÉS ETERNA"

Aquest text ens porta moltes ressonàncies cristològiques. A l'Evangeli, Jesús s'ha anomenat moltes vegades "Fill de l'home". Ell mateix, davant dels grans sacerdots, utilitzarà la imatge de la vinguda "enmig dels núvols del cel" per indicar la seva divinitat. Avui, aquest text destaca sobretot la sobirania eterna de Crist: Ell, amb la seva resurrecció, ha vençut la mort.

Lectura del llibre de Daniel (7:13-14)

Tot mirant aquella visió de nit, vaig veure venir enmig dels núvols del cel com un Fill d'home, s'acostà al vell venerable, el presentaren davant d'ell i li fou donada la sobirania, la glòria i la reialesa, i tots els pobles, tribus i llengües li faran homenatge. La seva sobirania és eterna, no passarà mai, la seva reialesa no decaurà.

"EL SENYOR ÉS REI, VA VESTIT DE MAJESTAT"

És la resposta que correspon a la lectura precedent, i a la solemnitat que celebrem. Hi ha un reconeixement de la sobirania còsmica de Jesús, en el qual Déu ha volgut recapitular totes les coses del cel, de la terra, i de l'abisme.

Salm 92, 1ab, 1c-2, 5 (R.: 1a)

El Senyor és rei, va vestit de majestat.
El Senyor va vestit i cenyit de poder.

R.: El Senyor és rei, va vestit de majestat.

Manté ferm tot el món, incommovible.

El vostre soli es manté des del principi,
vós sou des de sempre. **R.**

El vostre pacte és irrevocable;
la santetat, Senyor, escolta a casa vostra
al llarg de tots els temps. **R.**

"EL SOBIRÀ DELS REIS DE LA TERRA HA FET DE NOSALTRES UNA CASA REIAL, UNS SACERDOTS DEDICATS A DÉU"

Podríem anomenar-lo text d'enllaç i d'explicació. D'una banda, sembla un eco del text de Daniel. D'altra banda, parla d'aquells que han acceptat Jesucrist com a Rei, i

han esdevingut, com Ell, reis i sacerdots. Anuncia també l'evangeli de Joan, quan parla, al peu de la creu, de "mirar aquell que han traspassat". Finalment, la síntesi del títol de Crist Rei: tota paraula —alfa i omega— i tota cosa —omnipotent— troben en Crist el seu sentit.

Lectura del llibre de l'Apocalipsi (1:5-8)

Us desitjo la gràcia i la pau de Jesucrist, el testimoni fidel, el primer ressuscitat d'entre els morts, el sobirà dels reis de la terra.

Ell ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang per fer de nosaltres una casa reial, uns sacerdots dedicats a Déu, el seu Pare; que li sigui donada la glòria i el poder pels segles dels segles. Amén. Mireu, ve sobre els núvols, i tothom el veurà amb els propis ulls, fins aquells que el van traspassar, i totes les famílies de la terra es lamentaran per ell. Sí, amén.

Jo sóc l'Alfa, la primera lletra de l'alfabet, i l'Omega, que és la darrera, diu el Senyor Déu, el qui és, el qui era i el qui ha de venir, el Déu de l'univers.

"TENIU RAÓ: JO SÓC REI"

Quan va començar a celebrar-se la solemnitat de Crist Rei, l'any 1925, es va escollir aquest text com a lectura evangèlica. Enguany, que hem trobat sovint l'evangeli de Joan, reprenem aquest text per a la solemnitat. L'evangeli de Marc parla sovint del "secret" que Jesús manava guardar sobre les seves obres. L'evangeli de Joan explica que Jesús no volgué ésser proclamat rei, en el desert. En la humiliació de la passió, quan els equívocs ja no són possibles, Jesús afirma la seva identitat i la seva missió de testimoniar la veritat de Déu.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (18:33b-37)

En aquell temps, Pilat digué a Jesús: "¿Ets tu el rei dels jueus?" Jesús contestà: "¿Surt de vós, això que em pregunteu, o són d'altres els qui us ho han dit de mi?" Respongué Pilat: "Jo, no sóc pas jueu. És el teu poble i els mateixos grans sacerdots, els qui t'han entregat a les meves mans. He de saber què has fet". Jesús respongué: "La meva reialesa no és cosa d'aquest món. Si fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat perquè jo no fos entregat als jueus. I és que la meva reialesa no és d'aquí". Pilat digué: "Per tant, vols dir que ets rei". Jesús contestà: "Teniu raó: jo sóc rei. La meva missió és la de ser un testimoni de la veritat; per això he nascut i per això he vingut al món: tots els qui són de la veritat escolten la meva veu".

LA BÍBLIA A L'ABAST

El Rei jutjat (Jo 18:33b-37)

Josep M. Argemí

• "¿ETS TU EL REI DELS JUEUS?"

El leccionari litúrgic de la missa dominical ens ofereix, en els tres cicles de lectures, tres contemplacions de Jesucrist Rei. Tres visions que es complementen i s'encaixen com les peces d'un trencaclosques per donar-nos la figura única i completa de la reialesa de Jesús. En el cicle A —evangeli segons sant Mateu— Crist Rei és Jesús glorificat que jutja la humanitat entera en la frontera entre el temps i l'eternitat. És l'escenificació del que professem en el Credo: **Tornarà gloriós, a judicar els vius i els morts.** L'any vinent, en el cicle C, —evangeli segons sant Lluc— contemplarem Jesús crucificat que acull el lladre penedit: Crist Rei de la misericòrdia i del perdó, des del soli de la creu, redimeix la humanitat pecadora. Enguany, que en aquest cicle B llegim l'evangeli de sant Marc, donada la brevetat del segon evangeli proclamem el fragment de sant Joan que ens reporta el diàleg judicial entre el jutge Pilat i el rei Jesús. El Rei de l'univers, que redimeix el món des de la creu i que jutjarà tota la humanitat a l'hora de la realització total i definitiva del Regne de Déu, s'està dret, davant del procurador de la poderosa Roma, rebutjat i acusat pels dirigents del seu poble i és jutjat com un agitador polític qualsevol. Vet aquí la imatge completa del Messies Rei. Jesús, el Crist, regna sobre el sofriment de tots els humiliats per la incomprensió, la prepotència i la injustícia dels poderosos del món, acull i redimeix la humanitat que estima i es compadeix dels qui sofreixen bo i reconeixent el propi pecat, i a la fi dels temps, sentenciarà amor etern pels homes i dones que l'han estimat en la persona dels pobres i humiliats, i desamor per sempre envers la humanitat sense entranyes de misericòrdia, reclosa en l'infern del propi egoisme.

¿Ets tu el rei dels jueus? (v. 33). De mala gana, pressionat pels jueus, que ja han sentenciat Jesús a mort per blasfem, comença a interrogar l'acusat. Tot i que ben aviat s'adona de tot el rerefons de picabaralles religioses i enveges que hi ha en aquell afer, el procurador de Roma arrenca del terreny que li és propi: la política. El pres que té al davant és acusat de subversió i d'impostura. Delictes polítics greus, que la potència ocupadora del país no podia tolerar. Jesús vol centrar la qüestió en el seu punt: és realment el polític el qui pregunta o bé algú que parla per boca de les autoritats religioses dels jueus (v. 34). En el primer cas, la resposta és no. Políticament l'únic rei dels jueus, justament o injustament regnant sobre els jueus, és el Cèsar. En el llenguatge religiós d'Israel, en canvi, el rei dels jueus és el Messies, el descendent de David. Situat en aquest ordre de coses, l'acusació és una tergiversació de les promeses divines i del missatge dels profetes. Un acte de traïció, doncs, a l'ésser més sagrat del poble jueu.

• "QUÈ HAS FET?"

Pilat ha entès la pregunta de Jesús. Ara es troba molestament atrapat entre les maquinacions dels jueus, que el pressionen, i la serena actitud de l'acusat, que el seu orgull de jutge reputa com una insolència. **Jo no sóc pas jueu,** li replica amb menyspreu. I li refrega per la cara la precària situació en què es troba: **És el teu poble i els mateixos grans sacerdots els qui t'han entregat a les meves mans.** I tirant pel dret, pregunta: **Què has**

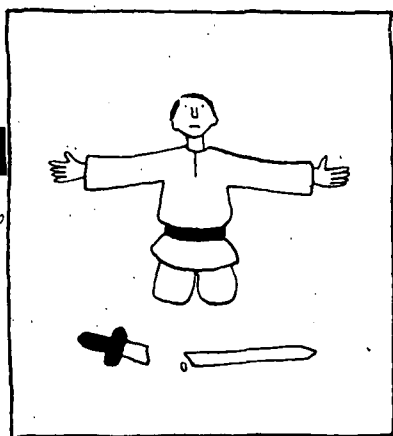
fet? (v. 35). El jutge del poder dominador exigeix al dominat captiu que expliqui quin és el delictes que l'ha menat a aquella situació. Què has fet, quin crim o quin delictes has comès? Vet aquí el significat jurídic de la interrogació. Qui ets, què pretens, on vols arribar. Seria la pregunta antropològica. Encara hi ha el sentit religiós-supersticiós, com apunta l'evangelista a 19:7-9 (Cf. Mt 27:19): Si ets un descendent dels déus, què fas, per què? Nosaltres podem fer una lectura teològica de la pregunta de Pilat: Partint de la qüestió de quina és la personalitat pregona d'aquest home, preguntem-li què ha fet i què és el que fa i per què, a què o a qui obeeix la seva conducta. En resum la pregunta de la fe davant d'aquest pres que ben aviat serà el crucificat és: Què has fet, Jesús, per mi, per tots? La resposta ens la dóna sant Pau: **M'ha estimat i s'ha entregat ell mateix per mi** (Ga 2:20b, Cf. Ef 5:2.25). Tant de bo que la pregunta de Pilat es convertís per a nosaltres, els cristians, en un interès sincer de conèixer què ha fet Jesús per nosaltres. Conèixer-ho en la teoria —en la formació doctrinal— i sobretot en la pràctica, en el tracte amical amb Jesús, en la pregària, en la contemplació, en l'activitat evangelitzadora i pastoral, oberta i creadora de comunió amb el Crist total, el cap i els membres.

• "JO SÓC REI"

A la inquisició judicial de Pilat, Jesús no hi respon proclamant la seva innocència, sinó que convida el governador —que no és jueu— a mirar més enllà de la realitat que té al davant. **La meua reialesa no és cosa d'aquest món.** Prou que se n'adonava el procurador de Roma que aquell pobre acusat que tenia al davant no s'assemblava gens ni mica ni al Cèsar ni a cap dels reis o reientons que ell pogués conèixer. Ell, que era militar de professió, sabia molt bé que era cert el que ara deia l'acusat: **Si fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat perquè jo no fos entregat als jueus.** ¿Què hi havia, doncs, a l'interior, de tot aquell embull? En lloc d'alçar els ulls a unes regions més altes, Pilat tira al dret per la marrada de la ironia, com solem fer també tantes vegades nosaltres davant de situacions que ens criden a mirar-les des de la interpel·lació de la fe. **Per tant, vols dir que ets rei?** (v. 37a). La resposta de Jesús es manté en l'equivoc dels dos plans: **Tu dius que sóc rei.** El jutge sabrà amb quin sentit ho diu i amb quina responsabilitat ho judica. Jesús ara donarà testimoni de la veritat superior i total: **Jo per això he nascut i he vingut al món: per a donar testimoni de la veritat.** Únicament pot ser testimoni qui ha vist i ha viscut quelcom. En el llenguatge del quart evangeli, Déu és la Veritat que es revela als homes. Ara Jesús es proclama testimoni —màrtir, en grec— d'aquesta Veritat. De la revelació, doncs de Déu, que surt al pas de la humanitat i la il·lumina, perquè ell és "Déu nat de Déu, Llum resplendor de la Llum, Déu veritable nascut del Déu veritable" com professem en el Credo. Per això, després de testimoniar la veritat de la seva reialesa, desafia Pilat —i a tota la humanitat— a deixar-se il·luminar per la llum d'aquest Rei injustament judicat pel món: **Tots els qui són de la veritat escolten la meua veu** (v. 37). El Rei jutjat és ara qui jutja.

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

L'espasa del comte "Tallaferro"

En temps molt llunyans hi havia a Besalú un comte molt valent i coratjós. N'hi havia d'altres arreu, però dels més coneguts, era, potser, el millor. Fa de mal dir, és clar, però la gent d'aleshores així ho creia. El cas és que davant de les seves mainades es carregava —si em permeteu la paraula— tots els moros que s'apropaven a les seves terres.

Un dia li digueren que pel cantó de Banyoles es veien molts sarraïns en direcció a la plana de Santa Pau. El comte, sense perdre temps reuní la seva hostia i els va sortir al pas derrotant-los en el primer encontre.

Amb tot, un accident estigué a punt d'aigualir l'èxit inicial i és que al comte se li partí l'espasa i això podia significar la desmoralització dels seus soldats que si bé eren coratjosos, en no tenir al davant el comte podien flaquejar.

Pertal d'animar-los, el cavaller cridà fort: —Ara torno! Muntà a cavall i emprengué la galopada vers l'ermita de Sant Martí, propera a l'indret on es lliurava la batalla i es posà a resar fervorosament perquè el sant li proporcionés una espasa invencible per acabar d'una vegada amb la

morisma.

Sant Martí, com és sabut, era un brau soldat abans d'arribar a bisbe. Fou en aquells dies de batallador quan amb la seva espasa partí la pròpia capa per abrigar un pobre. Ara, encara que se'n morís —és un dir— de ganes, no podia estossinar islamites, però podia ajudar el comte i accedint als seus precs li donà l'espasa pròpia.

Content com un guerrer amb espasa nova, el noi amb sabates noves —ja sé que es diu a l'inrevés, però m'agrada dir-ho d'aquesta manera—, corregué cap al pla i de nou davant dels seus,

aquest vull i l'altre també, en un tres i no res acabà amb els moros que encara restaven.

Després, amb els supervivents dels seus soldats, anà novament a l'ermita i allí donaren gràcies al sant, per la seva protecció. Perquè el comte els havia explicat, ja, com havia entrat en possessió d'aquella espasa, arma definitiva per aconseguir la victòria.

Una vegada hagueren donat les gràcies a sant Martí s'enfilaren muntanya amunt cap a Besalú. En arribar a Collsatrapa reposaren perquè la jornada havia estat molt dura i la pitrada vers el cim, molta forta.

Aleshores, el comte, molt cofoi amb l'espasa volgué demostrar als seus guerrers la fortalesa de l'acer i d'un cop sec partí una roca de la qual sempre més se'n diria la Pedra Tallada.

Aquesta és la història o llegenda que donaria nom al comte. Un conte que es féu popular i que en morir seria sebollit en el Monestir de Santa Maria de Ripoll: Tallaferro. I és que, segons diuen, aquella espasa no sols partia les roques, sinó que era prou forta per a partir el ferro.

BABAR™

i els seus omics d'excursió

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Tot perseguint una , els nens arriben

davant d'un arbre mort. Dalt de tot

hi ha un gran ram de

Però s'aturen de cop en sentir un fort grinyit.

 -li ha un ! -xiuxiuegen, espantats.

-Mireu - mormola Pom -, ha trobat mel,

i... darrera l'arbre també hi ha un !

De sobte, el lladre de mel es posa dret.

Circò fa por a una , però sobretot

als nens: -Correm, que no ens vegi!

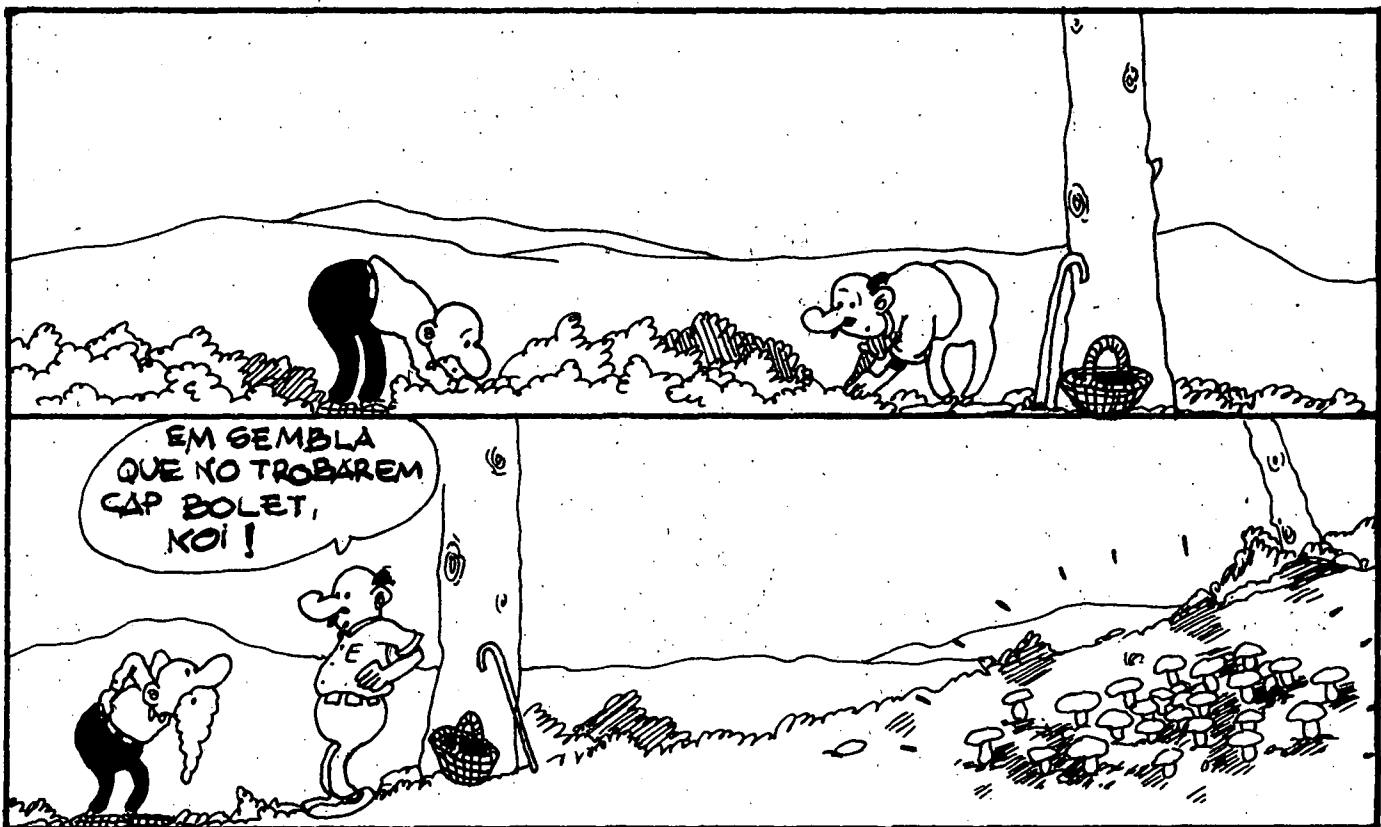
-crida Artur: I fugen comes ajuden-me.

l'abella,
el vesce,
l'ós,
el cadell d'ós,
la fura.

EN BADOSA I EN BASORA

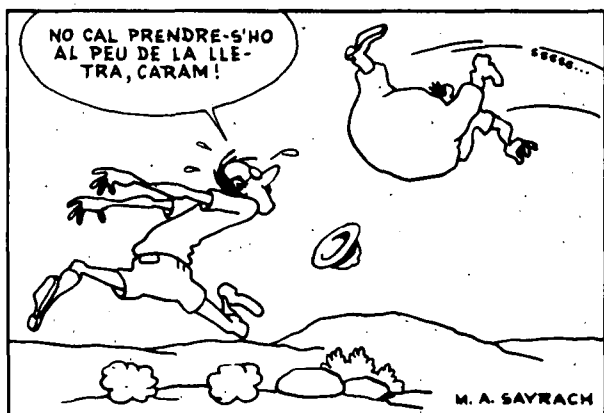
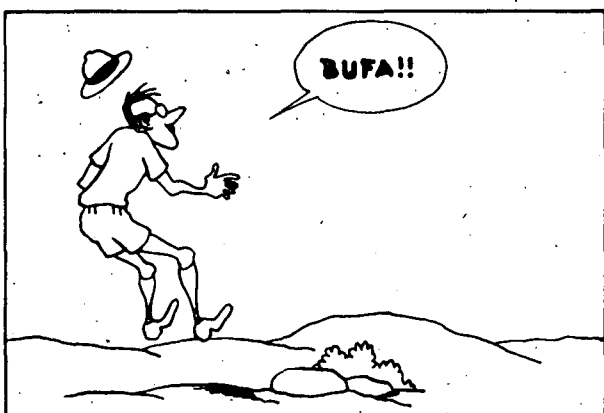
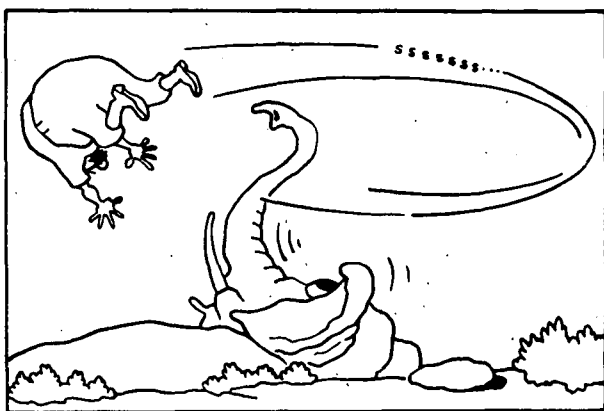
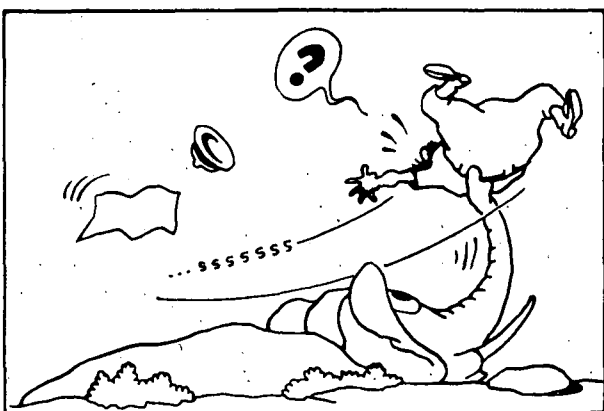
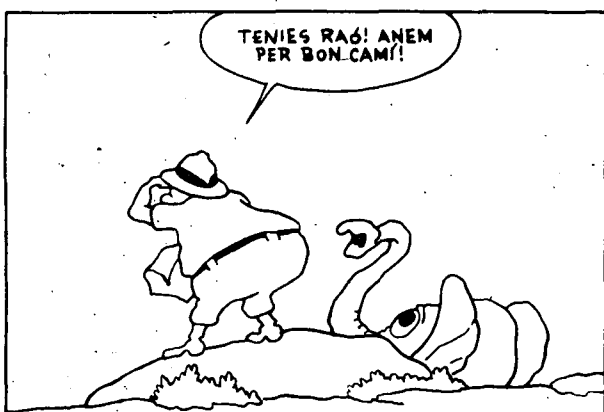

EN QUIMET TRAPELLA

EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach

© M. A. SAYRACH

M. A. SAYRACH

Avet Set - Avet Set -

"A cor obert" (IX)

El temps a la sala d'espera de la Clínica Sant Carles es feia una eternitat. La Clara i la Glòria deien a en Francesc que parés de neguitejar-se si no volia que tots tres acabessin menjats pels nervis. En Francesc seia, s'aixecava, sortia al passadís, treia el cap a recepció. La Glòria, en dues o tres ocasions, s'apropà a en Francesc, i fent-li afectuosament alguna moxaina intentava aquietar-lo i fer-li arribar sincerament el conhort de la seva presència i de la seva estimació. La Clara intentava repassar la pel·lícula de la vida familiar durant les últimes setmanes, per descobrir-hi algun detall, alguna circumstància que poguessin ser un símptoma que la mare no es trobava prou bé. Però no sabia veure'n cap. La mare no s'havia queixat de res, se la veia tranquil·la i contenta. No estava mai malalta. Feia qui-sap-lo que no havia fet un dia de llit. Tenia, a hores, una bona dona que li feia la feina de més escarràs, i ells miraven de fer-li costat, no disgregar-la en res i embolcar-la d'estimació i alegria.

De sobte en Francesc, que estava passejant pel passadís, entrà com un esperitat: noies, ve el doctor Rius. Tots tres, dempeus, expectants dins la sala d'espera, estaven amatents a l'entrada del doctor. Però...

La cara del doctor tenia una expressió dramàticament eloqüent, i un aire ben poc dissimulat de profund abatiment. Els tres se'l miraven sense parpellejar i, sense que el doctor, pregonament commogut, obrís la boca, percebien clarament el missatge que venia a transmetre'ls. El doctor capcot no deia res. Després, aixecà pausadament el cap, i amb els ulls envernissats de llàgrimes, balbucejà: "Fills meus, la mare és morta". I restà novament immòbil, amb els braços penjant i les mans crispadament obertes com a signe inequívoc de la seva impotència davant l'aparent desenllaç d'una vida estimada. L'operació a cor obert no havia reeixit. El cor de la mare s'havia aturat i tancat definitivament als batecs de la vida corporal.

L'endemà d'aquell dia memorable en què havia parlat a cor obert amb Mr. O'Callaghan i la Rose, en Claudi se sentia àgil i lleuger com un ocell. El son de la nit l'havia adormit com un infant satisfet gronxolat per somnis idíl·lics dels quals ni ell ni ningú n'haurà mai memòria, però que, com la saba a l'arbre, restaran vitalment incorporats al cabal de felicitat d'una vida en creixement.

Obrí de bat a bat les finestres. Tot i que el dia era grisós i gairebé rúfol, li semblà estranyament esplendorós, entapissat de gris-perla, brillós, net i polit, preparat per a la festa. Quan hi ha festa al cor, la vida és festa, i s'esdevé, com per art de miracle, aquesta immesurable meravella: tot el cosmos es blega gentilment davant la grandesa del fenomen humà. Per un espai de temps, immanència i transcendència es fan inefablement presència i consciència en l'esperit de l'home, i aquest té la certesa que li és atorgat gustar un tast de cel que, ja ara, és el creixent tresor amagat en la pobresa i poquesa del seu viure.

En Claudi arribà eufòric al treball. Entrà repartint salutacions i somriures a gratcient i a pler. Entrà al seu despatx, deixà la gavardina al penjador, i en anar a asseure hi veié un telegrama al bell mig de la taula. Sí, era a nom seu i, naturalment estava tancat. Sovint, Mr. O'Callaghan, li deixava damunt la taula algun telegrama: un client que anunciava la visita, un avís urgent referent a algun projecte, etc., però, és clar, aquests no anaven a nom seu, ni, generalment, estaven tancats. Amb un cert nerviosisme, agafà l'obre-cartes i obrí el telegrama:

"Mamà molt greu, vine immediatament".

Es quedà, glaçat. Sense esma. Es deixà caure com un pes a la butaca, i mormolant un estrany lament es repenjà al respall. Sentia per tot el cos els batecs accelerats del seu cor, però era incapaç de dir res, de fer res. Restà uns llargs moments immòbil, com estabornit. En Claudi era prou intel·ligent per comprendre que un telegrama urgent amb aquestes paraules era, generalment, una esquila.

Tustaren a la porta. No contestà. No podia, havia perdut la veu. S'obrí la porta. No contestà. No podia, havia perdut la veu. S'obrí la porta. Era miss Nancy amb un plec de papers:

-Mr. Claudi...

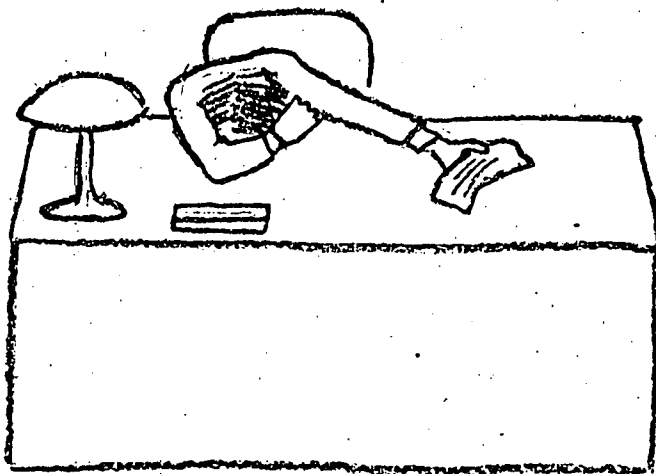
Ell, però, restà immòbil, no digué res.

-Mr. Claudi, insistí ella tot apropant-s'hi, es troba bé? Li passa alguna cosa?

I deixant, torbada, el plec de papers damunt la taula, passà el braç esquerre per darrere l'espatllad'en Claudi i, amb la mà dreta, aixecà enlaire el seu capcot, i aleshores pogué llegir en la seva cara, trabsalsada de dolor i regalimant de llàgrimes, les paraules del telegrama que en Claudi tenia encara a les mans. En Claudi l'abraçà instintivament per la cintura com un infant atordit, i amb la cara reclinada en el seu si, esclafí en un plor convulsiu i sorollós, mentre, en un anglès rabiüt i punyent, cridava amb incontenible dolor: "La meva mama és morta".

Aquell crit travessà parets i mampares i obrí totes les portes dels despatxos: Mr. O'Callaghan, Mr. Smith, Mr. Verdier, Missis Stringer, miss Dorothy, sortiren desconcertats al passadís i, esglaiats per aquell plor desolat i sorollós, acudiren tot seguit al despatx d'en Claudi, sense saber exactament què passava. Astorats, fent rotllana davant d'aquella escena de desolació, restaven immòbils, esmaperduts, fins que la Nancy, plorant a llàgrima viva, digué: "His mother is died".

(Continuarà)

■ XESC SOLIU